

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

TOPAL KANARYA

ERLE

STANLEY

GARDNER

80

POLİSYE

Orijinal adı:

The Case of the Lame Canari

Dizgi : Gül Matbaası
Baskı : Kardeş Matbaası
Ciltler : TABES Ciltleri
Kapak Baskısı : Vahdet Matbaası

TOPAL KANARYA

Erle Stanley GARDNER

Çeviren:

Muharrem ATLIKAN

**SUÇLULAR
SUÇSUZLAR
POLİSLER**

- RİTA SWAİNE** : Yirmiyedi yaşında genç bir kız.
- ROSALİND PRESCOTT** : Rita Swaine'nin ablası.
- WALTER PRESCOTT** : Rosalind'in kocası. Bir sigorta prodüktörü.
- JİMMY (James) DRİSCOLL** : Rosalind Prescott'un âşığı.
- GEORGE WRAY** : Walter Prescott'un ortağı.
- STELLA ANDERSON** : Bayan Merakî adı verilen dedikoducu yaşlı bir kadın.
- CARL PACKARD** : Yangına karşı Sigorta Şirketinin dedektifi.
- Dr. WALLACE** : Bon Samaritain Hastahânesi doktor - operatörlerinden.
- HARRY TRADER** : Nakliyeci..
- ABNER DİMMİCK** : Dimmick, Gray ve Peapody Hukuk Müşavirliği ortaklarından ünlü bir avukat.

RODNEY CUFF

: Aynı hukuk müşavirliğinin genç avukatlarından.

EMİL SCANLON

: Duruşmayı idare eden hâkim.

OVERMEYER

: Savcının muavini.

JACKSON WEYMAN

: Prescott'larla Bayan Merâkî'nin her zaman sarhoş komşusu.

ROSA HENDRIX

: Prescott'la Wray'in kızıl saçlı güzel sekreteri.

VE

PERRY MASON

: Cinâyet dâvâlarını üzeri alan ünlü bir avukat.

DELLA STREET

: Perry Mason'un genç sekreteri.

PAUL DRAKE

: Dedektif.

ÇAVUŞ HALCOMB

: Cinâyet masasından...

DICKEY

: Topal Kanarya.

AKBA

YAYINEVİ

Bu kitap 1971 yılında
Akba Yayınevi tara-
fından Modern Polis
Romanları serisinin
80. kitabı olarak İs-
tanbul'da yayınlan-
mıştır.

(A K B A) kelimesi,
(KEDİBAŞI) monog-
ramı ve PARALEL
ÇİZGİLER (Bu çiz-
gilerin kullandığımız
ve kullanacağımız sa-
ğa eğri sola eğri düz
ve dik şekilleri) Mar-
kalar Kanunu hü-
kümleri dairesinde
tescillidir. Aynen ve-
ya benzetilerek kulla-
nılamaz.

BİR

Perry Mason geniş deri koltuğuna iyice yaslanmış olarak, dizlerinin üzerinde bir kanarya kafesi tutmakta olan genç kadına bakıyordu. Lâkin ünlü avukatın bakışları delici ve sorucu değildi. Mason, kadına sempati dolu bir nazarla bakmaktaydı. Nihâyet: «Yanılmıyorsam,» dedi, «bu kanaryacığın ayağında bir şey var.»

Genç kadın, kanaryayı Mason'un bakışlarından kaçırmak istiyormuş gibi kafesi yere koydu. Gülümseyerek: «Yoo, öyle bir şey olduğunu sanmıyorum,» dedi. «Çok ürkmüştür. Hepsi o kadar.»

Mason, kadının güzel vücuduna, ayaklarındaki pahalı pabuçlara ve ellerindeki eldivenlere bir göz attı.

— «Demek işiniz o kadar acele ki, hemen bana koşmuşsunuz? Yanılmıyorum, değil mi?»

Genç kadın, «Evet, yanılmıyorsunuz.» dedi. «İşim gerçekten de acele ve mühim. Ne iş bekleyebilirdi, ne de ben.»

— «İyi ama, Hanımefendi, sabır, faziletlerden biridir!»

— «Öyle mi? Gelin görün ki, ben sabrın bir fazilet olduğunu bilmiyordum şimdiye kadar.»

— «Neyse canım, geçelim şimdi bunu. Adınız nedir sizin?»

— «Rita Swaine.»

— «Kaç yaşındasınız, Mis Swaine?»

— «Yirmiyedi.»

— «Nerede oturuyorsunuz?»

— «Chestnut Street, 1388 numarada.»

Genç kadın, kurşun kalemle bir şeyler yazmakta olan Della Street'e baktı.

Bunu gören Mason, «Mis Street, benim sekreterimdir.» diye izahat verdi. «Peki, dâirenizin numarası kaç?»

— «408.»

— «Telefonunuz var mı?»

— «Kendi adıma yok. Santralin telefonundan faydalaniyorum.»

— «Çok güzel. Şimdi söyleyin bakalım: Derdiniz nedir? Bana başvurmanıza sebep ne?»

Genç kadın, bir an tereddüt etti. Sonra:

— «Şey...» diye kekeledi.

— «Yoksa bu ziyâret kanarya ile mi alâkalı?»

— «Oh, hayır!»

— «Bu kanarya, hep sizinle birlikte mi gezer böyle?»

— «Yok canım, ne münâsebet... Ama anlayamadım doğrusu, siz bu hayvancıkla neden alâkalanıyorsunuz?»

— «Çünkü beni ziyâret eden kimseler ya kendi avukatlarıyla, yahut da muhafızlarıyla gelirler de ondan. Ama bir kanarya ile gelenini görmedim.»

Rita Swaine, bu sözler karşısında kızar gibi oldu. Sert bir cevap vermek istedi ama, kendini tuttu. Perry Mason, o sırada saatine baktı. Bu küçük hareket, kadını konuşturmaya kâfi geldi:

— «Ablam Rosalind'e yardım etmenizi istiyorum. Biz ona kısaca Rossy deriz... Altı ay oluyor, ablam, Walter Prescott'la evlendi. Bu adam sigorta prodüktörüdür ve kanaatimce ablamla parası için evlenmiştir.

Ablamın servetinin bir kısmını, hem de mühim bir kısmını aşırı. Şimdi de Rossy'yi sıkıştırıyor.»

Mason, «Sıkıştırmasna sebep ne peki?» diye sordu. «Sonra ne biçim bir şey bu?»

Genç kadın, tereddüt etti.

— «Şey... Jimmy'nin yüzünden. Çünkü ablam, Walter'le tanışmadan önce, Jimmy Driscoll'u flört olarak seçmişti. Onunla sık sık buluşuyordu.»

— «Anlaşıldı, anlaşıldı, Driscoll onu hâlâ sevmekte...»

— «Hayır. Jimmy bana âşık...»

— «O halde ablanızın kocası neden...»

Genç kadın, «Çünkü Jimmy ona dostça bir mektup yazmış bulunuyor.» diye Mason'un sözünü kesti.

— «Bir mektup mu? Neye dâir mektup?»

— «İşe ilk başlayan Rossy oldu. Jimmy'ye yazdığı bir mektupta, çok bedbaht olduğundan bahsetti. Jimmy de ona dostça bir mektup yazdı ve Walter'den ayrılmasını tavsiye etti. Ayrıca bunun para yüzünden yapılan bir evlenme olduğunu belirterek, boşanmak suretiyle zararın önlenmesini söyledi... Jimmy borsacıdır. Rosalind evlenmeden önce, Jimmy parasını ne gibi yerlere yatırması gerektiğini ona bildirdi. Pek tabii, Jimmy'nin tavsiyelerinin ne olduğunu Rossy anlayamazdı.»

— «Peki, evlenme işi olup bittikten sonra, Jimmy bu yatırım işleriyle meşgul olmadı mı?»

— «Hayır.»

— «Demek Walter Prescott, Driscoll'un mektubunu ele geçirdi?»

— «Evet.»

Mason, bu meseleyle alâkalanmaya başladığını bir yüz hareketiyle belli etti.

Genç kadın, «Sanmam ki, Rossy, Jimmy'nin bana karşı duyduğu hislerden haberdar olsun...» diye konuştu. «Jimmy'den bahsetmeyiz hiç. Benim de, benim de biraz param var... Rossy'nin evlenmesinden sonra, Jimmy benimle alâkalı yatırım işlerini yürütmeye devam etti. Pek tabii, onunla birkaç defa buluştuk.»

— «Ablanızın bundan haberi yoktu, değil mi?»

— «Hayır... Sanmam.»

— «Ele geçen bu mektuptan sonra, Prescott ne yapacak dersiniz?»

— «Bana kalırsa, Rossy'nin Jimmy'le olan alâkasını kesmediğini iddia ederek, boşanma dâvası açacak. Mektubu delil olarak gösterecek. Ayrıca namuslu bir âile kadını baştan çıkardı diye de, Jimmy hakkında tâkibat yapılmasını isteyecek.»

Mason, başını iki yana salladı.

— «Ben boşanma işleriyle alâkalanmıyorum.» dedi.

— «Ama bununla alâkalanmanız lâzım. Hem ben size her şeyi söylemedim ki!»

Avukat ve sekreteri, birbirlerine kaçamak bir nazar fırlattılar. Mason gülümsedi ve: «Pekalâ öyleyse,» dedi. «Her şeyi anlatın da dinleyelim!»

— «Walter, Rossy'ye âit aşağı yukarı oniki bin dolarlık bir paraya el koydu. Gûya bu parayı meşgul olduğu işlere yatıracak, böylece de yüzde on kâr elde edecekmiş... İşte şimdi adam kalkıyor ve karısının kendisine böyle bir para vermediğini idida ediyor.»

— «Ablanız bu parayı ona verdiğiine dâir bir delil gösterebilir mi?»

— «Korkarım gösteremez. Siz olsanız, kocanıza böyle bir para verirken makbuz ister misiniz? Rosalind'in hisse senetleri vardı. Bunları satması için Walter'e verdi ve parayı işine yatırmasını istedi. Walter, Rossy'nin hesabına hisse senedi sattığını kabul ediyor ama, bir dalaverecilik yapmadığını söylüyor. Walter'in bir ortağı var. Adı George Wray... Yazıhâneleri Doran İş hanında... (Prescott Ve Wary, Sigorta Prodüktörlüğü) diye bir firma... İşte Walter'in ortağı George Wray, Walter'in şirkete bir para yatırmasının, saçma bir şey olacağını ileri sürüyor...»

Mason, «Anlıyorum, anlıyorum...» diye elini kaldırdı. «Siz en iyisi boşanma dâvâlarını üzerine alan bir avukata başvurunuz!»

— «Hayır, hayır... Biz sizi istiyoruz. Bu sabah bir şey oldu... Durun, durun...»

Mason gülümsedi.

— «Bakın, Küçükhanım!» dedi. «Ben Boşan-

ma işleriyle meşgul olmuyorum. Duymuş olsanız gerektir, benim işim cinâyet dâvâlarına bakmak. Sizin anlayacağınız ben esrarlı meselelerle uğraşmaktan hoşlanıyorum. Ablanızın başına gelenler için ben de üzüldüm ama, onun meselesi beni alâkadar etmiyor. Bu şehirde yüzlerce avukat var... Hem de iyi avukatlar. Bunlardan biri, ablanızın işini neden üzerine almasın..."

Genç kadının dudakları belirli bir şekilde titredi.

Göşyaşlarını tutmaya çalışarak, «Hiç olmazsa... hiç olmazsa söyleyeceklerimi dinleyemez misiniz?» diye yalvararak konuştu.

Sonra ricâlarının hiç bir semere vermediğini görünce, işâret parmağını kafesin halkasına geçirdi. Koltuktan kalkmaya hazırlandı.

Mason, «Bir dakika durun!» dedi. «Elinizdeki bu kafesle büroma niçin girdiniz? Aksi takdirde, bunun sebebini kendi kendime sormaya çalışarak boşuna vakit kaybedeceğim.»

— «İşte ben de... ben de size bunu izah etmeye çalı... çalışıyordum. Bakın, dinleyin! Bu sabah Rosy'nin evine gitmiştim. Kanaryanın tırnaklarını kesiyordum. Belki bilirsiniz. arada bir hayvancığın tırnaklarını keserler... Derken Jimmy geldi. Beni sevdiğini söyleyerek kollarının arasına aldı. O sırada kanarya kaçtı. Sonra tam da evin önünde iki otomobil çarpıştı. Başımı kaldırıp baktım ve Bayan Merâkî'nin bizi gözlediğini farkettim. Otomobil kazâsında, bir adam yaralanmıştı. Jimmy bir yardımı dokunabilir mi diye koştu. Memurlar, onun adını, arabasının numarasını sordular. Ehliyetini görmek istediler. Kazânın tahkikatı yapılırken sırası gelince, Jimmy şâhitlik edecek. Walter de muvafati olmadan onun evine gelmiş olduğundan bahsedecek... Aman Allahım! Ne kötü bir şey olacak bu..."

Rita Swaine çantasından çıkardığı kokulu mendille, gözyaşlarını sildi.

Perry Mason, derin bir nefes alarak koltuğuna yaslandı.

— «Bir otomobil kazâsı... Bir aşk hikâyesi... Bayan Merâkî ve topal bir kanarya! Daha ne olsun?

Ben ablanızın işiyle alâkadar olacağım galiba. Ama hikâveyi sonuna kadar dinlemek isterdim. Haydi, haydi, ağlamayı bırakın da bu Bayan Merâkî'nin kim olduğunu söyleyin bana!»

Genç kadın, burnunu sildi. Sonra hafifçe gülümsedi.

— «Ağlamaktan nefret eden biriyim ben... Alâkanızı celbetmek için ağladığımı sanıp da, oyun oynadığıma hükmetmeyin sakın»

Mason, «Pekalâ, pekalâ!» diye mırıldandı. «Bayan Merâkî dediğiniz kadın kimdir?»

— «Herkesin işine burnunu sokuyor diye, biz ona böyle bir ad taktık, karşıdaki evde oturan bir duldur bu. Adı Stella Anderson'dur. Bütün işi, şunun bunun girdi çıktısıyla meşgul olmak.»

— «Ve Jimmy size, sizi sevmiş olduğunu söyledi, öyle mi?»

— «Evet.»

— «Rosalind'in evinde, değil mi?»

— «Evet.»

— «Peki ama, Jimmy, neden Rosalind'in evine gelmişti? Ablanız neredeydi?»

— «Söyleyeyim: Jimmy'nin mektubunu ele geçiren Walter, bağırıp çağırmış ve avukatıyla görüşmeye gitmişti. Rossy, onun kötü bir harekette bulunmasından korktu. Çünkü eniştem öfkeli haldeyken onu öldürebileceğini söylemişti. Rossy onun arkasından dışarı çıkmış ve eve dönmeyeceğini düşünmüştü. Korkuyordu çünkü.»

— «Bir dakika, bir dakika! Bütün bunlar saat kaçta cereyan etti?»

— «Tam bir şey söyleyemeyeceğim. Bu sabah erken saatlerde olmuş. Galiba dokuzla on arası... Rossy bana telefon ederek, evine gitmemi ve eşyâlarını toplamamı istedi. Bu arada olanı biteni de anlattı... Ablam, Alsace Caddesinde, 1396 numaralı apartmanda oturuyor. Burası, benim oturduğum yere çok yakındır.»

Mason, «Evin bir anahtarı var mıydı sizde?» diye sordu.

Rita Swaine, «Rossy kapıyı kapamadan gitmiş-

ti.» diyerek konuştu. «Dedim ya, W alter onu öldüreceğini söylemişti. Rossy de korkuyordu.»

— «Peki, Kanarya? Kanarya neci oluyor?»

— «Kuş Rossy'nindir. Yıllar var ki besliyor. Onu muhâfaza etmemi istedi benden. İnanın bana, Bay Mason, Walter, ablamı boğmak suretiyle öldürebilirdi. Eve dönüp de karısını bulamayınca, kim bilir nasıl kızacaktır.»

Mason, «Pekalâ!» dedi. «Bu iş benim de meraklanmama sebep oldu. Sizinle meşgul olacağım.»

— «Yâni... yâni ablamın avukatı olacaksınız, değil mi?»

Mason, evet mânâsında başını salladı.

— «Oh, siz çok iyi bir insansınız, Bay Mason!»

Mason, «Yok canım,» diye mırıldandı, «bütün kabahat kanaryada. Karar verdim. Bu işi üzerime alıyorum. Mamafih, bunu sırf merâkımı yenmek için yapıyorum. Siz devâm edin, devâm edin! Ne diyorduk, tamam, tamam, Jimmy Driscoll size aşkını itîraf etmiş... İlk defa mı oldu bu?»

Genç kadın gözlerini kanaryaya doğru eğerek, «Evet,» dedi.

— «Ama siz onun böyle bir his duyduğunu bilmiyordunuz, değil mi?»

— «Şey... Tam olarak bilmiyordum. Mamafih, ben de onu seviyor ve ondan böyle bir şey bekliyordum. Ama bir sürpriz oldu bu.»

— «Peki, nasıl oluyor da Jimmy Driscoll ablanızın evine gidiyor?»

Rita Swaine, «Jimmy ilkin bana gelmiş.» diye gözlerini kaldırarak cevap verdi. «Kapıcının, Jimmy'ye karşı zaafı vardı. Jimmy ona vaktiyle para kazandırmış. İşte bunun için ablamın telefon ettiğini söylemiş adam. Onun çok kötü bir durumda olabileceğini de sözlerine eklemiş ve benim acele olarak çıktığımı bildirmiş...»

— «Adam sizin ablanızla yaptığınız telefon konuşmasını mı dinlemiş acaba?»

— «Hayır. Sanmam. Kapıcı, Rossy'nin sesini

tanır. Onun telefon ettiğini biliyordu. Ben de çıkarken, ona nereye gittiğimi söylemiştim.»

— «Anlaşıldı. Jimmy de bunun üzerine sizi Rosalind'in evinde buldu, öyle mi?»

— «Evet.»

— «Siz de ona Rossy'nin kaçtığını söylediniz, değil mi?»

— «Evet.»

— «Peki, sonra ne oldu?»

Genç kadın, gözlerini yeniden indirdi.

— «Bir süre konuştuk. Ben bir taraftan kanaryanın tırnaklarını kesiyordum. Sonra nasıl oldu bilmiyorum, Jimmy beni kollarının arasına alarak aşkını itiraf etti. Ben de ona sarıldım. Fakat bu arada kanarya elimden kaçtı. Kuşu yakalamaya çalıştığım sırada, evin önünde bir gürültü oldu... Salonun penceresine koştuk. Çünkü hâdise vukua geldiği sırada, güneş banyosu alınan yerdeydik... Çarpışmanın doğurduğu neticeyi gördük. Çarpışma, üzeri örtülü bir yük kamyonu ile hususî bir araba arasında olmuştu. Pek tabii, hasara en fazla uğrayan vasıta hususi arabaydı. Otomobili süren kimsenin hâli çok kötüydü. Jimmy, ona yardım etmek üzere koştu. Kamyonun sürücüsü, bir ambulânsın gelmesini beklemektense, yaralıyı hastahâneye götürebileceğini söyledi. Jimmy ve adam, yaralıyı kamyona koydular...»

— «Evet, sonra? Jimmy eve döndü mü? Sonra siz ne yaptınız?»

— «Düşündük ve Jimmy'nin gitmesine karar verdik. Çünkü Walter bunu hoş görmeyecekti. En iyisi, Jimmy'nin e ve geldiğini kimse bilmemeliydi. Onun kazâ hakkında şahitlik yapmak üzere çağırılmasından korkuyordum. Çünkü Jimmy arabasını eğrilemesine parketmişti oraya. Hattâ kamyon sürücüsünün geri dönüp Jimmy'yi dövmeye kalkmasından bile korktum ben. Sonra Bayan Merâkî de Jimmy'nin beni kolları arasına aldığını görmüştü.»

— «Şu halde Jimmy oradan ayrıldı?»

— «Evet. Ama Bayan Merâkî hemen telefona sarılıp durumdan polisi haberdar etmiş olacak ki,

Jimmy radyolu arabayla oraya gelen iki polis memurunun arasında kaldı. Ona birkaç soru sorup, kim olduğunu tesbit ettiler.»

— «Saat kaçtı o sırada?»

— «İki üç saat oluyor. Kazâ vukua geldiği sırada, saat onikiydi.»

— «Rosalind size kaçta telefon etmişti?»

— «On, onbir arası. Tam bir şey söyleyemeyeceğim.»

Mason, bir an durdu. Sonra, «Ablanızı temsil etmemi istiyorsanız,» dedi, «kendisinin beni görünesi lâzım gelecek.»

Rita Swaine, başıyla bir olur işâreti yaptı. Koltuğun sağ tarafına doğru eğildi ve : «Peki,» dedi, «onu size göndereceğim. Walter, Jimmy'nin oraya geldiğini bilmemeli. Rosalind, kocasının evini terketmişti. Walter, Jimmy'nin ziyâretiyle ablamın gidişi arasında bir münâsebet olduğunu sanabilir.»

— «Fakat Jimmy, size âşık değil mi?»

— «Evet.»

— «O halde bunu Walter'e neden söylememeli? Nişanlanmış olduğunuzu neden saklamalı?»

— «Evet, doğru söylüyorsunuz. Doğru söylüyorsunuz ama, herkes bunun bir tertip olduğunu sanacaktır. Yâni benim, Rosalind'in ve Jimmy'nin bir oyununu... Walter'in aleyhine tertip olunan bir oyun!»

— «Demek siz böyle bir şey düşündünüz, öyle mi?»

— «Tabii değil mi ya... Walter'in avukatı ortaya böyle bir netice çıkaracaktır. Ortada bir kazâ olmasa, hiç kimse Jimmy'nin hâdise saatinde evde bulunduğunu bilmeyecekti.»

Mason, «Hususî arabayı süren kimsenin yarası çok mu ağır mı?» diye sordu.

— «Bilmiyorum. Jimmy onun kamyonu yerleştirilmesine yardım ettiği zaman, adam kendinde değildi.»

— «Kamyonun kime ait olduğunu biliyor musunuz siz?»

— «Evet. Örtünün üzerinde, (Trader Nakliyat Şirketi) yazılıydı.»

— «Peki, ya hususi araba kime âitti acaba?»

— «Araba orada kaldı. Öğrendiğime göre, plâka numarası 6 T 2993 imiş... Sahibi de Kaliforniya Eyâletine bağlı Altaville kasabası, Robinson Caddesinde, 1836 numaralı evde oturan Carl Packard...»

Perry Mason, Della Street'e döndü ve: «Della!» dedi. «Paul Drake'e telefon et, gelsin beni görsün!»

Sonra, Rita Swaine'e dönerek, «Ben kazâ ile alâkalanacağım.» diye konuştu. «Ablanıza söyleyin, benimle konuşması lâzım.»

— «Şimdi onun nerede bulunduğunu bilmiyorum. Ama imkânını bulur bulmaz, onu size göndereceğim.»

— «Güzel. Ben sizi nerede bulabilirim?»

— «Evimdeyim. Bir tarafa gitmeyeceğim.»

Avukat, «Adresi aldın değil mi, Della?» diye sordu.

— «Evet. Telefon numaranızı söyler misiniz, Mis Swaine!»

— «Ordway, 60-922.»

Mason ayağa kalkıp, kapıya doğru yöneldi.

Rita Swaine, çantasından bir tomar para çıkardı.

— «Siz şimdi bir şey vermemi ister misiniz?»

— «Hayır, şimdi değil. Daha sonra. Hem siz bu parayı bankaya koysanız, iyi edersiniz. Kuzum, siz yanınızda bu kadar çok parayla mı gezersiniz hep?»

— «Her zaman değil tabii. Şey... Ne bileyim, ilkin bir miktar para istersiniz sanmıştım... İşte bunun için size gelmeden önce iki bin dolâr çektim bankadan.»

Mason gülümsedikten sonra, kapıyı açtı ve:

— «Siz beni dinleyin de bu parayı bankaya koyun, Mis Swaine!» dedi. «İşi daha sonra ele alınca, ne vereceğinizi söylerim size. Siz şimdilik beni merâka düşüren genç bir hanımsınız sâdece. İyi günler!»

— «İyi günler, Bay Mason!»

Genç kadın çantasını kapayıp, kafesi aldı ve

dışarı çıktı. Koridorun ortasında birden durdu. «Buralarda bir baytar bulunur mu acaba?» diye sordu.

Mason, «Evet.» diye cevap verdi. «Bu binânın idârecisi, eski müşterilerimdendir. Karl Helmholt adında ihtiyar bir Alman. Niçin sordunuz?»

— «Dickey'yi ona bırakmak istiyordum.»

— «Kanaryayı mı?»

— «Evet. Mesele yatıştığı zaman, Rossy kuşu ondan alır. Ama Walter'in kanaryaya el koymasından korkuyorum. Bunun için de emin olmalıyım.»

— «Karl Helmholt'a güvenebilirsiniz. Ona tarafımdan geldiğinizi söyleyin kâfi.»

Rita Swaine, Mason'a teşekkür ederek asansöre doğru yürüdü.

Mason kapıyı kapadı ve Della Street'e bakarak: «Görüyorsun ya, Della, biz bu gibi işler de yapabiliyoruz!» diye konuştu. «Senin anlayacağın, meslek değiştiriyoruz... Bu genç kadın, içinde bir kanarya bulunan bir kafesle buraya geldi. Nefes nefeseydi âdeta. Sinirliydi de...»

— «Bu işle meşgul olamayacağınızı ona neden söylemediniz? Neden reddetmediniz bu işi?»

— «Ne yapayım, söylediklerini dinledikten sonra böyle bir şey yapamadım. Bu gibi işler, bizim için geçer akçedir. Ama müvekkiller için başka şeydir. Rosalind'in boşanma işi, benim için bir angaryadır. Ama Rita için öyle mi ya... Çok mühim bir meseledir bu onun için... Zirâ Jimmy Driscoll gibi bir âşığı vardır.»

— «Biliyor musunuz, Patron, kendi cinsiyetimi ortaya atarak söylüyorum, kadınların ne yaman mahlûklar olduğunu bilirsiniz her halde... Kadının âdeta iki gözü iki çeşme ağlamasına rağmen, siz bilmem onun davranışlarında bir anormallik sezdimiz mi? Jimmy'le olan münâsebetinden ne zaman bahsetse, gözlerinizin içine bakmaktan çekiniyordu. Sanki ayıp bir harekette bulunmuş gibi davranıyordu. Ne dersiniz, Jimmy'le evlenebilmek için ablasını atlatmak isteyemez mi?»

Mason, bir kahkaha koyuverdi.

— «Dedim ya, Della, biz bu gidişle mesleğimi-

zi değiştireceğiz. İlkin kafeste bulunan bir kanarya, beni bu işin içine sokuyor. Sonra sen sırtıma bu aşk hikâyesini yüklemek istiyorsun... Anlaşıldı, anlaşıldı, artık tâtile çıkma zamanım gelmiş de geçiyor bile... Ne dersin, her şeyi bir tarafa bırakıp, bir dünyâ turuna çıksak, nasıl olur acaba? Ben aynı zamanda gezeceğimiz memleketlerin hukuk ilmiyle alâkadar olurum... Sen de elde ettiğim bilgileri not edersin!»

Della Street'in gözleri büyüdü.

— «Fakat... fakat Patron, ne söylediğinizi biliyor musunuz siz?»

— «Evet.»

— «Peki ama, ya yazıhâne? Yazıhâne ne olacak?»

— «Jackson, eldeki işlerle meşgul olur. Döndüğümüzde, bir sürü yeni işle karşılaşır ve paçaları sıvarız.»

— «Peki şimdiki iş ne olacak?»

— «Ne olacağı var mı? Rossy'yi içinde bulunduğu kötü durumdan kurtaracağız. Bu, uzun sürmeyecek.»

Della Street, telefon reseptörünü kaldırıp santali buldu ve: «Bana Dollar Denizcilik Şirketini bulur musunuz, lütfen!» dedi. «Ama çabuk olun, zirâ Patron fikir değiştirebilir!»

İ Kİ

(Paul Drake Dedektif Ajansı) nın sâhibi ve kurucusu Paul Drake, ince ve uzun vücudunu kapının kenarına dayamıştı. Birden: «Söylesene, Perry,» diye konuştu, «yine karışık bir iş mi aldın sırtına?»

Mason, başıyla bir tasdik işâreti yaptı.

Paul Drake, bir koltuğun kenarına oturup bir bacağını diğerinin üstüne attı.

— «Hiç söyleme, ben ne diyeceğini biliyorum... Bu iş için de aceledir diyeceksin. Beş yıl var ki, seninle birlikte çalışırım... Bu beş yıl içinde bir gün yoktur ki, üzerine aldığın iş acele ve mühim olmasın...»

Mason, "Ne yapalım yâni," diye yavaş yavaş konuştu, "bu kadar yıllık huyumdan bugün mü vazgeçeceğim? Bak dinle! Bugün öğleye doğru, Trader Nakliyat Şirketine âit bir kamyon, Altaville'li Carl Packard'ın hususî arabasıyla çarpıştı... Kaza, 14. Caddeyle Alsace Caddesinin köşesinde vukua geldi. Yaralı olan Packard'ı, kamyonun sürücüsü hastahâneye götürdü. Adam hiç vakit geçirmeden yaptı bu işi. Bunun hangi hastahâne olduğunu, Packard'ın yaralarının da ne merkezde bulunduğunu öğreniver! Her iki vasıta sigortalı mıymış bakalım... Dur, daha bitmedi: Kamyon şoförü, kazâ hakkında ne gibi bir ifâdede bulunmuş Nakliyat şirketi, onu mesul tutuyor muymuş? Şirketle yaralı arasında bir uzlaşmaya varılmış mı?"

— "Ve sen bütün bu bilgilerin acele olarak öğrenilmesini istiyorsun, değil mi?"

— "Evet. Bunlar bir saat içinde öğrenilmeli."

— "Hepsi bundan ibâret mi?"

— "Hayır. Başka hususlar da var: Alsace Caddesi, 1396 numarada oturan Walter Prescott, karısından boşanmak istiyor. Bana onun metresini bulacaksın!"

— "Yahu, adamın bir metresi olduğunu da nereden çıkarıyorsun?"

— "Adam karısından oniki bin dolâr almış ve bunları işinde kullanmamış."

Paul Drake, "İpuçları var mı ortada?" diye sordu.

— "Mühim bir şey yok. Prescott, sigorta prodüktörüdür. Şirketinin adı da Prescott ve Wray Sigorta Prodüktörlüğü... Yazıhâne, Doran İş Hanında. Adam çiçeklerini nereden alıyor, bunu da öğren. Sonra çiçekçinin sipariş defterine bakmanın çârelerini ara! Adamlarından biri Prescott'un yazıhânesine gidip, Prescott'a âit bir arabayı kullanan genç bir kadının, kendi arabasının bir tarafını hasara uğrattığını ve hasarı ödemekten çekindiğini bildirsin... Adam bu iddiayı çürütmek için nereye telefon edecek, bunu da öğrenmeye çalış! Kendisini tâkip ettir, yazıhânesinde bulunmadığı zamanlar nerede olduğunu anlamaya çalış!"

— "Adam ya faka basmazsa?"

— O zaman ona imzâsız bir mektup yazarak, metresinin başka bir âşığı olduğunu bildir, âşığın da her gün öğlenden sonra kadını ziyâret ettiğini anlat! Zokayı ona yutturmaya bak! Bakalım adam ne yapacak?»

Cebinden bir defter çıkaran Drake, isim ve adresleri notetti.

Mason, «Bir şey daha var.» diye yeniden konuştu. «Prescott'ların bir komşusu var. Adı Stella Anderson. Anlaşıldığına göre, bu kadın o mahallenin bir numaralı dedikoducusu... Onu bul ve konuşturmaya çalış! Bakalım Prescott hakkında ne diyecek... Prescott, akşamlarını evinde mi geçiriyor, yoksa daha çok dışarda mı kalıyor? Sonra kadın, Prescott'un karısı hakkında ne yumurtlayacak, bunu da öğreniver!»

Paul Drake, «Desene sen her şeyi öğrenmek istiyorsun.» diye söylendi.

— «Evet, iyi bildin... Her şeyi öğrenmek istiyorum. Adamlarını bu iş üzerinde çalıştır... En iyisi sen Prescott'u sevgilisiyle görüşmeye sevketmeden önce, Bayan Merâkî'yle görüşmelisin... Mektubu ona ekspres olarak gönderirsin. Adamlarından ikisi...»

Paul Drake, «Bir dakika, bir dakika!» diye Mason'un sözünü kesti. «Kimdir bu Bayan Merâkî?»

— «Bu, dul Anderson'a komşuları tarafından takılan lâkaptır.»

— «Hepsi bu kadar mı?»

— «Evet. Onunla konuştuğun zaman, şu hususu da sormayı unutma: Onun bu sabah şâhidi olduğu kucaklaşma nasıl olmuş? Kadının bununla alâkalı fikri nedir? Sahneyi târif etsin. Zirâ bu bana çok garip göründü.»

— «Ne demek yâni? Bir kadınla bir erkek kucaklaşıp sevişemez mi? Yoksa o mahallede bunun bir saati mi var?»

— «Hayır, canım hayır... Beni sahnenin umumî târifi alâkadar ediyor, Haydi bakalım, Paul, yaylan!»

— «Bu mesele için kaç adam kullanabilirim?»

— «Seri neticeler elde edilsin de, ne olursa olsun. Kaç adam kullanırsan kullan!»

— «Sonradan masraflar üzerinde bir münâkaşa çıkmasın da...»

— «Çıkmaz. Masrafları ben ödeyeceğim.»

— «Maşallah! Bakıyorum, cömertliğin üzerinde!»

— «Hayır, hayır, Maşallahı, filân yok bu işin! Bütün mesele bir kanarya üzerinde dönüyor. Senin anlayacağın, bir kanarya beni merâk içinde bıraktı.»

Paul Drake, «Yahu bu bir deli hikâyesine benziyor!» diye gülerек mırıldandı.

— «Evet, öyle...»

— «Ne yapalım, dediğin gibi olsun! Öğrendiklerimi sana telefonla bildirmemi ister misin?»

— «Tabii değil mi ya. Bir şeyler elde ettikçe, neticeden beni haberdar edersin. Dışardaysam, Della'y-la konuş! Benim şimdi birini görmem lâzım.»

Drake, «Hizmetçiyi ısırın köpek hakkında mı görüşeceksin?» diye lâtife etti.

— «Hayır. Ayağından rahatsız topallayan kanarya hakkında görüşeceğim. Söylesene, Paul, bir kanaryanın ayağında ne gibi bir şey olabilir?»

— «Ne bileyim, belki dar bir ayakkabı giymiştir!»

Mason, Drake'i kapıya doğru itti.

— «Haydi, haydi, zevzekliği bırak! Ben de tutmuş senden medet umuyorum.»

Dedektif, geniş bir nefes aldı ve: «Hele şükür!» dedi. «Bu kanaryayı da tâkip etmemi isteyeceksin diye öyle korkmuştum ki!» Sonra da çıktı.

Mason, şapkasını aldı.

— «Ben veterinerle görüşmek üzere aşağı iniyorum, Della!» dedi.

— «Yine mi bu kanarya, Patron?»

— «Evet. Bu kanaryanın topallamasında bir sebep olmalı. Sonra bir kadının sokaklarda bir kanaryayla dolarması da acayip!»

— «Ama sebep meydanda, Patron: Ablası, ona bakmasını istemiş.»

— «Şu halde onun uzun bir süre eve dönmeyeceğini biliyordu... Senin bir fikrin yok mu, Della? Kadın nerede olabilir acaba?»

— «Ne bileyim ben. Rita Swaine bile onun nerede olduğunu bilmiyor.»

— «Rica ederim, Della, ümitsizliğe sevketme beni! Ama ne olursa olsun, ben bu kanaryayla alâkalı esrar perdesini yırtmak istiyorum.»

ÜÇ

Dükkânın dip tarafındaki yazıhâneye girdiği zaman, Perry Mason'un kulağına birçok hayvanın bağırışmaları çarptı. Bir papağan, ona bir günaydın çekti. Uistiti adı verilen bir maymun, bağlı olduğu zincirden uzanarak şapkasını almak istedi. Sonra kafası çıplak, parlak bakışlı şişman bir adam, meydana çıkarak onu karşıladı.

— «Vay vay, Herr Avukat gelmiş! Aman, aman, sizi dükkânımda görmek, benim için ne büyük bir şeref!»

Mason adamın elini sıktı ve bir masanın kenarına ilişti.

— «Fazla vaktim yok, Karl! Size bir şey sormak istiyordum.»

— «Ya! Ya! Anladım, kanaryalı Fraulein hakkında bir şey sormak istiyorsunuz galiba? Kadın bana tarafınızdan gönderildiğini söyledi. Her halde siz kanaryaya hakkında bir şeyler öğrenmek istiyorsunuz?»

Mason, başıyla evet işareti yaptı.

Karl Helmhold, «Çok güzel bir kanarya bu.» dedi. «Satışa çıkarılsa, iyi para eder. Çok güzel ötüyor.»

— «Ayağında bir şey var, değil mi?»

— «Ya! Mamafih, mühim bir şey değil. Sağ ayağın tırnağı biraz kısa kesilmiş. Bugün ve yarın topallar. Ama yarından sonra tamam. Topallamaz. Üç gün sonra da, bir şeyciği kalmaz.»

Mason, «Peki, ya öteki ayak? Öteki ayakta bir şey var mı?» diye sordu.

— «Öteki ayak mı? Ooo, öteki ayağın tırnak-

ları biri hâric gayet güzel kesilmiş. Çünkü o tırnak hiç kesilmemiş. Fakat... fakat bir şey anlamıyorum.»

— «Tırnaklar bugün mü kesilmiş?»

— «Ya! Ya! Tünekte kan izleri var. Her halde kısa kesilmiş olan tırnaktan geliyor...»

— «Genç kadın, hayvanı muhafaza etmenizi istedi sizden, değil mi?»

— «Ya!»

— «Ne kadar zaman sizde kalacak?»

Karl Helmholtz, «Bilmiyorum.» diye omuzlarını silkerek cevap verdi. «Kadın bunu söylemedi.»

— «Bir gün mü, iki gün mü?»

Şişman adamın gözleri faltaşı gibi açıldı.

— «Lâtime ediyorsunuz galiba, Herr Avukat? Çocuk gibi konuşmayın, rica ederim! Kuş en azından bir ay yanımda kalmalı. İstedğim parayı söyleyince, kadın hemen ödedi.»

— «Teşekkür ederim, Karl! Şey... Adı neymiş kadının? Yâni size adının ne olduğunu söyledi mi?»

Helmholtz yazıhânesine gidip, defterini karıştırdı. Sonra:

— «Hah, buldum... Adı Mildred Ovens. Reno'da oturuyor, adresi yok. Mektuplarını postrestant olarak postahânedan almış... Bir süre sonra Reno'ya gidecek ve kuşu aldıracaktı...»

Mason'un dudaklarında bir gülümsemenin izleri dolaydı.

Adam, ona gözlüğünün üstünden baktı.

— «Nasıl memnun oldunuz mu?»

— «Evet, Karl! Teşekkür ederim... Yanılmamışım. Bu hayvanlara iyi bakmanızı rica edeceğim!»

— «Ya! Ya! Elbette iyi bakılacaktır. Bir göz atmak ister miydiniz?»

— «Hayır, bugün değil, Karl! Bir iş üzerindeyim de...»

Helmholtz, Mason'a kapıya kadar refakat etti.

— «Günün birinde size faydalı olmayı çok isterim, Bay Avukat!»

Mason ihtiyar adamın yanından ayrılıp, bir berbere girdi. Hem tıraş oluyor hem de düşünüyordu:

Kanarya topalladı. Sağ ayaktaki tırnaklardan biri kesil-memişti. Aynı ayağın diğer tırnakları ise, mükemmel bir şekilde düzeltilmişti. Ama buna karşılık, sol ayağın bütün tırnakları kısa olarak kesilmişti. Kanaryayı topal hâle getiren buydu işte. Rita Swaine'e gelince; kadın Helmhold'a Mason tarafından gönderildiğini söylemişti ama, bu arada başka bir isim uydurmuş ve yanlış adres vermişti. Sebep neydi buna acaba?

Mason kravatını düzeltti, saatine baktı ve ber-ber dükkânından çıkarak yazıhânesinin yolunu tuttu. Asansörün kapısını henüz kapamıştı ki, Della Street hızla dışarı çıktı. Birden duramadı ve Mason'un kolları arasına düştü.

— «Paul Drake, hususî telefonda sizi bekliyor, Patron! Çok acele bir şey söylemesi gerekiyormuş size.»

Mason, adımlarını sıklaştırdı. Sonra, «Paul telefon edeli ne kadar oldu?» diye sordu.

— «Şimdi... Şimdi... Biraz önce. Telefonda bekliyor. Ayak seslerinizi duyunca, koşup haber vereyim dedim.»

— «İlk araması mı bu onun?»

— «Evet.»

Mason yazıhâneye girip, reseptöre yapıştı.

— «Merhaba, Paul! Ne haber?»

Drake, «Sen misin, Perry?» diye yavaşça sordu. «Kuzum, bu boşanma meselesi bir şaka olmasın sakın?»

— «Bir şaka mı? Hayır, hayır. Ne demek istiyorsun anlayamadım...»

— «O halde hemen buraya gelmelisin.»

— «Burası dediğin yer neresidir?»

— «Alsace caddesinde Stella Anderson'un oturduğu yer. Ben oraya iki adım ötede bulunan bir büfe-den telefon ediyorum. Fakat arabamda bekleyeceğim Bak dinle! İki polis memuru, Prescott'ların evi önünde arabadan indiler... Arka kapıyı açıp, yukarı çıktılar ve bir maymuncuk kullanarak teklifsizce içeri daldılar. Aşağı yukarı bir çeyrek saat sonra, Cinâyet Masasından çavuş Holcomb yanında iki üç memur olduğu halde siren öttürerek meydana çıktı. Derken sorgu hâkimi göründü...»

Mason, bir ısıklık koyuverdi ve: «Sen bir şeyler öğrenebildin mi?» diye sordu.

— «Pek bir şey öğrendim sayılmaz. Bildiğim tek şey, Prescott'ların diğer komşusu Bayan Weyman'ın polise haber vermiş olması.»

— «Peki, kadına kim haber vermiş?»

— «Bu hususu kimse bilmiyor.»

— «Ceset kime âitmiş peki?»

— «Bilmiyorum.»

Mason, «Pekalâ!» dedi. «Sen beni Stella Anderson'un evi önünde bekle! Hemen geliyorum. Eski tecrübelerime saygı göstermelisin, Paul! Topal bir kanar-yayla karşılaşacak olursan, bunu alelâde bir şeymiş gibi kabul etme!»

DÖRT

Mason, arabasını Drake'in arabasının arkasına yanaştırdı. Detektifin otomobili, büyük bir villânın yanında bulunan bir evin önündeydi. Orada birkaç araba daha vardı. Mason, Paul Drake'in yanına gitti.

— «Adamlar senin burada bulunduğunu bilmiyorlar, değil mi, Paul?»

— «Hayır, henüz bilmiyorlar.»

— «Komşuları sorguya çekmeye başladılar mı acaba?»

— «Henüz değil. Şimdi evin içinde araştırma yapıyorlar.»

— «Gazetecilerden ne haber?»

— «Gördüğün arabaların içinden, iki tanesi gazetelere âit... Bayan Weyman hakkındaki bilgiyi onlar söyledi bana.»

— «Pekalâ! Fazla vaktimiz yok. Sen Bayan Weyman'ın yanına çıkıp, kendini bir çamaşır makinesi mümessili olarak tanıt... Yahut, (Ben kazâ ile meşgul olan sigorta şirketinin memuruyum.) dersin... Bayan Merâkî'yle ben konuşacağım. Sonra burada buluşacağız. Haydi bakalım, işbaşına!»

Ayrıldılar. Beton bir yolda yürüyen Mason, tah-
ta bir peronun basamaklarını çıktı. Parmağını bir düğ-
meye yapıştırdı. İki üç defa çaldı. Nihâyet sert yüzlü
bir kadın meydana çıktı. Kapıyı açarak, Mason'u süz-
dü ve: «Ne istiyorsunuz?» diye sordu.

— «Ben burada olan kazânın tahkikatını yap-
makla vazifelendirildim.»

— «O halde, buyurun! Dedektif misiniz siz?»

Mason, evet makamında başını salladı. Kadın
onu bir salona aldı.

— «Oturun, rica ederim! Aman Allahım, ne
berbat bir gündü bu! Önce bu kazâ... Sonra da Prescott'
ların evinde bulunan... Doğrusu ya, hâlâ kendime gele-
medim.»

Mason, bir yere oturduktan sonra pencereye
doğru baktı.

Sonra, «Prescott'larda ne bulunmuş acaba?»
dedi.

— «Bilmiyorum... Bilmiyorum ama, bana ka-
lırsa ortada bir cinâyet var... Gördüğüm şeyleri polise
söylese miydim acaba? Ama gelirler ve beni sorguya çe-
kerler değil mi?»

Mason, «Affedersiniz, Bayan Anderson ama.»
diye gülümseyerek konuştu, «sizi bu kadar heyecana dü-
şüren şey neydi? Ne görmüştünüz?»

— «Çok şeyler gördüm ben. Kendi kendime,
(Stella, kızım! Bu evde bir şeyler oluyor... Polisi ha-
berdar etmek sana düşer...) dedim... Sonra...»

— «Ama böyle bir ihbarda bulunmadınız, de-
ğil mi?»

— «Evet, hemen yapmadım bu işi. Polisi, ara-
ba kazâsından sonra aradım.»

— «Kazâdan hemen sonra mı?»

— «Evet.»

— «Demek evde ne gördüğünüzü onlara söyle-
mediniz, öyle mi?»

— «Bunu bana sormadılar bile! Hattâ beni gör-
meye gelmediler. Konuşmaya fırsat bulamadım.»

Mason, «Hayret doğrusu!» diye söylendi. «De-

mek siz onları durumdan haberdar ediyorsunuz, ama adamlar sizi görmeye gelmiyorlar...”

— «Evet, öyle oldu işte! Hususî arabayı tetkik ettiler, ehliyet numarasını ve araba sahibinin adını öğrendiler... Walter Prescott'un evinden çıkan delikanlıya konuştular, sonra arabalarına atlayıp gittiler! Neden bana gelmediler!»

Mason, «Halbuki siz onlara gördüklerinizi anlatacaktınız, değil mi?» diye sordu.

— «Tabii değil mi ya. Hem neler anlatacaktım!»

Mason koltuğa iyice yerleşip, bacaklarını birbirinin üzerine attı. Sonra kayıtsız bir tavırla: «Bilmiyorum ama,» dedi, «mesele eğer mühim olsaydı, adamlar gelirler ve size sual sorarlardı. Anlaşılan elde ettikleri bilgileri yeterli buldular ve çekip gittiler.»

— «Mesele hiç de sizin dediğiniz gibi değil. Gördüğüm şeylerin, araba kazâsıyla hiçbir alâkası yok. Bilmem sözlerimden bir şeyler çıkarabiliyor musunuz, delikanlı?»

Mason, «Nedir mesele?» dedi.

— «Ha bakın, bu sizi alâkadar etmez. Siz araba kazâsı hakkında tahkikat yapıyorsunuz, değil mi? Sâhi aklıma geldi, bu kazâ hakkında siz ne öğrenmek istiyorsunuz?»

— «Bütün bildiklerinizi.»

Kadın, «Kazâ vukua geldiği zaman, ben buradaydım.» diye başladı.

— «Demek kazâyı olduğu gibi gördünüz?»

— «Lâstiklerin sesini duyar duymaz, pencereye koştum. Kazâ da o sırada vukua geldi. İki araba birbirinin içine girmişti âdetâ. Kamyonun şoförü hemen yere atlayıp, hususî arabanın kapısını açmaya çalıştı. Ama sıkışmıştı kapı. Açılmıyordu. Adam arabanın öbür tarafına koştu. O öbür kapının bulunduğu yere vardığında, delikanlı, Prescott'ların evinden dışarı çıkmıştı. Adama yardım etti.»

— «Delikanlı mı? Hangi delikanlı?»

— «Hangi delikanlı olacak, daha önce Prescott'larda gördüğüm genç.»

Mason, «Haaa, demek siz onu daha önce görmüştünüz demek?» diye sordu.

— «Tabii. Sonra...»

— «Affedersiniz, bana söylemediğinize göre nereden bilebilirdim?»

— «Bırakmadınız ki anlatayım.»

— «Yo, yo, ben bunu size sormuştum... Sormuştum ama, siz bunun beni alâkalandırmayacağını söylediniz... Bir sigara içebilir miyim?»

— «Hayır, ben böyle bir şey söylemedim. Sigara içmezseniz, daha iyi olur. Tütün kokusu, perdelerine siniyor. Dolayısıyla iş çıkıyor insanın başına.»

— «Lâstiklerin yerde sürtündüğünü duyduğunuz zaman, siz neredeydiniz?»

— «Yemek salonundaydım.»

Mason, açık bir kapıyı işâret etti.

— «Orada mıydınız yâni?»

— «Evet.»

— «Sizden bir ricada bulunacağım: Gürültü duyulduğunda, tam olarak neredeydiniz? Bunu gösterebilir misiniz bana?»

Kadın ayağa kalkıp, yandaki salona geçti.

— «Teşekkür ederim, Hanımefendi! Şimdi de o zaman durduğunuz yeri gösterin bana!»

Kadın olduğu yerde dönüp, bir pencerenin önünde durdu. Mason, onun yanına gitti.

— «Şu ev, Prescott'ların evi mi?»

— «Evet.»

— «Onlara pek yakınmışsınız meğer.»

— «Evet.»

— «Tam karşınızdaki şu oda nedir acaba?»

— «Güneşlenme yeri.»

— «Demek lâstik seslerini duyduğunuz zaman, siz buradaydınız?»

— «Evet.»

— «Duruşunuz aynı mıydı?»

— «Evet.»

— «Peki, ne yaptınız o zaman?»

— «Salona koştum, perdeyi çekip baktım.»

— «Ve tam da kamyonun hususi arabaya yüklendiğine şahit oldunuz, değil mi?»

— «Evet.»

— «Kabahatlinin kim olduğunu gördünüz mü?»

— «Göremedim maalesef. Kazâyı olduğu gibi görseydim bile, size tam bir bilgi veremezdim. Çünkü şimdiye kadar araba kullanmış değilim. Trafik kaide-lerini pek bilmem... Öteki odaya geçelim, lütfen!»

— «Kazâdan sonra ne yaptınız?»

— «Şey... Hemen polise telefon edip, bir kazâ olduğunu ve bir adamın yaralandığını bildirdim. Birkaç dakika sonra radyolu bir araba geldi. Yaralının kamyona alınmasında yardımcı olan delikanlı, tam o sırada Prescott'ların evinden çıkıyordu. Polisler onu sorguya çektiler, ehliyetine baktılar.»

Stella Anderson bir an durup, Alsace caddesinden geçmekte olan bir otomobile baktı ve arabayı gözleriyle 14. caddeye kadar tâkibetti.

— «Yarım saatten beri yedinci araba bu! Sebebini anlayamadım bir türlü. Nedir acaba?»

Mason, «Bilmiyorum.» diye cevap verdi.

— «Hattâ birinin üzerinde, (Cinâyet Masası) yazılıydı. Siren sesi bir kilometre öteden duyulabilirdi.»

Perry Mason, «Belki de kazâ sırasında yaralanan adam, öldüğü için soruşturma yapıyorlardır.» diye konuştu.

— «Rica ederim, aptalca konuşmayın öyle! Yaralı, hastahâneye kaldırılmıştı. Sonra trafik kazâları, bir cinâyet değildir ki...»

— «Siz o delikanlının, Prescott'ların evinden çıktığını iyi biliyor musunuz? Emin misiniz bundan?»

— «Emin olmak ne kelime? Elbette eminim.»

— «Söyle bir şey olamaz mı: Delikanlı belki de caddenin köşesindeki arabasında bulunuyordu... Ben Prescott'ların evinin, 14. Caddenin tam köşesine tesâdüf ettiğini gördüm. Sonra...»

— «Ne saçma bir fikir! Baksanıza, delikanlı! Ben bunamadım henüz. Bir adam evden mi, yoksa bir

arabadan ını çıktı iyi bilirim bunu. Hem ben bu delikanlıyı Prescott'ların evinde kazâdan önce görmüştüm.»

— «Ama Prescott'ların evinde cereyan eden şeylerin, kazâ ile bir alâkası yok. Korkarım siz bir hâdiseciği büyütmüş ve buna ehemmiyetli bir hava vermişsiniz...»

İhtiyar kadın, «Al sana ahmakça bir lâkırdı daha!» diye söylendi. «Söylesene bana, delikanlı, adın nedir senin?»

— «Mason.»

— «O halde, bay Mason, ben ehemmiyetli bir şeyle ehemmiyeti olmayan bir şeyi ayırdedebilirim... Bırakın da neler gördüğümü anlatayım size... Meselenin ehemmiyetini o zaman anlar, polislerin hemen yanıma gelip bana bir şey sormamalarının ne kadar saçma bir şey olduğunu takdir edersiniz... Dinleyin! Yemek odamın penceresinde bulunuyordum... Niyetim etrafa bakmak değildi... Ama insanın elinde olmuyor yine de... Hele Prescott'ların perdelerinin örtülü olmadığını görünce, içime bir kurttur düştü... Bayan Prescott, perdelerini hiçbir zaman örtmez... Ah, ah! Neler gördüm, neler! Bu delikanlı, Prescott'ların evinde, Bayan Prescott'un kızkardeşiyle birlikteydi. Düşünün, genç bir kadın, bir erkekle başbaşa!»

Mason, «Belli olmaz, adam belki de şöyle bir uğramıştır.» dedi.

— «Şöyle bir uğramak ha! Güleyim bâri! Kazâ vukua geldiği zaman, oğlan oradaydı. Hem ne zamandanberi biliyor musunuz, tam kırkiki dakikadan beri! Rita Swaine elinde tuttuğu kanaryayı kaçırdığı zaman vukua gelen şeyi bir bilseniz, fikrinizi değiştirirdiniz...»

Avukat, «Kanaryayı neden kaçırdı acaba?» diye bu işle alâkalandığını gizlemeye çalışarak sordu.

Stella Anderson, dramatik bir tavır takındı. Mason'un sorduğu suali duymazlıktan geldi.

— «Kadın tam da şu pencerenin karşısındaydı. Perdeler örtülü değildi. Mamafih, kendisini buradan görebileceğimi tahmin ediyor olmalıydı. Gerçi ben şunun bunun girdisine çıktısına karışan, hareketleriyle alâkalanan biri değilimdir ama, perdelerin örtülü olmadığını

görünce insan alâkalaniyor işte... Sonra evde tek başına kalan genç bir kadına delikanlının biri gelip sarılsa ve onu dudaklarından öpse, dikkati çekmez mi bu? İnanın, Bay Mason, bu sahne gözlerimin önünde cereyan etti. Kadın oralı bile olmadı. Kendilerini seyrettiğimi gördüğü halde, aldırmadı bile... Şimdiki genç kadınlar, edep nedir, utanma nedir pek bilmiyorlar! Bizim zamanımızda...»

Mason, «Demek bu delikanlı, kadına kur yapıyordu, öyle mi?» diye sordu.

— «Kur mu? İlâhi Bay Mason! Bizim zamanımızda buna başka bir şey derlerdi... Kur ha! Kur... Herkesin gözü önünde sevişen iki insana ilk defâ rastladım doğrusu!»

— «Ama siz kanaryayla alâkalı husus hakkında yanılmıyorsunuz, değil mi?»

— «Oh, tabîî, tabîî... Rita Swaine kuşun tırnaklarını kesiyordu ki, delikanlı gelip onu kucakladı. Ah, ah, kızın da ona nasıl sarıldığını görmenizi isterdim, Bay Mason! Aklıma geldikçe utanıyorum kendi kendime. Saygıdeğer bir kadının bu şekilde davrandığını ilk defa görüyorum. O her halde bunu bir Genç Kızlar Enstitüsünde öğrenmedi...»

— «Peki, Bayan Anderson, kanarya ne oldu o sırada?»

— «Zavallı hayvancık oradan oraya uçuyor, kapalı pencerelere hücum ediyordu. Delikanlı kadını nihâyet bıraktığı zaman, onu biraz sinirli gördüm. Kadın kanaryayı tutmak istedi ama, beceremedi. Delikanlı yandaki odaya geçti. İşte ben o sırada lâstiklerin yere süründüğünü duydum.»

— «Hıı, anlıyorum, siz yemek salonunun penceresinden ayrılıp öteki odanın penceresine koştunuz, değil mi?»

— «Evet.»

— «Sonra ne oldu?»

— «Bu delikanlı Prescott'ların evinden çıktığı zaman, hemen yemek salonundaki pencereye döndüm. Hayretler içinde bulunuyordum. Kendi kendime, (Ba-

van Prescott'la bu delikanlı arasında ne var acaba?) diye sordum.»

— «Yoksa Bayan Prescott da mı oradaydı?»

— «Hayır. Ama ben işin içinde Bayan Prescott var sandım bir an için. Zirâ Rita Swaine, o sırada Rosalind Prescott'un bir elbisesini giyyordu. Emprime ku-
maştan bir şeydi bu. Evlerde giyilen cinsten. Bu elbseyi kadının sırtında kaç defa görmüştüm. Gerçi o ve kızkar-
deşi ikiz değildir ama, birbirlerine hayret verici bir şe-
kilde benziyorlar. Pek tabii, ilk anda kadını Bayan Pres-
cott sandım... Anlayın siz artık, evli bir kadın, yabancı
bir erkekle dudak dudağa!»

Mason, «Gördüğünüz kadının Bayan Prescott olmadığı ne mâlûn?» dedi.

— «Hayır, hayır. Elbise yüzünden ilkin öyle sanmıştım ben ama, biraz sonra yüzünü görünce fikrimi değiştirdim. O değildi.»

— «Emin misiniz?»

— «Evet, tamamiyle eminim.»

— «Gördüğünüz kadının Rita Swaine olduğunu kat'i olarak ne zaman anladınız?»

— «Ne zamanı var mı, kazâdan sonra tabii... Delikanlı, Prescott'ların evine yeniden girince... Genç adamın üzerinde ürkek bir hal vardı. İşte tabancayı ka-
dına o zaman verdi.»

— «Tabanca mı? Ne tabancası?»

— «Öyle ya, siz bunu bilmiyorsunuz. Zâten si-
ze söylememeliydim bunu.»

— «Tabanca ne tip bir şeydi?»

— «Rengi mâviye çalan bir şeydi. Delikanlı si-
lâhı cebinden çıkarıp, kadına verdi. Rita da tabancayı güneşlenme yerindeki yazı masalarından birinin çek-
mecesine koydu. Ama ben o sırada durumu polise bil-
dirmiş ve yaralı hakkında bilgi vermişim. Beni sorgu-
ya çecekleri zaman, bunu onlara söyleyecektim. Ama gelmediler işte! Kabahat bende mi?»

— «Siz polise telefon ettiğiniz sırada, yaralı hu-
susî arabada mı duruyordu hâlâ?»

— «Hayır. Hastahâneye kaldırılmıştı?»

— «Siz telefon ettikten sonra, polislerin vak'a yerine gelmesi ne kadar zaman aldı?»

— «Beş dakika kadar... Belki de sekiz dakika... Ama beş dakika desek daha doğru olur.»

Mason, «Şu halde siz kazâyı olduğu gibi görmemişsiniz.» diye mırıldandı.

— «Eh, bir kısmını gördüm sayılır. Ama onlar her şeyi görmediğimi nereden bilebilirler? Ne görmüş olduğumu gelip sordular mı ki?»

— «Evet, haklısınız .Bu adamlar işlerini iyi bilmiyorlar. Bundan herhangi bir kimseye bahsettiniz mi?»

— «Bayan Weyman hâric, kimseye söylemedim.»

— «Bayan Weyman mı?»

— «Evet. 14. caddede oturan komşumuz... Avluya düşen arka kapılarda yakın komşuluğumuz var. Weyman'lar altı aydan beri orada oturuyorlar. Kazâdan aşağı yukarı yarım saat sonra, her şeyi kadına anlattım. Mükemmel bir kadındır bu. Ne yazık ki, öyle bir kocaya düşmüş!»

Avukat, «Hayrola?» diye sordu. «Adamın ne gibi kusur var?»

— «Çok içiyor. Ayık olduğu zamanlar, çok iyidir. Ama içmeye görsün, karısına yapmadığını bırakmaz. Başkalarına da çatar. Ya döver, ya dövülür. Me-seleyi karısına anlattığım sırada, çıkageldi... Leş gibi viski kokuyordu. Ayakta zor duruyordu... Yine dövülmüştü. Bu defâ dövülmüştü. Ah, bir akıllanabilse yok mu ya...»

— «Dayak yemiş olduğunu kendisi mi söyledi?»

— «Söylemesine hacet mi vardı? Burnu kanıyordu. Yanağında bir yara vardı. Bir gözünün üstünde de yumruk izi... Doğrusu ya Bayan Weyman gibi bir kadının hüngür hüngür ağladığını görmek, insana dokunuyor!»

Bayan Anderson, nefes almak üzere sustu. Mason, pencereden dışarıya baktığı sırada, kalın boynlu bir adamın kararlı adımlarla ilerlediğini gördü.

— «Neyse, biz Prescott'larda cereyan eden

vak'aya dönelim yine. Siz Rita Swaine'i ayan beyan gördüğünüzü söylüyorsunuz. Ama ortada bir yanlışlık olmadığından emin misiniz? Rita Swaine'i iyice görmüş müydünüz?»

— «Ne demek, tabii... Delikanlının gidişinden sonra kadın kanaryayı yakalayabildi. Pencereye yaklaştı. Tırnak kesme işini bitirmek için, perdeyi biraz daha açtı. Görseniz, bu işi ne büyük bir maharetle yapıyordu!»

Mason, «Biliyor musunuz, Hanımefendi, her gördüğünüz şeyi tam bir dikkatle zaptetmiş olmanız, beni hayrete düşürdü!» dedi.

— «Öyleyimdir, delikanlı! Hiç yanıldığımı görmedim.»

— «Peki, bana şu hususu da söyleyebilir misiniz acaba: Bu işi ışık altında yapabilmesi için, kadın hangi ayağın tırnaklarını kesiyordu?»

Bayan Anderson dudaklarını ısırды, kaşlarını çattı, sonra: «Sağ ayağın tırnaklarını kesiyordu.» dedi.

— «Emin misiniz?»

— «Evet. Onu hâlâ görür gibiyim. İşte pencerenin önünde duruyor ve kuşun tırnaklarını kesiyor... Evet, evet, sağ ayaktı bu!»

— «Delikanlı o sırada gitmiş miydi?»

— «Evet. Zâten ben, o gittikten sonradır ki, Bayan Weyman'ı ziyâret ettim. Durun bakayım, küçük yolda biri var... Buraya doğru geliyor... Benden ne isteyebilir acaba? Aman Allahım, ne gün, ne gün!»

Mason ayağa kalkıp, koltuğunu önünde ayakta durdu. Stella Anderson, kapıya doğru gittiği sırada, çavuş Holcomb elini düğmeye uzatmıştı.

Bayan Merâkî, «Buyurun, ne istiyorumuz?» diye sordu.

— «Stella Anderson siz misiniz?»

— «Evet.»

— «Ben Cinâyet Masası memurlarından çavuş Holcomb'um. Siz bir gencin yandaki evde bulunan bir kadına bir tabanca vermiş olduğunu bildirmişsiniz. Kadın, silâhı bir çekmecenin arka tarafına koymuş...»

— «Hay Allah! Hayret doğrusu! İyi ama, siz bunu nereden öğrendiniz? Ben bunu yalnız Bayan Weyman'a ve şimdi içerdeki salonda bulunan kimseye söylemiştim.»

Holcomb, «kim bu adam?» diye sordu.

— «Mason adında biri?»

Mason, Holcomb'un ağır potinlerinin sesini duydu.

Yemek salonunun eşliğinde beliren çavuş:

— «Ah! Demek hemen geldiniz ha?» diye mırıldandı.

Mason, çavuşu eğilerek selâmladı.

— «Nasılsınız, çavuş? Aaa, bakın, olmadı işte... Şu puronuzu söndürseniz iyi olur... Tütün kokusu, perdelerine siniyor.»

Holcomb, puroyu dudaklarının arasında dolaştırdı ve: «Siz başkalarının işine karışmayın, lûtfen!» diye homurdandı. «Söyleyin bakalım, bu cinâyetteki rolünüz nedir?»

Mason, «Cinâyet mi, ne cinâyeti?» diye sordu.

— «Ha anladım, siz galiba bu mesele hakkında bir şey bilmiyorsunuz.»

— «Evet, bir şey bilmiyorum.»

— «Buraya da her halde Bayan Anderson'u sinemaya dâvet etmek için geldiniz, değil mi?»

— «Rica ederim, alayı bırakalım! Ben buraya bir kazâ hakkında Bayan Anderson'dan bir şeyler sormaya gelmiştim. Bir otomobil kazâsı olmuştu da...»

Holcomb, purosunu ağzından çekmeden Stella'ya döndü.

— «Doğru mu söyledikleri?»

— «Evet.»

— «Okey, Mason! Elde etmek istediğiniz bilgileri her halde öğrendiniz... Sizi fazla tutmayalım. Ben Bayan Anderson'la konuşmak istiyorum.»

Mason, kapıya doğru ilerledi. Stella Anderson'a gülümsedi ve: «Çok teşekkür ederim, Bayan Anderson!» dedi. «Her şeyi en ufak teferruatına kadar kafasında muhâfaza eden bir hanımla tanıştığım için, çok mem-

nunum. Bâzı polis memurları vardır, şâhitlere kendi nazariyelerini ille de kabul ettirmek isterler.»

Holcomb yutkunurken, Mason dışarı çıkıp Paul Drake'i buldu.

Detektif, direksiyonun başında oturuyordu. Avukat, onun yanına geçti.

— «Eee, Paul, Weyman'larda bir şeyler öğrenebildin mi?»

— «Ne öğreneceğim, palaspandıras dışarı atıldun!»

— «Cinâyet Masası memurları tarafından mı?»

— «Hayır. Öfkeli bir koca tarafından... Herif fitil gibi sarhoştur. Birisi suratına okkalı bir yumruk yapıştırmış... Yarasını sarıp sarmalamışlar. Önüne kim çıksa çatıyor... Karısı, zarif bir kadın... Ama ben onun bir şey bildiğinden şüpheliyim. Bununla beraber; Stella Anderson, Rita Swaine'le Jimmy hakkında ona tam bir bilgi vermiş. Tabanca meselesini de söylemiş... Anderson onun yanından ayrılır ayrılmaz, Bayan Weyman bir süre düşünmüş, sonra da polise telefon etmiş.»

Mason kaşlarını çatarak, bir süre önüne baktı.

— «Hiç hoşuma gitmedi bu, Paul, hiç hoşuma gitmedi! Bir kadın, başka bir kadının bir delikanlıdan ve çekmeceye saklanan bir tabancadan kendisine bahsetmesiyle hemen telefona sarılmaz... Polisler de böyle bir ihbar karşısında, hemen araştırmaya girişmezler.»

Drake omuzlarını silkerek, bir tasdik işâreti yaptı.

— «Ama Perry, Bayan Weyman'ın hareketleri insana güven telkin ediyordu.»

— «Târif etsene sen bana şu kadını!»

— «Otuz, otuzbeş yaşlarında, ince yapılı ve gösterişli bir kadın bu. Gayet güzel konuşuyor. Yüzünde kederli bir ifâde var. Gören, onu müthiş bir trajediye şâhit olmuş sanır...»

— «Bir trajedi mi dedin? Bunun ne gibi bir şey olacağı hakkında bir fikrin var mı, Paul?»

— «Ne bileyim ben... Mamafih, kocasını görürsen her şeyi anlarsın!»

— «Ne biçim bir adam bu? İri kıyım bir şey mi?»

— «Yok canını, orta boylu biri. Yaşı aşağı yukarı karısının yaşına yakın... Ayık olduğu zamanlar, mâkul bir adam olduğu muhakkak. Ama gel gör ki, ayık olduğu hemen hemen görülmezmiş... Bir iki kadeh yuvarladı mı, yaman bir kavgacı kesilirmiş. Kendisiyle karşılaştığımda, en azından onbeş kadeh yuvarlamış olsa gerekti!»

— «Ne dedi sana?»

— «Ne desin istiyorsun? Ağzına geleni söyledi. Suratına bir de ben yumruk eklestireyim, sonra da konuşmaya devâm edeyim dedim ama, baktım ki Bayan Weyman'ın durumu kötü... Vazgeçtim bu hareketi yapmaktan tabii. Hem kadın bana her şeyi aşağı yukarı söylemişti.»

— «Cinâyet Masası memurları, kadının evine henüz gitmemişler mi?»

— «Sanmıyorum.»

— «Sen ne demiştin kadına?»

— «Kazâ hakkında tahkikat yaptığımı söyledim. Yandaki evde cereyân eden şeylerin ne olduğunu sordum.»

— «Demek o da sana gerekeni anlattı ve polise telefon ettiğini bildirdi, öyle mi?»

— «Evet. Kadının dediğine göre, Stella Anderson çekmeceye saklanan bu tabanca meselesi yüzünden Rita Swaine'le kendisine kur yapan delikanlının bir işler çevirdiklerini sanıyormuş... İşte kadıncağız bunun için hemen telefona sarılmış ve polisi aramış.»

— «Hepsi bu kadar mı?»

— «Evet, Perry!»

— «Pekalâ! Şuralarda bir yerde telefon bulmalıyız. Yazıhâneye telefon edip, bir şey var mı diye soralım... Cinâyet Masası memurları sükün etmeden, buradan uzaklaşalım. Sen kendi arabana atla... Ben de benimkine atlayayım. Beni bugün öğleden sonra telefonla aradığın büfede buluşacağız!»

Mason telefonlu bir büfeye girdiği zaman, Paul Drake reseptörü kaldırmış, numara çeviriyordu. Bi-

raz sonra defterine bir şeyler kaydetti. Sonra da: «Bir dakika dur, bir dakika dur!» dedi. «Hey, Perry, kazâ hakkında bir rapor var! Dinlemek ister misin?»

— «Evet, evet, seni dinliyorum.»

— «Trader Nakliyat Şirketi, tek bir kimseye, yâni Harry Trader'e âitmiş... Kamyonu bizzat kendisi kullanıyormuş. Prescott'lara teslim etmesi gereken bir eşya varmış. Prescott, garajının bir anahtarını vermiş ona. Trader, 14. Caddeye sapmak üzere Alsace Cadde-sinden gelmekte olduğunu ve Packard'ın arabasının da o sırada klâkson çalmadan karşısına dikiliverdiğini bildirmiş. Trader bir çarpışmayı önlemek için kamyonu kenara çekmek istemiş ama, hususi araba yayakaldırımıyla kamyon arasına girivermiş. Packard, kendini kaybedince Trader onu Bon Samaritain Hastahânesine götürmüş. Doktor, Packard'ın ağır bir yarası olmadığını ve evine gidebileceğini söyleyinceye kadar da orada beklemiş. Adam, evine tek başına gidebilirmiş. Başında bir yara varmış sâdece. Trader, bütün mesuliyeti onun sırtına yüklüyor. Bereket versin, kamyon sigortalıymış da, fazla durmuyor bunun üzerinde... İlk anda çok korkmuş... Packard'ı ağır yaralı sanmış. Mamafih, «Gelişigüzel araba sürenlere böyle haller meheldir...» diyor-muş... Zâten Packard kendine gelince, kabahatin kendisinde olduğunu kabul etmiş. Önüne baktığı yokmuş meğer. Bir pencerede gördüğü şey dikkatini çekmiş. Derken kamyonla karşılaşmış işte!»

Mason, «Demek bir pencerede dikkatini çeken bir şey ha?» diye tekrar etti.

— «Evet, Trader öyle demiş.»

— «Hangi pencere olduğunu söylememiş mi acaba?»

— «Anlaşıldığına göre, hayır.»

— «Bana kalırsa, bu pencere ya Prescott'ların, yahut da Stella Anderson'un penceresidir. Gel, Paul, hemen hastahâneye gidelim ve Packard'ı tedâvi eden doktorla konuşmanın çârelerini arayalım! Kabahatin kendisinde olduğunu anladığı zaman, Packard tam olarak ne söylemiş, bunu öğrenmek istiyorum ben!»

Drake, «Okey, Perry!» dedikten sonra reseptö-

rü tekrar eline aldı ve: «Peki, Mabel!» diye konuştu. «Sen yazıhânedede kal ve telefon konuşmalarını not et! Cinâyet Masası memurları, Prescott'larda. Gerçi bu adamlar geveze değildir ama, bizim çocuklardan biri yine de bir şeyler öğrenmeye çalışsın... Bir şeyler elde eder etmez, beni Bon Samaritain Hastahânesinde ararsın. Şimdi oraya gidiyorum. Başka yere gidersem, seni yine arayacağım.»

Drake, telefonu kapatıp Mason'un yanına döndü.

— «Belki saçma bulacaksın fikrimi, Perry ama, bu Rita Swaine her hangi bir sebepten dolayı ablasını bertaraf etmek istemiş olmasın?»

Mason, «Hayır, hayır, böyle şey olmaz.» diye söylendi. «Yoksa sen ortadaki cinâyeti müvekkilimin sırtına mı yüklemek istiyorsun?»

— «Rita Swaine, senin müvekkilin mi?»

— «Değil. Değil ama, beni tutan kimse odur. Ben asıl onun ablasını temsil edeceğim. Yâni Bayan Prescott'u.»

— «Allah vere de müvekkilin ölmemiş olsa!»

Dışarı çıktılar. Mason, «Ben arabamı burada bırakacağım.» dedi. «Seninle geleceğim. Yolda konuşuruz. Söylesene bana bakayım, öldürülen kimsenin, Bayan Prescott olabileceğini sen nereden çıkardın?»

— «Mesele meydanda, Perry! Bayan Anderson'a göre, cinâyet öğleye doğru işlenmiş. Yâni tam da otomobil kazâsından önce... Prescott'un o sırada yazıhânesinde bulunması gerekirdi. Ama ev kadını olarak Bayan Prescott'un evinde olması gerekir.»

— «Peki, Prescott uykudan geç uyanmış olamaz mı?»

— «Hayır, olamaz. Unutma, adam Trader'e garajının anahtarını vermişti. Bu da onun erkenden kalktığını ve garaja konulacak şeylerin teslimi sırasında orada bulunmak istemediğini gösterir. Bu saat, Rita Swaine'le zorlu âşığının tabancayı çekmeceye sakladıkları zamana tesâdüf ediyor.»

— «İleri sürdüğün muhakeme, mantık dışı değil, Paul! İyi ama, Rita Swaine'le Jimmy Driscoll kazâ vukua geldiği zaman evin arka tarafında bulunuyorlar-

mış. Bayan Merâkî onları görmüş. Diğer taraftan, Packard da pencerenin gerisinde bir şey görmüş... O zaman ortaya şöyle bir husus çıkıyor: Onlardan başka evde kim vardı? Ve Packard arabasını bir kamyonun üzerine bindirecek kadar dikkatini çeken ne görmüştü?"

Paul Drake, «Okey, Perry!» diye söylendi. «Şâyet Packard senin düşündüğün gibi bir şey görmüşse, müvekkillerinin alibisi var demektir. Ama adam bir cinâyetin işlendiğini değil de, çıplak bir kadın görmüşdür belki de!»

— «Saçmalama yine rica ederim, Paul! Gaza bas da, hastahâneye gidelim ve doktorla konuşalım!»

BEŞ

Mason'la Drake, Bon Samaritain Hastahânesine vardıkları zaman, Dr. James Wallace nöbetteydi. Mason'un sözlerini büyük bir nezâketle dinledi. Sonra: «Evet, evet,» dedi, «o adamı gayet iyi hatırlıyorum. onikiyi on gece buraya getirmişlerdi. Sathî bir yarası vardı başında. Ama birçok vak'ada olduğu gibi, o da travmatik bir hâfıza kaybına uğramıştı. Tıp dilinde amnezi travmatik deriz biz buna... Biliyorsunuz, amnezi, hâfıza kaybı mânâsına gelir. Travmatik ise, bu hâfıza kaybının baştan alınarı bir yara neticesinde ortaya çıkan bir şok dolayısıyla meydana geldiğini ifâde eder.»

Mason, «Yanılmıyorsam, doktor,» dedi, «Packard kendine geldiği zaman, hâfızası yetersizdi, değil mi?»

— «Evet. Kırılma gibi, kırık gibi bir şey yoktu ortada. Kazâ hakkında edindiğim bilgiye göre, adam işin içinden ucuz kurtulmuştu. Yüzünün şurasında burasında birkaç çürük, sıyrık vardı sâdece... Bütün bunların tedâvisi, benim birkaç dakikamı aldı ancak. Kendisini hastahâneye getiren adamın söylediklerine bakılırsa, çarpışma hayli şiddetli olmuş. Kamyona yerleştirildiğinde, yaralı kendini kaybetmiş bir halde bulunuyormuş. Pansuman odasına bir sedyeyle nakledildiği zaman

kendine geldi. Ama bu arada hâfızasını kaybetmişti. Bize ne kim olduğunu söyleyebildi, ne de mesleği hakkında bilgi verebildi... Evli miydi, bekâr mıydı, nereden geliyordu? Bu hususlar hakkında bir şey söyleyemedi bize. Üzerindeki kimlik kâğıdından, kendisinin Altaville'li Carl Packard olduğunu öğrenebildik. Şokun hafiflemesini bekledim... Yaraların zararsız bir hâle gelmesi üzerinde ihtimam gösterdim. Sonra bir konyak verdim ona. Kim olduğunu kendisinden sormadım. Şundan bundan bahsettim ve Altaville'deki hayâtın nasıl geçtiğini sordum. Pek tabîî bu suali sorarken, kayıtsız bir tavır takındım. Başka türlü olsaydı, Packard bunu hisseder ve sualin niçin sorulduğunu anlardı... Çünkü hâfızayı kuvvetlendirecek hal, bir aşağılık duygusu yüzünden zayıflayabilirdi. Bu gibi haller çok görülmüştür. Bilhas- sa ilk defa seyirci karşısına çıkan tiyatro artistleri, (trak) dediğimiz böyle bir şeyle karşılaşır.

— «Peki, adam hâfızasına yeniden sahip olabilir mi, doktor?»

— «Evet.»

— «Kim olduğunu hatırlıyabildi mi?»

— «Evet.»

— «Bunu kendisi mi hatırladı, yoksa siz mi hatırlattınız?»

Dr. Wallace, «Kendisi hatırladı.» diye cevap verdi. «Müsaade ederseniz, size gereken bilgileri vereyim. O zaman olup biten hakkında tam bir fikir edinmiş olursunuz.»

Mason, «Hay hay.» diyerek sigara tabakasını cebinden çıkardı.

Bir sandalyeye oturan Drake, içini çekti. Bacaklarını uzatarak gözlerini kapadı.

— «Altaville'deki hayat hakkında bir süre konuştuk. Ben bu arada First National Bankasının Altaville şubesi müdürünü taşıyıp tanımadığını ona sordum. Packard, adamı gayet iyi tanıdığını söyledi. Bir süre sonra da, kayıtsız bir tavırla, Altaville'in hangi mahallesinde oturduğunu sordum. Bana söylediği adres, ehliyet karnesinde yazılı olanın aynıydı. Bu defa adını

sordum ona. Söyledi. Sonra ona kazâ saatini hatırlattım. Bunu mükemmel bir şekilde hatırladı.»

— «Ne dedi?»

— «Kabahatin kendisinde olduğunu söyledi. Sağ taraftaki evlerin pencerelerinden birinde bir şeyler görmüş... Daha iyi görebilmek için başını uzatmış... Uzatmasıyla da kamyonla karşılaşmış. Çarpışmayı önleyememiş. Hatırlıyabildiği bundan ibâret.»

— «Pencerede ne görmüş olduğunu söyledi mi?»

— «Hayır. Ama üzerinde kararsız bir hal vardı...»

Drake, «Bir kadın mı görmüş acaba?» diye gözlerini açarak sordu.

— «Adam böyle bir şey söylemedi.»

Mason, «Arabasını ne yapacağı hakkında bir şey de söylemedi mi?» dedi.

— «Arabayı tâmir ettirmek üzere faaliyete geçeceğini bildirdi.»

— «Kendisi sigortalı mıymış acaba?»

— «Bu hususta bir fikrim yok.»

— «Burada ne kadar kaldı?»

— «Yarım saat kadar.»

— «Giderken, akli başında mıydı? Kendine gelmiş miydi adamakıllı?»

— «Evet, yüzündeki çürük ve sıyrıklardan başka bir şeyi yoktu.»

— «Adresini aldınız mı?»

— «Aldım tabii. Bir dakika, lûtfen!»

Dr. Wallace, bir fiş çekmecesini çekti ve aldığı bir fişi okudu:

— «Carl Packard, Robinson Caddesi 1836 numara, Altaville.»

— «Bu, onun dâimî adresi her halde. Ne dersiniz, adam burada kalmayı düşünüyor mu acaba?»

— «Pek sanmam. Ben, onun buradan transit geçtiğine kaniim. Buraya ne zama geldiğini sordum. Bu sabah geldiğini ve bu akşam San Diego'ya gitmek zorunda olduğunu söyledi.»

— «Geceyi nerede geçirmiş olduğunu sormadınız mı?»

— «Hayır. Bu husus beni alâkadar etmezdi. Unutmayın, Baylar, ben ancak tıbbî bir hususla alâkalanırım. Kendisinin bir hâfıza kaybı kriziyle karşı karşıya bulunduğunu söylemek, organizmasında bir reaksiyon husule getirebilirdi.»

Mason, «Teşekkür ederim, doktor!» dedi. «Faydalı olabilecek başka bir bilgi veremez misiniz acaba bize?»

— «Maalesef başka bir şey söyleyemeyeceğim. Yalnız Packard'ın varalarının çok zararsız şeyler olduğunu beyan edebilirim. Siz her halde bir sigorta şirketini temsil ediyorsunuz?»

— «Hayır, bir sigorta şirketini filân temsil ettiğim yok. Kamyon şoförü Harry Trader'in adresi var mı sizde?»

— «Evet. Center Street, 1819 numarada Trader Nakliyat Şirketi.»

— «Tekrar tekrar teşekkürler, doktor! Haydi, Paul, gidiyoruz!»

Hastahânenin önünde bulunan arabalarına girdikleri zaman, Drake: «Eee, Perry, söyle bakalım!» dedi. «Ne düşünüyorsun bu mesele hakkında?»

— «Prescott'ların evinde ne cereyan ettiğini öğrenmeden önce, bir fikir ileri sürmek iyi olmayacak. Şimdilik ben tam bir sis içinde bulunuyorum.»

Drake, «O halde ben yazıhâneye bir telefon edeyim.» dedi. «Belli olmaz, biz hastahânedeyken bizimkiler bir şeyler öğrenmiş olabilirler.»

— «Okey! Ben seni burada bekliyorum. Sekreterini Della'ya gönder, ben gelmeden kız bir tarafa savuşmasın!»

Drake, beş dakika sonra yeniden göründü.

— «Al sana yepyeni bir havâdis, Perry! Walter Prescott'un cesedi ikinci katın odalarından birinde bulunmuş! Vücudunda, üç adet bâdem şekeri varmış! Anlıyorsun tabii, üç kurşunla işini bitirivermişler. Kurşunlardan biri, kalbe saplanmış... Tabancayı gayet yakından ateşlemişler. Çünkü gerek deride, gerekse elbisede

barut izleri varmış. Polisler, Bayan Anderson'un bahsettiği çekmeceye bakmışlar ama, silâhı bulamamışlar. Fakat çekmecenin arka tarafında, 38 kalibrelik bir Smith Wesson ele geçirmişler. Namludaki koku, silâhın yeni kullanıldığını ispat etmekteymiş.»

Mason, «Rita Swaine hakkında ne düşünüyorlarmış acaba?» diye sordu.

— «Kızı arıyorlarmış. Swaine, bir valiz ve kanarya kafesiyle birlikte iki buçuğa doğru evden çıkmış. Polis onun kaçmak niyetinde olduğunu ve kuşu aç bırakmak istemediğini sanıyor.»

Mason, «Şu halde Rita, Rosalind Prescott'un evine dönmeyeceğini düşünmüş olacak.» diye fikrini belirtti.

— «Ama polis onu da arıyor.»

— «Şimdiye kadar bir netice elde edilmemiş mi?»

— «Hayır.»

— «Evdeki adamın kim olduğu öğrenilmiş mi?»

— «Evet. Driscoll adında biri. O da aranmaktaymış.»

— «Bulunmanış mı daha?»

— «Hayır.»

— «Peşine iki adam takarsın, Paul! Hakkında bir şeyler öğrenmeliyiz.»

— «Merak etme, Perry, bu iş yapıldı bile!»

— «Bravo, Paul! Haydi bakalım, şimdi de Harry Trader'e gidelim. İlk yazıhânesine bakalım. Belki oradadır.»

Harry Trader, iri yarı bir adamdı. Vücudundan ter ve tütün kokusu yayılmaktaydı. Yazıhânesinde bir şeyler yazmakla meşguldü. Ziyâretçilerin dediklerini sessizce dinledi. Sonra kurşunî gözleriyle bir süre avukata baktı, nihâyet, «Söyler misiniz, lütfen,» dedi, «bu meseledeki rolünüz nedir?»

Mason, «Biz bir tahkikat yapıyoruz.» diye cevap verdi.

Adam cebinden bir tutam tütün çıkarıp, ağzına attı. Tütünü çiğnemeye başladı.

— «Öyle ya, canım, öyle ya... Bunu anlamayacak ne var... Bir kimse ki, sual sormaktadır, o zaman işin içinde bir tahkikat var demektir. Yoksa siz Packard'ı mı temsil ediyorsunuz?»

Mason, «Hayır,» dedi. «Yaptığım tahkikat, bambaşka bir şey... Yâni, kazayla alâkası yok bunun! Packard'ı hastahâneye götüren kimse, siz misiniz?»

— «Evet.»

— «Onu oraya bıraktınız, değil mi?»

— «Evet. Bir yere eşyâ teslim etmem gerekiyordu. Yaralıyı doktora bırakıp ayrıldım.»

— «Onun hastahânededen ne zaman ayrıldığını biliyor musunuz?»

— «Hayır.»

— «Yaralarının ağır olup olmadığını bilmiyorsunuz galiba?»

— «Biliyorum. Ortada ağır bir şey olmadığını doktorun ağzından duyuncaya kadar orada bekledim.»

— «Kazâ nasıl oldu?»

Trader, ağzındaki tütününü bir süre çiğnedi. Bakışlarında sertlik vardı.

Mason, «Bu suale cevap vermek istemiyor musunuz?» diye sordu.

— «İyi bildiniz. Ben sigorta şirketine gereken raporu verdim. Canınız istiyorsa, gidip onlarla görüşün!»

— «Şirketin adı nedir?»

Trader, bir şey söylemedi.

Perry Mason, «Bakın!» dedi. «Sizi alâkadar etmeyecek sebepler yüzünden, ben bu mesele üzerinde bir tahkikat yapmak istiyorum. Yardım etmelisiniz bana.»

— «Kaç defâ söyleyeceğim, gidip sigortacılarla görüşün dedik ya!»

Mason, «Siz kazânın vuku bulduğu yere bir şey getiriyordunuz, değil mi? Bir mal teslim etmek istiyordunuz her halde?»

— «Evet.»

— «Bunu Prescott'lara mı getirmiştiniz?»

— «Onlara, yahut değil... Size ne?»

— «Ama sizin 14. Caddeye indiđinizi ispat eden bir şey yok ortada.»

Trader, «Evet.» diye homurdandı. «Kamyondadaki eşyâyı Prescott'un garajına koyacaktım.»

— «Ama kazâ olunca, siz ve bir adam Packard'ı kamyonunuza koydunuz. Onu hemen hastahâneye mi götürdünüz?»

— «Evet.»

— «Size yardım eden adamın adı neydi?»

— «Bilmem. Evden dışarı fırlayan biriydi.»

— «Hangi evden?»

— «Prescott'ların evinden.»

— «Siz Prescott'u tanır mısınız?»

— «Tanırım tabii.»

— «İyi tanır mısınız ama?»

— «Tanırım... Tanırım... Onunla daha önce de iş yaptım.»

— «Size yardım eden adamı tanıyabilir misiniz acaba?»

— «Tanırım elbette.»

— «Pek bilmiyorum ama, siz Packard'ın yaralarının ağır olmadığını anlayınca şu şekilde hareket ettiniz galiba: Hastahânedен ayrıldınız ve kazâ yerine dönerek daha önce kararlaştırıldığı gibi yükü Prescott'lara bıraktınız... Öyle mi olmuştu?»

— «Tamam.»

— «Prescott'larda kimse var mıydı?»

— «Bilernem. Ben malı garaja boşaltmak için emir almıştım. Ve öyle de yaptım. Hepsi o kadar.»

— «Bu emri size kim verdi?»

— «Kim verecek, Prescott. Aynı zamanda garajın anahtarını da vermişti bana.»

— «Ne zaman vermişti?»

— «Bunu ona sorun!»

— «Teslim ettiğiniz malın cinsi neydi acaba?»

— «Prescott'a sorun!»

— «Hasara uğrayan araba, malı teslim ederken hâlâ evin önünde mi duruyordu?»

— «Evet.»

— «Packard size şehirde ne yaptığını söyledi

mi, neler yapmak istediğinden bahsetti mi?»

Trader, bir köşede duran tükrük hokkasına yaklaşıp ağzından sarı bir mâyi çıkardı.

Mason, «Evet, sizi bekliyorum.» diye ısrar etti. «Bu suale cevap vermediniz.»

Trader, başını iki yana salladı. Sonra, «Adam şey dedi... Kabahatin kendisinde olduğunu söyledi. Bu muydu öğrenmek istedikleriniz?»

— «Bakın, Trader! Siz bize karşı hiç de nâzik davranmadınız. Ben, sizin sırtınıza bir zarar ziyan dâvâsı yüklemek istemiyorum. Tek isteğim, sorduğum suallerin karşılanması.»

— «Ben de size cevap verdim ya, daha ne istiyorsunuz?»

Mason, «Pekalâ, pekalâ! Haydi, Paul, gidiyoruz!» dedi.

Yayakaldırıma çıktıkları zaman, Drake: «Eee, şimdi ne yapıyoruz, Perry?» diye sordu.

— «Beni arabamın bulunduğu yere götürüver... Yazıhâneye döneceğim. Sen bu arada Packard'ın peşine bir, iki adamını takarsın... Onu muhakkak bulmalıyız.»

— «Demek muhakkak bulmalıyız, ha?»

— «Evet, muhakkak. Biz bu işde oldukça geç kaldık. Hiç olmazsa, polisi şimdi atlatmaya bakalım! Packard'ın pencerede gördüğü şey, suçsuz bir kimse- nin hayâtını kurtarabilir.»

Paul Drake, arabasının farlarını yaktı. Motörü çalıştırdı. Sonra: «Elverir ki,» dedi, «Adamın söyleyecekleri, işi senin müvekkilinin sırtına yüklemesin!»

ALTI

Mason, yazıhânesine girdiği zaman, sekreteri Della Street'i işinin başında buldu. Della, telefonla konuşuyordu.

— «Peki, Mabel, peki! İşte kendisi de geldi! Mesajı iletirim hemen.»

Telefonu kapattı. Mason'a gülümseyerek: «Eee, Patron,» dedi, «Şu sizin topal kanarya, esrar perdesini yırtabildi mi?»

— «Eh, aşağı yukarı... Ne diyordu Mabel?»

— «Acentenin adamları, Jimmy Driscoll'ün izini bulamamışlar henüz. Pek tabii, Rita Swaine ve Rosalind Prescott'un izlerini de... Onları polis de arıyormuş. Her halde üçü de bunun için kaçmış olacaklar.»

— «Cinâyetle alâkalı başka bir haber var mı?»

— «Heyecan verici bir haber yok. Prescott'un cesedini ikinci katın odalarından birinde bulmuşlar. Vücudunda 38'lik üç kurşun varmış. Rita Swaine'in sakladığı tabanca da aynı kalibrelikmiş... Yivlerin aynı olup olmadığını Drake'in adamları bilmiyorlar. Ama bunu polis de bilmiyor her halde. Söylesenize, Patron, şâyet Rita Swaine'in bu cinâyette parmağı varsa, bunu size daha önce neden bildirmedi? Açıkça söylemeliydi, değil mi ya?»

Mason masasının kenarına ilişip, bir sigara yaktı.

— «Sen Paul Drake'in adamlarının neler öğrenmiş olduklarını biliyor musun, Della?»

— «Evet, Mabel Foss bana hepsini anlattı.»

— «O halde Rita Swaine'i cinâyete bağlayan tek husus. Stella Anderson'un şahitliğidir. Bu, sizin dikkatinizi çekmiş olmalı muhakkak? Kadın Rita Swaine'in, kanaryanın tırnaklarını kesmekle meşgul olduğunu söylemişti. Jimmy Driscoll, kıza sarılınca kanarya kaçırılmış. Derken kaza vukua gelmiş ve Jimmy aceleyle dışarı fırlamış... Yaralının kamyonu yerleştirilmesinde yardımcı olmuş. Kamyon da hiç vakit geçirmeden hareket etmiş. Sonra Jimmy eve dönmüş ve Rita Swaine'e bir tabanca vermiş. Kız da bunu hemen saklamış. Evden ayrılacağı sırada, Jimmy polislerle karşılaşmış. Çok kısa bir zaman var ki, şahit evde olup bitenleri bu zaman içinde görememiş. Derken Rita'nın kanaryayı tutmaya muvaffak olduğunu ve tırnak kesme işine yeniden başladığını görmüş. Ama Rita bu defâ ışıktan faydalanmak için pencereye iyice sokulmuş... Halbuki daha önce tırnak düzeltme işini odanın orta-

sında, tül perdeleri kaldırmadan yapıyormuş... O işe yeniden başladığı zaman, perdeyi kaldırmakla kalmamış, pencereye doğru iyice sokulmuş.»

Della Street, «Her halde tırnakları kısa kesilmiş ayakla uğraşıyordu?» diye sordu.

Mason, doğru mânâsında bir hareket yaptı.

— «Peki, Patron, devâmedin siz!»

— «Rita'nın sırtında, Rosalind'e âit bir elbise varmış. Sen ne dersin buna, Della?»

— «Ne diyeyim, Patron, bilmiyorum ki... Bana kalırsa, aynı boyda olan iki kızkardeş birbirlerinin elbiselerini giyebilirler. Ama bir dakika, yoksa siz...»

— «Evet, Della, iyi anladın! Bayan Merâkî, yaman bir aşk sahnesine şahit olmuştu. Sonra Jimmy Driscoll'un Rosalind Prescott'a bir tabanca verdiğini gördü. Rosalind ve Jimmy, etraflarında olup bitenlerden habersizdiler. Çünkü çok meşgul bulunuyorlardı... Rosalind, daha sonra Bayan Merâkî'yi penceresinin arkasında gördü ve onun her şeye şahit olduğunu anladı. Şimdi durumu tahlil etmeye çalışalım. Rosalind, pencereye üçdört metre kala ,yazı masasının yanında ayakta duruyordu. Pencereelerde ince tül perdeler var ki, güneşlenme yerinde olup bitenlerin dışardan görülmesine mâni olamaz... Mamafih, görüş biraz bulanıktır... Oda-
nın ortasında, ayakta duran Rosalind Prescott, başını kaldırıncâ penceresinin arkasına gizlenen Stella Anderson'un silüetini görebilir.»

Della, «Yoksa Jimmy Driscoll, Rita Swaine'e değil de Rosalind Prescott'a mı sarılmıştı?» diye sordu.

— «Evet, öyle demek gerekiyor.»

— «Peki, Rita o sırada evde miydi?»

— «Değildi tabii. Düşünsene bir defa, Rita daha sonra yanında kanarya olduğu halde pencerede görüldüğü zaman, Rosalind'in elbiselerinden birini giyiyordu. Bu, emprimeden bir elbise olup, Stella Anderson onu birçok defalar Rosalind'in sırtında görmüştü. O, görmüş olduğu elbisenin Rosalind Prescott'a ait olduğunu biliyordu... Şimdi şöyle bir faraziye kuralım ve diyelim ki, Rita Swaine öğleye doğru telefonla arandı. Telefona koşan genç kadın, ablasının üzüntülü sesi-

ni duydu. Rosalind, (Dinle Rita) diyordu, (Ben çok kötü bir durumla karşı karşıya bulunuyorum... Jimmy Driscoll dışarı çıkıyor. Jimmy beni kollarının arasına aldı. Her şeyi unuttum ve onu tersleyemedim. Yaptığım gafın büyüklüğünü anladığın zaman, iş işden geçmişti. Karşımda kimi görsem, beğenirsin? O yere batasınca Bayan Merâkî, bizi gözetlemiyor mu? Bunun ne demek olduğunu anlıyorsun, değil mi, kardeşim? Walter benden ayrılmak isteyecek. Bununla da yetinmiyecek, Jimmy'nin başını belâya sokacak... Stella Anderson, Walter'ini yokluğunda benim Jimmy'le sarmaş dolaş olduğum hakkında şahitlik etmemeli.) Rita da ablasına şöyle demiş olabilir: (Canım sen de bir şey uydur! Jimmy'nin, ağabeyin olduğunu söyle! Kadın, onun kim olduğunu bilmiyor ki...) O zaman Rosalind, (İmkânsız bir şey bu!) demiştir. (İmkânsız diyorum, çünkü bir otomobil kazâsı oldu ve Jimmy dışarı fırladı. Polisler onun kim olduğunu tesbit ettiler. Bak, dinle, Rita! Jimmy geldiği zaman, ben kanaryanın tırnaklarını kesiyordum. Kuş birden kaçtı. Güneşlenme yerinde uçuşup duruyor. Jimmy gitti. Ben de hemen Reno'ya gideceğim... Bak sen ne yapacaksın: Evime gidip kanaryanın tırnaklarını kestiğim zaman giymiş olduğum elbiseyi sırtına geçireceksin. Kuşu yakalayıp, tırnak kesme işini bitirmek istiyor gibi, pencerenin önüne geçeceksin... O şekilde davran ki, Bayan Merâkî seni iyice tanısin... Baktığını görünce, perdeyi çekersin. Seni işin başından beri gördüğünü sanacaktır. Sen sonra içli - dışlı olduğun ahbaplarına Jimmy'nin sana delice âşık olduğunu söyler ve ne yapacağını bilemediğinden bahsedersin. Öyle ki, bu haber Bayan Merâkî'nin de kulağına gitsin!)

Della, «Yâni siz demek istiyorsunuz ki, Rosalind böylece işi kızkardeşinin sırtına yükleniş...» dedi. «Üstelik ikinci katta Walter Prescott'un cesdi var bir de!»

— «Tamam, Della! İşte şimdi meseleye parmak bastın! İkinci kattaki odalardan birinde Prescott'un cesedinin bulunduğunu bilseydi, kadın böyle bir teklifte bulunmazdı her halde.»

--- «Eşyâlarını bavullara yerleştirmek üzere yukarı çıkmışsa, bunu bilmesi lâzımdı.»

— «Rosalind, eşyâlarını toplamadı. Bu işi de Rita'ya bıraktı. Kaldı ki ceset Rosalind'in odasında değil, Walter'in odasındaydı...»

— «Peki, Rita'nın Prescott'ların evine gelmesinden sonra ne oldu?»

Mason, «Bu, başka bir husus. Rita, Walter'in odasına gitmiş miydi, gitmemiş miydi? Rosalind elbisesini kendi odasında bırakmış olabilir. Rita da doğrudan doğruya onun odasına çıkıp, elbiseyi giyebilir ve aşağı inerek tırnak düzeltme işini bitirebilir. Bayan Merâkî kendisini görsün diye öyle gayret sarfeder ki, bu gayreti kanaryanın sağ ayağındaki tırnakların ikinci defa kesilmesine sebep olur.»

— «Bir şey soracağım, Patron: Rosalind'e neden, (Ben de Reno'ya gideceğim hemen.) dedirtiyorsunuz?»

Mason gülümsedi:

— «Kanarya hakkında konuşmak üzere, ben Karl Helmholtz'un yanına inmiştim. Rita Swaine, adama benim tarafımdan gönderildiğini söylemiş. Ama başka bir isim vermiş. Mildred Owens'miş gûya adı... Reno'da oturuyormuş... Kanaryayı adama geçici bir zaman için bırakmışmış. Kuşu sonradan aldıracaktı... Her halde adının bütün gazetelerde yer alacağını hesap etmiş olacak. Kuşu geri alacağı zaman bir güçlük çıkmasın diye de o ismi vermiştir belki...»

— «Yoksa siz Reno'ya gitmeyi mi düşünüyorsunuz?»

— «Evet, Della, seninle Reno'ya gideceğiz!»

— «Yâni polisleri atlatacağız, öyle mi?»

— «Evet, Della! Ama bu, tehlikeli bir oyun olabilir. Bir dinamitle oynuyoruz.»

Mason, mantosunu giymesi için genç kıza yardım etti.

— «Pek tabii, herkesin nereye ve niçin gittiğimizi bilmemesi lâzım. Hava meydanında hususî bir uçak kiralayacağız. Ama Holcomb adamlarını oraya da göndermiştir belki. Bunun için yapmamız gereken bir şey var: Uçağı sen kendi adına kiralayacaksın!»

— «Neden takma bir ad kullanılmasın?»

— «Çünkü ben ortaya kanunlara aykırı bir hal çıksın istemiyorum da ondan. Şimdi bile tehlikeyle karşı karşıyayız. Ama ben bu kadarını göze alıyorum. Hele bu iş bitsin, seninle hemen seyahat hazırlığı yaparız.»

Mason, Della'nın ayaklarını yerden kesip kapıya doğru götürdü ve: «Haydi bakalım,» dedi, «O güzel günler gelinceye kadar bizi bekleyen işe sarılalım!»

YEDİ

Motörlerin sesi kesildi ve uçak inişe hazırlandı. Della, yüzünü pencerenin camına dayadı.

— «İşte Reno!»

Avukat ve sekreteri, şehrin ışıklarına uzun bir süre baktılar. Uçak biraz sonra piste indi. Della Street, pek heyecanlı görünüyordu. Bunun için de yere ayak basmadan önce tereddüt etti.

Mason'a bakarak, «Patron!» dedi. «Siz bir iz üzerinde misiniz, yoksa burada saklambaç mı oynayacağız?»

— «Saklambaç oynuyoruz... Sen bir taksi bul sana bize!»

Sonra Mason, pilota döndü ve: «Ahbap, sen benzin ikmâlini yap...» dedi. «Böylece harekete hazır olursun. Bizi beklerken bir şeyler yiyebilirsin.»

Kendisini takside bekleyen Della'nın yanına gidince de, «İlkin işe kumarhânelerden başlayacağız.» diye konuştu. «Gerçi ben Rosalind'i tanımıyorum ama, Rita'nın sözlerinden anladığıma göre, bu, bir otel odasına kapanacak kadın değil... Hele Reno gibi bir şehirde.»

— «Peki, Patron, diyelim ki, onu bulduk, ne yapacağız o zaman? Onu tâkip etmeye mi çalışacağız?»

— «Eh, öyle olacak tabii. Gerekirse, ben ona karşı sert davranacağım.»

Şoför, «Nereye gidiyoruz?» diye başını çevirerek sordu:

— «Başlıca anayola doğru bir gidin siz bakalım!»

— «Virginia Street'e doğru mu?»

— «Bilmiyorum. Şöyle ışıklı ve canlı bir yer olsun da, ne olursa olsun.»

Taksi şoförü, «Bu şehrin bir sokak ve caddesi yoktur ki, orada yirmidört saat canlılık olmasın, Beyerfendi!» dedi. Ben, sizi Virginia Street'ten geçireyim, sonra bir, iki caddeden daha geçelim, siz o zaman sizi bırakabileceğim bir yer seçersiniz!»

Vaktin bir hayli ilerlemiş olmasına rağmen, ticarî semtin cadde ve sokaklarında birçok insan görünüyordu.

Taksi, üst kısmında yaldızlı harflerle **dünyanın en büyük küçük şehri** yazılı ışıklandırılmış kemeri geçti.

Mason, «Tamam, tamam!» dedi. «Şimdi geriye dönelim. Bizi demiryoluna yakın bir yerde bırakıverin!»

Şoför, onların yanından ayrılırken: «Bir boşanma ilâmı almak istiyorsanız,» diye gülümseyerek konuştu, «Size kolaylık gösterebilirim...»

— «Teşekkür ederiz ama, ilkin yapmamız gereken başka işler var!»

Della, Mason'un koluna girdi. Sağ tarafa yönelip, barlara ve kumarhânelere bakmaya başladılar. Girdikleri üçüncü kumarhânenin adı, **BANKO** idi. İnsanlara şanslarını tecrübe ettirecek her şey vardı içeride. Salonlar, tıkabasa insan doluydu.

Della Street, «İşte kadın!» diye mırıldandı.

— «Hani, nerede?»

— «Şurada, Servet Tekerleği'nin yanında... Bej mantolu. Elbisesi kahverengi.»

Mason, «Anlaşılan yazıhânedan ayrılır ayrılmaz başka türlü giyinmiş.» dedi.

— «Tabiî, tabiî... Uçakla gelmiş olsa gerek. Yanında bulunan çiftle birlikte olmalı.»

— «Salondaki çiftle mi?»

— «Evet.»

Mason, küçük guruba dikkatle baktı. Rita Swaine'in yanında bulunan kadının saçları kestane rengin-

deydi. Siyah gözlü, bakışları canlı bir kadındı bu. Mason ona bakarken, krupye, kadının önüne yarım dolârlık on banknot koydu. Kadın kahkahayla güldü. Her erkeğin içini gıcıklayabilecek hoş bir tavırla saçlarını geriye attı. Bu hareketi yaptığı sırada, göğüslerinin ortasındaki yarık iyice göründü.

Bir erkek eli, kadının kalçasına deydi. Mason'un bakışları bu defâ Rosalind Prescott'un yanındaki genç adamın üzerinde dolaştı. Bu, yirmiyedi, yirmisekiz yaşlarında, boyu ortadan biraz uzun olan bir gençti. Omuzları genişti. Hareketleri ise atletik...

Mason, «Kadının parmağında yüzük yok.» dedi. «Bu birkaç mânâya gelebilir. Yahut da hiçbir mânâ ifâde etmez.»

Sonra Mason kendine yol açıp, masaya yaklaştı. Kolunu uzatıp, (Yirmiye karşı bir) hânesine bir dolârlık banknot koydu. Rita Swaine başını kaldırmadı. Sâdece yeni gelene yol vermek için, yan tarafa çekildi. Öteki kadın, Mason'u dikkatle süzdü, yanındaki erkeğe şokulup bir şeyler fısıldadı. Servet Tekerleği, başdöndürücü bir sür'atle döndü. Lâmel denilen küçük cam şerit, (Yirmiye karşı bir) hânesinin önünde durdu. Bir anda yirmi dolâr birden kazanan adamın yüzüne bakmamak imkânsızdı. Nitekim Rita Swaine de öyle yaptı.

Mason, «Haydi, dostlarınızı takdim edin bana!» dedi ve dolârları aldı.

Bir an için, Rita Swaine ne diyeceğini bilemedi. Mamafih, kendini çabuk toparladı. Yirmiye karşı Bir hânesine elli santim koyarken:

— «Rossy!» dedi. «Sana Perry Mason'u takdim ederim.»

Rosalind Prescott, «Şüphelenmiştim zâten.» diye konuştu. «Hattâ bunu Jimmy'ye de söyledim.»

Rita, «Bay Driscoll... Bay Mason...» diyerek takdim işini tamamladı.

İki adam el sıkıştılar. Fakat Jimmy'nin bakışlarında samimî bir ifâde yoktu.

Rita Swaine, «Nasıl oldu da buraya gelebildiniz?» diye sordu.

Mason, «Bu bir sırdır.» dedi. «Nerede konuşabiliriz rahatsız edilmeden?»

— «Rossy, RIVERSIDE'ta bir oda tuttu... Ooo, Mis Street de burada! İyi akşamlar, Mis Street!»

Della gülümsedi. Mason onu Rosalind'le Jimmy'ye takdim etti. Birlikte BANKO kumarhânesinden ayrıldılar. RIVERSIDE OTELİ'ne doğru yürüdüler.

Mason, biraz geride kaldı.

— «Bak Della, sen bizimle çıkmasan iyi olur! Polisten önce davranmış bulunuyoruz. Ama şansımızın ölçüsü ne kadar, işte bu bilinmiyor. Sen otelin holünde, telefon kabinlerinin bulunduğu yerde oturursun! Rita Swaine'le Rosalind Prescott'u soran ve hâlinden polis memuru olduğu anlaşılan bir, iki kişi içeri girerse, hemen Rosalind'in odasını ara ve durumdan beni haberdar et! Ama dikkat et, ne yaptığını kimse anlamasın!»

Otelin hólüne girdiklerinde, Della Street, Mason'a doğru döndü ve: «Affedersiniz ama, Patron,» dedi, «Ben bir sandviç yemek için barda kalmak istiyorum... Eğer bir şey yemezsem, migrenim kendini gösterir.»

Mason, «Pekalâ, ne yapalım!» diye mırıldandı. «Öyle olsun. Fakat işini bitirir bitirmez, yanımıza gelmeyi unıtma! Odanızın numarası kaçtı, Bayan Prescott?»

— «Üçyüzotuzbir.»

— «Okey, Haydi gidelim!»

Koridorda kimselerin bulunmadığından emin olunca, kapıyı kapayıp kilitleyen Jimmy Driscoll oldu. Sonra kollarını açtı ve Rita Swaine'e: «Üzülme sakın, sevgilim!» dedi. «Bu iş uzun sürmez.»

Mason, birkaç adım atıp karyolanın kenarına oturdu. Sâkin bir tavırla bacaklarını birbirine üzerine attı.

— «Benim için yorulmayınız, rica ederim!»

Rita Swaine birden döndü ve: «Anlayamadım, ne demek istediniz?» diye sordu.

Mason, «Ne demek istediğimi siz iyi biliyorsunuz.» dedi.

Cebinden tabakasını çıkarıp, herkese sigara ik-

ram etti. Bir tâne de kendisi aldı. Yerine geçip, sigarasını yaktı.

— «Biliyorsunuz, ben Bayan Merâkî değilim!»

Jimmy Driscoll, «Size bir şey söyleyeyim mi, Bay Mason,» dedi, «düşünceleriniz hiç hoşuma gitmiyor!»

İki adam, birbirlerine düşmanca baktılar.

Mason, «Düşüncelerimi ister beğenir, ister beğenmezsiniz, Driscoll!» diye sertçe konuştu.

— «Ne demek istediğinizi anlayamadım. Ya izahat verirsiniz, yahut da özür dilersiniz, Mason!»

— «Söyler misiniz, lûtfen, siz kime oyun oynamak istiyorsunuz? Yahut da bu oyunların tarafımdan yutulacağını mı sanıyorsunuz?»

Rosalind, «Bay Mason'un hakkı var,» diye konuştu.

Rita, «Rossy!» diye atıldı.

Driscoll, «Onun ne demek istediğini anlamış değilim.» diye bağırdı. «Diğer taraftan nasıl haklı olabilirmiş, buna da aklım ermedi. Zâten hareket tarzı da hoşuma gitmiyor.»

Mason, «Yeter, yeter!» diye elini kaldırarak konuştu. «Canınız cehenneme! Bana öyle geliyor ki, bu yakışıklılığınız sâyesinde siz bütün kadınların kollarınıza atılacağını biliyorsunuz... Ama şimdi başınız belâda. Şimdi tutmuş, alını açık bir şekilde mücâdele edeceğinize, kadınların etekleri altında gizlenmek istiyorsunuz...»

Driscoll, bir anda Mason'a doğru koştu. Avukat ayağa kalkmış ve onu karşılamaya hazırlanmıştı. Rosalind Prescott, iki adamın arasına girdi ve Jimmy'nin kolundan tutarak: «Dur, Jimmy, dur!» diye bağırdı.

Mason, «Haydi, haydi, devâmet, herif!» diye gülümseyerek konuştu. «Devâm etsene! Ben arbedelere bayılırım. Hele otelin detektifi yukarı çıkarsa, sevinçten ne yapacağımı bilemem... O zaman, şimdiye kadar yaptığınız ahmaklıkların zararını görürsünüz.»

Driscoll, Rosalind'e baktı ve: «Aaa, ben artık bu hareketlere tahammül edemeyeceğim.» dedi.. «Bu adama hakettiği dersi vermeliyim.»

Mason, «Demek öyle yapacaksınız ha?» diye sordu. «Ben henüz başlamadım. İsterseniz başlayalım? Haydi ahmaklığı bırakın da, oturun şuraya!»

Rita Swaine, «Ona karşı neden böyle davran-
dınız, Bay Mason?» dedi.

— «Bunu bilmeniz gerekir. Ben, müvekkilleri-
min bana yalan söylemelerine müsaade edemem.»

— «Fakat... fakat size kimse yalan söylemedi
ki...»

— «Neyse, neyse, şimdi bunları bırakalım! Ba-
yan Prescott! Gerçeği bana siz söyleyeceksiniz!»

Driscoll, «Sus, Rossy!» diye yavaşça konuştu.
«Onun...»

Mason, Driscoll'u tepeden tırnağa kadar yeni-
den süzdü.

— «İşin içinden sıyrılmak için bir şansınız ol-
sa, gam yemeyeceğim... Durum o zaman farklı olurdu.
Gelin görün ki, elinizde en ufak bir şans bile yok... Bu
kafada giderseniz, savcı size kök söktürür. Başınız büs-
bütün belâya girer. Küçük bir skeç oynayacağınıza, da-
ha işin başında neden gerçeği söylemediniz bana? Ro-
salind, emprime elbisesini karyolasının üzerinde bıra-
karak dışarı çıkıyor... Eve koşan Rita, elbiseyi hemen
sırtına geçiriyor ve kanaryayı yakalayıp tırnak kesme
işine girişiyor. Pek tabii, Bayan Merâki'nin kafasında
bir şüphe uyandırmamak için de, pencereye iyice soku-
luyor. Maalesef Rita o kadar büyük bir heyecan içinde-
dir ki, hayvancığın sağ ayağındaki tırnakları ikinci defa
kesme yanlışlığını yapar. Sol ayağa hiç dokunmaz. O
sol ayak ki tırnaklardan biri kesilmemiştir...»

Rita, «Aman Allahım, ne gülünç, ne gülünç!»
diye söylendi.

Ama Rosalind onun sözünü kesti ve avukata
bakarak: «Evet, Bay Mason, haklısınız!» diye mırıl-
dandı.

Mason, «Teşekkür ederim!» dedi. «Bana gerçeği
hemen söyleyin. lütfen! Zirâ vaktimiz yok. Kardeşiniz,
arkasında bir sürü parmak izi bırakmış. Ben birkaç tâ-
nesini tesbit ettim. Polis de edecek.»

Driscoll, derin derin içini çekip bir şey söyle-

meve hazırlandıysa da, Mason: «Sısun, rica ederim, Bay Driscoll!» dedi.

Driscoll, denileni yaptı.

Rosalind Prescott, «Kocam, Jimmy'nin bana yazdığı bir mektubu ele geçirmiş. Mektup, iki mânâ taşıyabilirdi. Kocam, kötü tarafı ele aldı. Kapıyı hızla çekip, avukatını görmeye gittiğinden bahsetti. Derhal korkuya kapıldım ve yapmamam gereken şeyi yaptım: Jimmy'te telefon ederek, olanı biteni anlattım ve evden ayrıldığını söyledim. Jimmy, neye uğradığını şaşırdı. Tabancası elinde olduğu halde koşup geldi. Beni Walter'e karşı müdafaa edecekti. Çünkü Walter, paramı isteme hususunda ısrar edersem, beni öldürebileceğini söylemişti.»

Mason, «Siz bunu Driscoll'a söylemiş miydiniz?» diye sordu.

— «Evet. Telefon ettiğim zaman söyledim.»

— «Pekalâ, devam edin siz! Driscoll, sizin tehlike içinde bulunduğunuzu sandı. Aslında tehlikeyle karşı karşıya bulunmuyordunuz.»

— «Evet, Jimmy hemen koştu. Durumu onunla bir defâ konuştuk. Sonra Jimmy...»

Mason, «Biliyorum, biliyorum...» diye kadının sözünü kesti. «Bayan Merâkî, bana sahneyi olduğu gibi anlattı.»

— «Ne dedi meselâ?»

— «Ne diyecek, ateşli bir şekilde öpüştüğünüzü söyledi.»

Genç kadın, nazarlarını Mason'un nazarlarından kaçırdı ve: «Kadın hiç mübalâğa etmemiş doğrusu!» diye yavaşça mırıldandı.

— «Haydi bakalım, siz devâm edin şimdi!»

— «Jimmy bana hemen hareket etmem gerektiğini bildirdi ve bir uçakta yer ayırtmamın doğru olabileceğini söyledi. Derken o kaza oldu. Jimmy, yardım etme gayesiyle aşağı indi. Yukarı çıktığında, ben onun şahitliğine başvurulacağını anladım. Kamyonun şoförü onun adını ve adresini sormak üzere geri dönebilirdi. Zâten Jimmy'nin arabası da kazanın vuku bulduğu yerdeydi... İşte o zaman, oradan uzaklaşması gerektiği-

ni ona söyledim. «Ben de seni tâkip etmek üzere eşyalarımı toplayacağım.» dedim. İlkin buna razı olmadı. Israr ettim. O zaman Jimmy bana tabancayı verdi ve Walter'in dönüşünde kendimi müdafaa etmemi istedi... Ona tabancaya lüzum olmadığını bildirdim. Böyle bir silâhı kullanamayacağımı söyledim. Ama o ısrar etti. Ben de tabancayı alıp, yazı masasının çekmecelerinden birinin arka tarafına koydum. Silâhı kulanmaya niyetim yoktu. Tabancayı, Jimmy'nin ısrarlarına mâni olmak için aldım.»

— «Sonra?»

— «Sonra bir de ne göreyim, Bayan Merâkî denilen cadaloz bizi gözetlemiyor mu! Bizi ne zamandan beri gözetlediğini de Allah bilirdi ancak! Her şeyi görmüş olsa gerekti... Jimmy'ye gitmesini söyledim. Ama olmadı. Çünkü Jimmy polislerle karşılaştı. Ona adını, kim olduğunu sordular, ehliyet karnesinin numarasını aldılar...»

Mason, «Bir dakika!» dedi. «Polis memurları bu tesbit işini bitirdikten sonra, Jimmy tekrar eve girdi mi?»

— «Evet.»

— «Ne oldu o zaman?»

— «Durumu konuştuk. Derken Jimmy bildiğiniz oyunu düşündü. Ben ve Rita birbirimize çok benzeriz. Bayan Merâkî'ye bunu yutturabilirdik.»

— «Devâm edin ,lûtfen, devâm edin!»

— «Ben hemen Rita'ya telefon ettim. Bundan sonrasını siz de biliyorsunuz zâten.»

— «Ona nereden telefon ettiniz?»

— «Evden. Ama tafsilât vermekten çekindim.»

— «Bu telefon konuşmasından sonra, evde ne kadar kaldınız?»

— «Hiç kalmadım sayılır. Evdeki son işim, telefon etmektir. Bir taksiye atlayıp, havameydanına gittim. Oradan Rita'ya yeniden telefon ettim ve her şeyi anlattım.»

— «Buraya her zamanki uçaklardan biriyle mi geldiniz, yoksa hususî bir uçak mı tuttunuz?»

— «İlkin San-Francisco'ya gittim. Reno'ya hareket eden uçağa orada bindim.»

Mason, Jimmy'ye döndü. «Ya siz, Bay Driscoll?» diye sordu.

Rosalind, «O da benimle geldi.» diye cevap verdi.

— «Aynı uçakla mı?»

— «Evet.»

— «Güzel. Kocanızın öldürülmüş olduğunu ilk defâ ne zaman duydunuz?»

Rosalind'in gözleri birden büyüdü.

— «Nasıl? Ne dediniz? Walter öldürülmüş mü?»

— «Evet.»

Driscoll, «Dikkat et, Rossy,» diye atıldı, «bu, her hangi bir tuzak olabilir! Walter öldürülmüş olsaydı, duyardık biz bunu!»

Mason, Rita Swaine'e döndü. «Siz bunu biliyor muydunuz, Rita?» dedi.

Genç kadın, başını iki yana saladı ve: «Neden bahsediyorsunuz, anlayamadım doğrusu!» diye mırıldandı. «Alacağınız paranın artması için, bir dolap mı çeviriyorsunuz yoksa?»

Mason, Rita Swaine'in yüzüne dikkatle bakıyordu.

— «Siz nasıl geldiniz buraya?»

— «Hususî bir uçak tutarak geldim.»

— «Güzel. Yazıhânemden ayrıldıktan ne kadar sonra bindiniz uçağa?»

— «Biraz sonra. Bana tavsiye ettiğiniz adama kanaryayı bıraktım ve bir taksiye atlayarak meydana gittim.»

— «Demek Walter Prescott'un cesedinin, ikinci kattaki yatak odasında bulunduğundan haberiniz yoktu, öyle mi?»

— «Elbette haberim yoktu. Bunun tarafınızdan uydurulan bir şey olduğunu sanıyorum.»

Rosalind Prescott, bir sandalyeye oturma ihtiyâcını duydu içinde. Gözlerini bir noktaya dikmiş, bakıyordu.

Mason, «Ya siz? Bunu siz de bilmiyor muydunuz?» diye sordu.

— «Bilmiyordum tabii. Bu... bu benim için bir darbe oldu. Üzüldüğümü sarmayın sakın! Hayır, hayır... Aksine sevindim desem yeridir. Zirâ nefret ediyordum ondan. Ah, ah! Onun ne kadar hissiz, ne kadar kötü bir adam olduğunu imkânı yok tasavvur edemezsiniz! Ama öldürülmüş olması, beni şaşırttı. Bunu söyleyebilirim size.»

— «Kocanız, ikinci kattaki yatak odasında ölü olarak bulundu... Giyimli olduğuna bakılırsa, dışarı çıkmaya hazırlanmıştı herhalde. Katil, üzerine üç defa ateş etmiş. Kullandığı tabanca da 38 kalibrelik. Polis, sizin çekmeceye sakladığınız tabancayı buldu. Bunun, cinâyette kullanılan tabanca olduğunu iddia ediyorlar... Pek tabii, ortaya çürütücü bir delil çıkmazsa, iddialarında ısrar edecekler. Söyler misiniz, Bay Driscoll, Rosalind'e verdiğiniz tabanca nasıl bir şeydi?»

— «Bir Smith Wesson'du. Galiba 38'likti.»

— «Üzerinde her hangi bir şey var mıydı?»

— «Nasıl meselâ?»

— «Yâni her yerde kolayca tefrik edilebilecek bir işâret filân...»

— «Durun bakayım, böyle bir şey vardı. Tamam, tamam, hatırladım... Kabzasında, V şeklinde bir sedef vardı...»

— «Tabanca nikelâjlı mıydı? Yoksa çeliği mâvimtrak mıydı?»

— «Mavimtrak çeliktendi.»

— «Şimdi hikâyeyi siz anlatın bana, Bay Driscoll! Ama durun, durun! Ben Rosalind Prescott'un avukatıyım. Muhtemelen Rita Swaine'i de temsil edeceğim. Avukatınız olamayacağıma göre, size burada daha fazla sual sormam abes kaçacak.»

Driscoll, «Merak etmeyin,» diye bağırdı, «ben de sizden avukatım olmanızı isteyecek değilim! Kendisine çok güvendiğim bir avukatım var. Bu öyle bir avukat ki, mesleği sizden daha iyi biliyor.»

— «Pekalâ canım, hayırlı olsun! Bir avukatı-

nız var demektir. Ben de Rosalind Prescott'un avukatıyım. Söyleyeceğiniz başka bir şey varmı acaba?»

— «Elbette var.»

— «O halde buyurun, söyleyin de dinleyelim!»

— «Ben Rosalind'in sözlerini A'dan Z'ye kadar doğrulamaya hazırım.»

Mason, ona dikkatle baktı. Sonra: «Walter Prescott'u siz mi öldürdünüz?» diye yavaşça sordu.

— «Ne münâsebet! Ben onun öldürülmüş olduğunu bile bilmiyordum.»

— «Evde bulunduğunuz sırada, Walter'i görmüş müydünüz?»

— «Hayır. Hep Rossy'nin yanındaydım.»

— «Hep mi? Yâni onun yanından hiç ayrılmadınız, öyle mi?»

— «Evet.»

— «Bir dakika olsun ayrılmadınız mı?»

— «Hayır.»

— «Bunun doğru olduğuna yemin eder misiniz?»

— «Ederim tabii.»

— «Pekalâ! Mamafih, durumu bir daha tahlil edelim: Demek siz eve girip de oradan tekrar ayrılışınıza kadar Rosalind'i bir dakika olsun yalnız bırakmadığınız hakkında yemin etmeye hazırsınız, öyle mi?»

— «Evet.»

— «Ama bir husus unutuluyor: Otomobil kazasına mâruz kalan adama yardım etmek için dışarı çıktınız... Sonra polislerle de karşılaştınız. Etti mi iki... Yâni tam iki defa Rosalind'in yanından ayrılmış oluyorsunuz. Şu halde bunların dışında, Rosalind'in bir dakika bile yalnız bırakmamıştınız, değil mi?»

— «Kac defa söyleyeceğim... Evet, öyle.»

— «Zararı yok, bir defa daha cevap verin! Ne çıkar bundan?»

— «Evet... Evet... Evet... Devamlı olarak onun yanında kaldım.»

Rosalind Prescott, bir müdahalede bulunmak

üzere ağzını açtı. Ama Driscoll ona susmasını işâret etti.

Mason, «Tamam.» dedi. «Öğrenmek istediğün bundan ibâretti. Şu halde mesele meydanda: Bayan Rosalind Prescott, elbisesini değiştir ek için soyunduğu vakit, siz onun odasında bulunuyordunuz... Yâni başbaşa.»

Driscoll sert bir çıkış yapmak için davrandıysa da, birden fikrini değiştirdi. Rosalind'e baktı ve: «Şey... şey... O...» diye kekeledi.

Rosalind, «Aslına bakarsanız,» diye araya girdi, «soyunduğum sırada Jimmy yanımda değildi... Hattâ eşyâlarımı topladığım sırada da bulunmadı. Bana bir alibi temin etmeye çalışıyor.»

Mason, «Bakalım siz böyle bir alibiyi nasıl temin edeceksiniz?» diye mırıldandı. «Size böyle bir sual sorulacak. Bu takdirde, ya soyunduğunuz sırada Jimmy'nin yanınızda olduğunu söyleyeceksiniz, yahut da yalnız olduğunuzu kabul edeceksiniz. İkisinden biri.»

Rosalind, «Bir dakika» diye atıldı. «Bütün bunlar, tabancanın bana Jimmy tarafından verilmesinden sonra oldu. Bayan Merâkî, bunun böyle olduğunu söyleyebilir.»

Mason, «Ha, bakın, iyi bir not bu sizin için!» diyerek gülümsedi. «Biz şimdi Walter'in cesedini ele alalım yine! Walter, o sırada odasında mıydı, değil miydi?»

— «Bilmiyorum.»

— «Odasına ne zamandan beri gitmemiştiniz siz?»

— «O gün ora ya ayak basmadım. Kocamın odasıyla benim odamın arasında, küçük bir oda ve banyo dairesi vardır. Onu kahvaltı sırasında gördüm. Bana çattı. Tahkir edici sözler söyledi. Jimmy'nin mektubundan bahisle, zâten uzun zamandan beri böyle bir şey beklediğini belirtti. Oniki bin dolârımı almıştı. Fakat ben bunu isbat edecek durumda değildim. Anladığıma göre, bu parayı ondan isteyeceğimi hesap ediyor ve Jimmy yüzünden beni kabahatli çıkararak işin içinden

kurtulmayı düşünüyordu. Bunun için de bir boşanma talebinde bulunacaktı.»

Mason ,«Bütün bunların, bir jüri hey'eti nazarında nasıl tefsir edileceğini her halde takdir ediyorsunuz?» dedi.

— «Evet.»

— «Bayan Merâkî'nin sözlerine bakılacak olursa siz kanaryanın tırnaklarını kesmek üzereyken Jimmy geldi ve sizi kolları arasına aldı. Tamam mı?»

— «Evet.»

— «Bayan Merâkî, Driscoll eve geldikten sonra sizi gözetliyordu. Driscoll, güneşlenme yerinde sizinle birlikte değildi. Ama kırkbeş dakikadan beri evde bulunuyordu. Dedikoducu kadın, onun eve geliş saatini notetmiş.»

— «Ondan her şey beklenir. Böyle bir şey yapmasına şaşmadım doğrusu!»

Genç adam, «Telefon ediyordum.» diye atıldı.

— «Kime telefon ediyordunuz?»

— «Yazıhâneme, Rosalind'in telefonu üzerine işimi bırakıp gelmiştim. Verilmesi gereken emirlerim vardı. Muhakkak telefon etmeliydim.»

— «Bu konuşma ne kadar sürdü?»

— «Tam bir şey söyleyemeyeceğim. Beş dakika. Belki de on.»

Mason, Rosalind Prescott'a doğru döndü.

— «Demek o telefon ederken, siz kanaryanın tırnaklarını kesmek üzere güneşlenme yerine gittiniz...»

— «Evet.»

— «Şey... Driscoll o sırada sizi kollarının arasına almak suretiyle öpmek istemedi mi?»

— «Hayır.»

— «İşte bir husus ki, siz Driscoll'un o sırada ne yaptığı hakkında şahitlik edemeyeceksiniz...»

— «Öyle olacak her halde.»

Driscoll, «Siz meseleyi bu zâviyeden görüyorsanız, işimiz duman demektir.» diye sert sert konuştu.

— «Evet, neyleyim ki, öyle görüyorum... Otomobil kazası da, bu telefon konuşması sırasında vukua

gelmiş. Siz pencereye koşayım derken, kanaryayı kaçırmışsınız. Öyle olmuştu, değil mi?»

— «Hayır. Öyle olmadı. Kanaryayı kaçırışım, Jimmy'nin beni kucaklamasına rastlar... Sonra Jimmy beni bıraktı ve Reno'ya gidecek bir uçak için bana bir bilet almak istediğinden bahsetti. Telefon etmeye gitti. Ben kanaryayı tutmaya çalıştığım sırada da kaza vukua geldi.»

— «Ama Driscoll, yazıhânesine daha önce telefon etmişti, değil mi?»

— «Evet... Öyle sanıyorum. Walter'le yaptığım münakaşa beni öyle altüst etmişti ki, Jimmy'le hemen kaçmayı düşündüm... Her şeyi bütün teferruatıyla hatırlıyamıyorum pek...»

— «Şu halde Driscoll, telefon etmek üzere yanınızdan iki defa ayrılmış.»

— «Evet.»

— «Ama onun gerçekten de telefon işiyle meşgul olduğu hakkında yemin edemezsiniz, değil mi?»

— «Hayır.»

— «Kaza saat kaçta olmuştu?»

— «Bunu size söyleyebilirim. Saat tam onikiydi. Çarpışma sırasında çıkan gürültüyle birlikte, fabrikaların paydos düdükleri öttü.»

— «Driscoll aşağı inip, yaralının kamyonu konulmasına yardım etti, sonra eve döndü... Yanınıza geldiğinde, siz güneşlenme yerine gitmiştiniz, değil mi?»

— «Evet.»

— «Bayan Merâkî'nin sizi gözetlemekte olduğunu ilkin ne zaman farkettiliniz?»

— «Jimmy bana tabancayı verince.»

— «O zaman karar verdiniz her halde: İlkin siz gidecektiniz, Jimmy de daha sonra sizi bulacaktı.»

— «Evet. Hemen havameydanına gidecektim. Jimmy ben Reno'dayken mektup yazacaktı.»

— «Ama dışarı çıkınca, birden polislerle karşılaştı. Adamlar onun kim olduğunu tesbit ettiler. O zaman Jimmy yanınıza döndü ve işlerin karıştığını, bunun için de Reno'ya birlikte gitmeniz gerektiğini söyledi...»

— «Hayır ,tam olarak öyle değil... Bana olanı biteni izâhetti. Durumun kötülüğünü anladık ve işin içinden sıyrılmanın çârelerini bulmaya çalıştık. Derken Jimmy'nin aklına Rita geldi. Bayan Merâkî'yi aldatmak gayesiyle, o mizansenî tertip ettik.»

Mason, Driscoll'a baktı.

— «Çok iyi bir fikirdi bu muhakkak. Ama Rita için hiç de iyi olmadı.»

Driscoll, «Ama unutmamalısınız, Bay Mason,» dedi. «o sırada ben bir cinâyet işlenmiş olduğunu bilmiyordum. Tek düşüncem, Rosalind'in benim yüzümden kötü bir durumla karşı karşıya bulunmasını önlemeye çalışmaktı.»

— «Neyse, neyse, bunu jüriye söylersiniz artık! Kazânın ne sebepten vukua geldiğini bilen var mı içinizde?»

Driscoll, bir cevap vermedi. Rosalind Prescott ise, başını iki yana sallamakla yetindi.

— «O halde ben size neler düşündüğümü ve ne gibi bir şey keşfettiğimi söyleyeyim... Kamyonunun direksiyonu başında bulunan Harry Trader, Walter Prescott'un garajına bırakılması gereken bir malı getirmek üzere Ondördüncü Caddenin köşesini dönüyordu... Kamyonun oldukça büyük olması sebebiyle, adam köşeyi biraz genişçe aldı. Packard ise nereye gittiğine bakmadan, onu sağlamak istedi. Ama kamyonu solunda gördüğü zaman, iş işden geçmişti. Kamyon o sırada yakaldırımın kenarına yanaşmaya çalışıyordu. Packard bunu hesap edemedi ve kazâ da vukua geldi... Demin Packard'ın önüne bakmadığını söylemiştim... Evet, öyleydi. Adam önüne bakmıyordu. Çünkü sağ tarafına düşen evlerden birinin penceresinde, dikkatini çekecek kadar şaşırtıcı bir sahne görmüştü... Anderson'un evinde olamazdı bu. Zirâ kadın, kendi yemek salonundan sizi gözetlemekle meşguldü. Olsa olsa adamın dikkatini çeken sahne, sizin evde olabilirdi, Bayan Prescott! Kazâ vukua geldiği sırada, Packard'ın dikkatini çekecek şeyin ne olduğu hakkında bir fikriniz var mı acaba?»

Genç kadın, «Hayır.» diye tereddüt etmeden cevap verdi.

Driscoll ise, «Prescott'ların evinde adamın bir şey görmesi imkânsız!» diye fikrini belirtti. «Rosalind, güneşlenme yerindeydi. Bense telefon ediyordum.»

— «Bunu siz söylüyorsunuz. Kendisini buldukları zaman, Packard ne diyecek bakalım?»

— «Ne derse desin, vız gelir bana! Peki Packard'a ne olmuş? Meydanda yok mu?»

— «Hastahânedен ayrılmış. Şimdi nerede olduğu bilinmiyor. Packard, hastahânedен çıktığı zaman siz neredeydiniz, Driscoll?»

— «Ne demek istiyorsunuz?»

— «Yâni kazâdan bir saat sonra filân demek istiyorum.»

Rosalind, bir kahkaha attı.

— «Ayol o saatte Jimmy havameydanında benimle berâberdi! Yanılmıyorsam, San-Francisco'ya doğru uçuyorduk.»

— «Ben, polisin sizi aradığını biliyorum. Rita'yı topal kanarya sâyesinde buldum. Polis de aynı şeyi yapabilir. Sizleri onlara teslim edeceğim yerde burada münakaşaya tutuştuğumu bir haber alsalar, beni suç ortaklığıyla suçlarlar... Bu hususta sizlere güvenilebilirim her halde?»

Rita Swaine, «Tabiî, tabiî.» dedi.

Rosalind ise, «Ama biz kanundan kaçmıyoruz ki, Bay Mason!» diye itiraz etti.

— «Mâdemki öyle buraya gelmenizin sebebi nedir?»

— «Çünkü ben, Walter'in benden önce boşanma talebinde bulunmasını önlemek istiyordum... Eyâlet hudutları dışına bunun için çıktım. Burada bir boşanma dâvâsı açacaktım. Ama buraya gelince, en azından altı ay ikamet etmem gerektiğini söylediler bana. Sonra nerede olduğumun Walter tarafından bilinmesini istemiyordum. Beni öldürmesinden korkuyordum zirâ.»

— «Driscoll de size refâkat etti, öyle mi?»

— «Evet.»

— «Peki, ya siz Rita, siz buraya niçin geldiniz?»

— «Rossy'nin ihtiyâcı olan eşyâların bir kısmını getirmek için.»

— «Peki, bu iş için hususî bir uçak mı tutmanız lâzımdı?»

— «Şey... Her şeyin iyi geçtiğini Rossy'ye bir an önce söylemek istiyordum. Bayan Merâkî'yi atlattığımı, sizin onu temsil etmeye râzı olduğunuzu, bunun için de sizinle muhakak görüşmesi gerektiğini bildirmek için... Bir randevu için Rossy belki size telefon edebilirdi. Uçakla bir gidis dönüş seyahati yapabilirdi.»

— «Evde bulunduğunuz süre içinde, siz ikinci kattaki odaya çıkmadınız mı?»

— «Hayır. Walter'in odasına girmedim. Rossy, elbiseyi kendi odasında bırakmıştı. Hemen yukarı çıkıp, elbisemi değiştirdim. Aşağı indim. Kanaryayı yakaladım. Kendimi Bayan Merâkî'ye gösterdim, Rossy'nin eşyâsını topladım ve evden çıktım. Bâzı şeyleri de Sür'at Nakliyat Şirketi vasıtasıyla gönderdim.»

— «Sür'at Nakliyat Şirketinin adamı geldiği zaman evde miydiniz hâlâ?»

— «Evet.»

— «Adama adres olarak nereyi verdiniz?»

— «Reno'da, Sür'at Nakliyat Şirketi Şubesi adresini verdim. Adımı da Mildred Owens olarak bildirdim. Kendisiyle temasta bulunacağım zamanlar, Rossy bu adı kullanmamı istemişti benden...»

Mason, «Bir koca tarafından bulunmamak için alınan iyi bir tedbir!» diye mırıldandı.

Sonra avukat, Jimmy'ye doğru döndü.

— «Şimdi size gelelim, Bay Driscoll! Size de güvenebilir miyim? Her halde siz de buraya gelmiş olduğumu ağzınızdan kaçırmazsınız?»

Driscoll, «Siz benim hiçbir sözüme inanmak istemiyorsunuz.» dedi. «Nasıl olur da böyle bir vaadde bulunmamı istiyorsunuz benden? Hayır, size hiçbir vaadde bulunamam.»

Rosalind Prescott, «Fakat Jimmy, görmüyor musun, Bay Mason bizi korumak için ne büyük tehlikelere atılıyor!» diye konuştu.

O sırada, telefon çalmaya başladı. Mason, Driscoll'u itip reseptöre yapıştı.

— «Alô!»

Della Street'in heyecanlı sesi, «Çavuş Holcomb'la mahallî iki memur, asansöre doğru yürüyorlar, Patron!» dedi.

— «O halde sen hemen bir taksiye atla ve havameydanına git! Ben bir saate kadar gelmezsem, yazihâneye dönersin... Haydi, çabuk!»

Mason, telefonun çengelini bir iki defa oynattı. Santral memurunun sesi biraz sonra duyuldu:

— «Bir dakika, bir dakika, sinirlenmeyelim öyle! Nereyi aramamı istiyorsunuz?»

— «İşim çok aceledir, Hanımefendi! Ben avukat Perry Mason'um. Mahallî polisi durumdan hemen haberdar edin: 331 numaralı odada, Los Angeles polisi tarafından aranan üç kişi var. Kendini Mildred Owens diye tanıtan Rosalind Prescott, Jimmy...»

Mason, sözünü bitiremedi. Çünkü Driscoll onun üzerine atılmıştı. Mason reseptörü kulağından çekmedi ve sağ yumruğunu Jimmy'nin çenesine yapıştırdı. Delikanlının sendeleyip üç adım gerilediğini görünce de, «Driscoll, Jimmy Driscoll.» diye hiçbir şey olmamış gibi konuştu. «Bu ikisi Walter Prescott'u öldürmekten zanlıdır. Şimdi de üçüncü kimseye gelelim; Bu genç kadının adı Rita Swaine olup, Rosalind Prescott'un kızkardeşidir. Aynı cinâyet sebebiyle ifâdesi alınmak üzere aranmaktadır.»

Muvazenesini temin eden Driscoll, yeni bir hücumla geçmeye hazırlanıyordu. Mason telefonu kapattı ve Driscoll'ün hücumunu önleyerek:

— «Aptallığın lüzumu yok, Jimmy!» diye söyledi. «Hepinizin durumu kötü! Polis burada. Rosalind, Rita, siz beni iyi dinleyin! Sizi sorguya çekecekler. Hiçbir suale cevap vermeyin! Sizi geri göndermelerini bekleyin! Meşrû haklarınızdan bahsedin! Sakın ola ki...»

Kapı yumruklanmaya başlamıştı. Bir ses: «Hey içerdekiler, açın kapıyı!» diye bağırdı.

Mason kapıya doğru yürüyünce, Driscoll onun önüne geçmek istedi. Ama Rosalind onu kenara çekti.

Mason, Driscoll'ün kilitlemiş olduğu kapıyı açtı. Çavuş Holcomb, arkasında hâki renk elbiseler bulunan iki memurla birlikte içeri daldı. Mason'u görünce durakladı ve:

— «Yine mi karşımdasınız?» diye sordu.

Perry Mason, «Evet, çavuşum!» dedi.

Çavuşun dudaklarında sinsî bir gülümseme peyda oldu.

— «Vay vay! Ne sürpriz, ne sürpriz! Siz bu kimselerin polis tarafından arandığını biliyordunuz... Onların Eyâlet hududunu aşmalarına yardımcı olmanız yetmiyormuş gibi, bir de...»

Mason, «Bir dakika mücade!» diyerek Holcomb'un sözünü kesti. «Bir defâ ben onların Eyâlet hududunu geçmelerine yardım etmiş değilim.»

— «Siz söylüyorsunuz bunu.»

— «Evet, ben öyle diyorum.»

— «Her neyse, her neyse... Öyle, yahut şöyle yaptınız, ama polisin araştırmalarına mâni olmak istediğiniz meydanda! Baro Haysiyet Divânı bakalım ne düşünecek hakkınızda!»

— «Ben Baro Haysiyet Divânı'nın müdahâlesini gerektirecek bir şey göremiyorum. Ben buraya bu otelin defterine adının Mildred Owens olduğunu yazan ve Los Angeles polisi tarafından aranan bir kimseyle görüşmeye geldim. Mildred Owens, aslında Rosalind Prescott'tur. Biliyorsunuz, Bayan Prescott cinâyet işlemekten zanlıdır. Ben bu hanımın avukatı olduğuma göre, Reno'ya gelişim tamamıyla normaldir.»

Holcomb, «Göreceğiz bakalım.» diye alaycı bir edayla konuştu. «Bunu nasıl isbat edebileceksiniz?»

— «Kuzum, siz ne biçim adamsınız? Anlamıyor musunuz daha? Mildred'in aranan kimse olduğunu tesbit eder etmez, ben onu polise teslim etmeye karar verdim. Şâyet zahmet edip de otel santralini ararsanız, kadın gelişinizden birkaç dakika önce mahallî polise haber vermesini kendisinden istediğimi size bildirecektir!»

Holcomb, Mason'a baktı.

— «Yine blöf yapıyorsunuz galiba, Mason!

Ama santral memuruna haber uçuramayacaksınız. Şimdi görürüz bakalım!»

Sonra çavuş reseptörü kaldırıp konuştu:

— «331 numaralı odadan size biri telefon açıp da, polise haber vermenizi söyledi ve...»

Holcomb, bir an durdu. Kendisine söylenenleri dikkatle dinledi. Sonra: «Peki, peki, teşekkür ederim!» dedi. «Ben polis teşkilâtına mensubum. (Sonra telefon reseptörünü yerine koydu ve Perry Mason'a döndü.) Yalnız bu işin içinde bir iş var. Bunu sonra düşüneceğim. Sizinle olan işimi bitirmiş değilim, Mason! Demek siz Rosalind Prescott'u temsil ediyorsunuz, öyle mi?»

— «Evet.»

— «Driscoll'ü müdafaa etmeyecek misiniz?»

— «Hayır.»

— «Peki, ya Rita Swaine'i?»

— «Onu da müdafaa edeceğim.»

— «Çok güzel. Bu hanımlar kendi rızâlarıyla gelirler mi, yoksa ben başka türlü mü hareket edeyim?»

— «Yoksa tevkif mi ediyorsunuz hepsini?»

— «Evet. Cinâyet zanlısı olarak... Haydi bakalım, size şimdi buradan hemen dışarı çıkmak düşer!»

Mason, şapkasını aldı. Sonra: «Bakın beni iyi dinleyin, Rosalind Prescott ve Rita Swaine!» diye konuştu. «Ben tavsiye etmedikçe, hiçbir suali cevaplandırmayın! Konuşmak istemezseniz, sizi buna zorlayamazlar. Hiç merak etmemenizi ricâ edeceğim... Bırakın sizi götürsünler. Hiçbir kâğıdı imzalamayın, bir şey söylemeyin! Ha, sonra şunu da unutmayın: Bunlar çok kurnaz adamdır, tutarlar birbiriniz için lâkırdı söylerler. Birinizin her şeyi itiraf ettiğinden filân bahsederler. Birbirinize düşürürler sizi. Bunların en başta gelen hileleridir bu gibi şeyler. Anlaşıldı, değil mi?»

Üç polis memuru, yumruklarını sıkarak ona doğru yürüdüler. Ama Mason koridora süzülmüştü bile. Oradan: «İyi akşamlar, Baylar!» diye seslendi.

Bir taksiye atlayıp, havameydanına gitti. Uçağa doğru koşarak, pilota: «Benimle birlikte gelen hanımı görmediniz mi?» diye sordu.

Adam, «Hayır.» diye cevap verdi. «Ben onu sizinle berâber sanıyordum.»

— «Hemen uçuşa hazırlanın! Arkadaşım neredeyse gelir.»

Motörler çalışmaya başladığı sırada, Della Street karanlıkların içinden çıkıp Perry Mason'a yaklaştı.

— «Her şey yolunda mı, Patron?»

— «Holcomb gelmeden, işin içinden sıyrılmasını bildim. Polise bir ihbarda bulundum... Holcomb bir şeylerden şüphe ediyor ama, isbat edemiyor.»

Pilot, «Ben hazırım.» diye seslendi. «Gidiyor muyuz?»

Mason, «Evet, evet,» dedi, «hemen gidelim!»

SEKİZ

Mason yazıhânesinin kapısını açtığı zaman, içerisinin güneş altında bulunduğunu gördü. Della Street, masaya yaymış olduğu bir sürü haritayla seyahat acentelerinin renkli prospektüslerine bakmaktaydı.

Mason, «Hey gemici!» diye bağırdı. «Şimdi nerede bulunuyoruz? Java'da mı, Singapur'da mı, yoksa Tokio'da mı? Şu iskeleyi indirsinler de, yukarı çıkayım.»

Sonra bir vinci çalıştırır gibi yaptı.

Della Street, «Aman Patron, dikkat edin!» dedi. «Aşağı inerken dikkat edin! Elinizi verin bana, size yardım edeyim! Hah söyle... Elimden tutun, elimden tutun! Tamam!»

Mason ona elini uzattı. Sendeler gibi yaptı.

Della, «İşte gemiye bindiniz.» dedi. «bundan sonrası kolay.»

Perry Mason, koltuğunu işâret ederek, «Yoksa benim kamaram bu mu?» diye gülümseyerek sordu.

— «Evet. Söyle uzanın ve manzarayı seyredin! İşte Honolulu! Şu görülen şey Diamond Head'tir... Bakın, tam da Waikiki Plâjının yanında... Bakın, bakın,

yerliler gemimize doğru kayıklarıyla nasıl yaklaşıyor-
ler! (Sonra Della renkli bir prospektüsü, Mason'a gös-
terdi.) Şurası Tokio. Gemi Yokohama'ya da uğrayacak.
Orayı da ziyâret edeceğiz... Biliyor musunuz, Patron,
tasarladığımız seyahati yapsak da, telefonsuz bir mem-
lekette nefes alsak, o kadar istiyorum ki ... O zaman
isterik kadınlardan da, topal kanaryalardan da kurtul-
muş oluruz.»

— «Mükemmel, mükemmel, Della! Topal ka-
narya dedin de aklıma geldi, Paul Drake'e oralardan
telgraf çekip, bizim kanaryanın ne âlemde olduğunu
sorarız! Kabul etmelisin, bu seyahatin masraflarını çı-
karabilmek için iş hayâtımızı unutmamamız lâzım...
Neyse, biz şimdi bütün bunları bırakalım da, işi düşü-
nelim. Sen bana Paul'ü bulsana bakayım!»

Mason, biraz sonra Paul Drake'le konuşuyordu.

— «Merhaba, Paul! Nasılsın bakalım? Ne ha-
ber var?»

— «Gazeteleri okudun mu, Perry?»

— «Evet. Gazeteler, Packard'ın polis tarafın-
dan arandığını yazıyorlar... Kaybolmasını garip karşı-
lıyorlar.»

— «Evet, adam bir türlü bulunamadı. Ben bi-
le bu hususta yaya kaldım. Polis bütün imkânını kulla-
nıyor. Fakat adamın izine rastlıyamıyor.»

Mason, «Altaville'de de aranmış mı adam?» di-
ye sordu.

— «Evet. Orada da yokmuş. Packard, bu işin
en birinci şahidi. Anlaşılan bir ara uğramış olduğu hâ-
fıza kaybı, yeniden kendini göstermiş olacak. Bunun
için de adam, kim olduğunu bilmeyebilir.»

— «Sen bir şeyi ihmal etmedin ya, Paul?»

— «Benden böyle bir şey bekleyebilir misin,
Perry? Aramadık ne hastahâne kaldı, ne de hapishâ-
ne... Polis de aynı şeyi yaptı. Şehri taradılar. Hâfızası-
nı kaybeden bir adam aradılar... Birçok sarhoş, kafadan
kontak adamlar birkaç hastalık taslayan kimse buldu-
lar. Ama Packard'ın izine rastlayamadılar.»

— «Arabası ne olmuş peki?»

— «Polis garajlarda soruşturma yapmış. Adam

bunlardan birine başvurur da, arabanın kaldırılmasını ve tâmir edilmesini talep eder diye... Ama bu araştırma da boş çıkmış.»

— «Araba aynı yerde mi kalmış?»

— «Evet. Polis, Packard'ın oraya gelmesini, yahut da birini göndermesini bekliyormuş... Otomobilin göz altında bulunduğunu söylemeye hâcet yok.»

Mason, kaşlarını çattı.

— «Sen benim yazıhâneye kadar geliver, Paul! Bir fikrim var. Bunu seninle birlikte mütalâa ederiz.»

Sonra Mason telefonu kapattı ve prospektüsleri toplaması için Della'ya işâret etti.

— «Çok müteessirim, Della, uçakla yerimize dönmemiz gerekiyor»

Della Street, her şeyi bir anda kaldırdı.

— «İşte geldik! Tâtili geri bırakmazsınız İnşallah, Patron?»

Mason, «Yok canım...» diye gülümseyerek cevap verdi. «Şu topal kanarya kursağındakileri çıkarınca, hemen harekete geçecek ve keyfimize bakacağız... Fakat bu ne zaman olur, bunun hakkında tam bir şey söyleyemem!»

Paul Drake, kapıyı yavaşça tıklattı. Deri koltuğa yerleşip, bacaklarını birbiri üzerine atarak sallandırdı.

— «Söyle bakalım, Perry, ne oluyor yine?»

— «Hani şu doktor var ya... Bon Samaritain Hastahânesinin hekimi... Bu adam kendinden emin bir şekilde konuşmuştu. Ben onun vardığı teşhisten de şüphe ediyorum. Hasta hâfızasını kaybetmişti. Adam bir kazâ geçirmiş bulunuyordu. Doktor hemen travmatik bir hâfıza kaybı teşhisi koydu. Sanki bunun binde doküzyüz doksandokuz nisbette gerçek olduğuna inanıyordu. Hasta, hastahânedен çıktıktan sonra hâfızasını yeniden kaybedebilir mi acaba? Bu bana biraz şüpheli görünüyor. Seninle şöyle bir faraziyyede bulunalım, Paul, ve diyelim ki, bu bir travmatik hâfıza kaybı değildi de, kronik bir hâfıza kaybı, yahut da arada sırada kendini gösteren bir haldi...»

— «Bu nevi hâfıza kayıpları da mı var?»

— «Pek bilmıyorum ama, bir netice çıkarabilmek için böyle şeyler olup olmadığını düşünüyorum... Ben şimdiye kadar bir hâfıza kaybı hâli geçirmediğim. Fakat hatırlamaya çalıştığım kimselerin adlarını unuttuğum oldu Bana kalırsa kendi adını unutan bir insanda aynı âraz görülür. Böylesinin öyle anları olur ki, söylemek istediği isim dilinin ucuna gelir de söyleyemez. Yâni birden unutuverir.»

— «Senin ne demek istediğini anlıyorum galiba, Perry devâm et, devâm et!»

— «Mesele şâyet böyleyse, adam böyle bir kriz hâlinde adını unuttur. Emrinin altında bir doktor yoktur ki, kendisinin Carl Packard olduğunu hemen söyleyiversin Adam belki de kendine başka bir ad verir. Onun nekadâr zamandan beri şehirde olduğunu bilmiyoruz. Adamlarına tâlimat ver, iki aydan beri kaybolanlar hakkında gizli bir tahkikat yapsınlar... Belki bu şekilde bir şey elde edebiliriz. Otellerini birden bire terkeden kimseler için de bilgi sahibi olmaya baksınlar. Bu, sizin için zor olmaz. Polis, bu gibiler hakkında dosya açar. Kayıplar Bürosu'yla temâsa geçmeye çalış, Paul! Ama elini çabuk tut. Çünkü polis de aynı şeyi yapabilir. Bölge savcısı kendisini inhisarı altına almadan, ben bu Packard'la konuşmak isterim. Şu hususu da unutma: Doktor Wallace, hastasının aynı akşam San Diego'ya gitmek üzere olduğunu söylemişti.»

Drake başıyla bir tasdik işâreti yaptıktan sonra, «Şimdi ben meşgul olacağım bu işle, Perry!» dedi. «Benim de bir fikrim var. Prescott hakkında bir şeyler öğrenmek üzereyim. Prescott'un İkinci Emniyet ve Kredi Sandığı'nda açık bir hesabı var. Pek tabîî, adamlar müşterilerini alâkadar eden hususlar hakkında ketum davranmak istiyorlar. Ben şunu öğrenebildim: Bu meselede şüpheli bir taraf var. Prescott, nakit olarak mühim meblâğ yatırmış oraya. Meşgul olduğu sigorta işi bir altın mâdeni olmadıkça, adamın parayı bir dış kaynaktan temin etmesi gerekir.»

— «Zâten Prescott karısının oniki bin dolârını almış. Hesabında, bu parayla alâkalı bir kayıt olsa gerek.»

— «Eldeki bilgiler beni yanıltmıyorsa, Perry, ortada yalnız bu oniki bin dolâr yok. Öğrendiğine göre, adam Sandığa yılın başından beri yetmişbeş bin dolâr yatırmış.»

Mason, «Nasıl? Ne dedin?» diye hayretle sordu.

— «Evet, yetmişbeş bin dolâr. Belki de daha fazla. Şu anda, hesabında altmış bin dolârdan fazla para var. Pek tabii, ben bunu resmî bir kaynaktan öğrendim.»

— «Ben bundan şüphe ederim.»

— «Bak ben ne diyorum, Perry: Sen onun dul karısını temsil ediyorsun. Ortada onu mirastan mahrum eden bir vasiyetnâme bile olsa, Prescott'un ortaklık işinden epey para kalır. Diyorum ki, sen Sandığa gitsen de adamlardan birşeyler öğrenmeye baksan, nasıl olur acaba?»

— «Adamın dul karısı resmen vâris ilân edilmedikçe, bana bir şey söylemezler.»

— «Yerinde olsam, bir defa tecrübe ederdim. Sanmam ki...»

O sırada telefonun sesi duyuldu. Della Street reseptörü alıp, dinledi ve: «Sözünüzü kestiğim için, özür dilerim, Patron» dedi. «Karl Helmhold telefonda. O kadar heyecan içinde ki, konuşması şöyle böyle anlaşılıyor. Muhakkak sizinle konuşması lâzımmış.»

Mason, reseptörü aldı.

— «Alô! Merhaba, Karl! Hayrola, ne var?»

— «Sizinle hemen görüşmeliyim.»

— «Peki, Karl, şimdi geliyorum!»

Mason, daha fazla konuşmadan telefonu kapattı.

— «Bizim topal kanaryaya bir şey olmuş galiba. Ben aşağı iniyorum.»

Drake, «Güzel. Hazır inmişken, bir de Doran İş Hanına gitsen ve Walter Prescott'un ortağı George Wray'le konuşsan.» dedi. «Ne dersin? Bankerler sana bir şey söylemezlerse, Wray daha anlayışlı davranabilir. Zâten adam ölünün dul karısına hesap vermek zorunda... Hem sen kadının avukatısın. Nihayet bir ortaklık

var ortada, öyle değil mi? Yanılmıyorsam, ortaklardan biri ölecek olursa, diğer ortak durumu ele almalıdır.»

Mason, tasvib edici bir işâret yaptı. Şapkasını alıp, Della Street'e gülümsedi.

— «Ben gidiyorum, Della Bakalım, bir de ünlü bir detektifin dediklerini yapalım... Sen kalk hiçbir işe yaramayan bilgiler getir, sonra da beni bir işe sevk et! Olacak iş mi yâni? Neyse, acele bir iş için beni arayacak olursan, ben ya Doran İş Hanındaki yazıhânede, yâni Prescott'un ortağı Wray'in yanındayım, yahut da İkinci Emniyet ve Kredi Sandığı'ndayım... Paul, sen benimle asansöre kadar geliver! Birkaç sual sormam lâzım sana. Prescott, çekmecenin arka tarafına konulmuş olan tabancayla mı öldürülmüştü?»

— «Evet. Kurşunlar, aynı tabancadan çıkmış. Aynı zamanda polis, Jimmy Driscoll'ün de bunu doğruladığını bildirdi. Ne de olsa ortada bir kayıt var. Silâhın fabrikasyon numarası meydanda. Tabancayı satan silâhçı da ortada.»

— «Prescott, saat kaçta ölmüş?»

— «Bilirsin sen bu işleri, Perry! Polis ve adli hekim, bir cesedin katılama hâline bakıp fikir yürütürler ve kestirmeden rakkam söylerler. Sanki adamı kendileri öldürmüştür... Şimdi de aynı haldeler.»

Mason, asansörün düğmesine bastı.

— «Evet, evet, biliyorum. Peki, tam bir şey söylenemiyor mu?»

— «Adam, onikiyle iki buçuk arasında öldürülmüş.»

— «Ama dur, adamlar cesedi beşe doğru bulmamışlar mıydı?»

— «Evet. Evet ama, adamlar itibarları hiçe insin istemiyorlar. Bütün teşkilât mensubu, sevinçten uçmakta... Çünkü muhtemel saat, Driscoll'un elinde tabancayla evde görüldüğü saate tesâdüf ediyor.»

Mason, ikinci defa olarak elini çağırma düğmesine götürdü.

Düşünceli bir tavırla, «Çok garip!» diye mırıldandı. «Yoksa Rita ablasına bir oyun mu oynamak istiyordu?»

Asansör kabini, onun önünde yavaşça durdu. Mason, düşünceler âleminden sıyrılıverdi.

— «Okey, Paul! Bak işte, sana söylediklerimi yerine getirmeye çalış! İyi bir bilgi elde edersen, bana telefon et!»

Mason, Karl Helmholtz'un dükkânına girerken düşünüyordu.

— «Merhaba, Karl! Hayrola, ne var?»

İhtiyar adam, «Polis geldi ve kanaryayı aldı. Bir sürü de sual sordular bana.» diye yakındı.

— «Peki, kanaryanın niçin topalladığını da sordular mı?»

— «Hayır, sormadılar. Fakat hayvanın ayaklarına baktılar.»

— «Ne dersiniz, adamlar kanaryadan anlıyorlar mıydı acaba?»

— «Hayır. Ama onu bir ekspere götürmekten bahsettiler. Yoksa kuş suçlayıcı bir delil mi?»

Mason, evet makamında başını salladı.

— «Peki, Karl, üzme kendini kanaryaya bir şey olmayacak. Beni durumdan haberdar ettiğin için teşekkürler!»

Karl Helmholtz'un yanından ayrılınca, Mason bir berbere girip tıraş oldu. Sonra bir taksiye atlayarak, Doran İş Hanının karşısında arabayı durdurdu. Kapıdaki levhadan Prescott'la Wray'ın 382 numaralı büro-nun sahibi olduklarını anladı. Üçüncü kata çıktı bir telefon santralinin başında oturan güzel bir kıza yaklaştı ve «Adım Perry Mason.» dedi. «George Wray'le görüşmek istiyorum. Çok önemlidir. Kendisine öyle deyin!»

Güzel sekreter, Mason'un mesajını içeriye ilet-tikten sonra üzerinde «Hususî» yazılı bir kapıyı avuka-ta gösterdi.

— «Bay Wray sizi bekliyor.»

Perry Mason elini kanada doğru götürmüştü ki, kapı tombul bir adam tarafından açıldı. Kırkbeş yaşlarında biriydi bu. Avukata elini uzatarak: «Hoşgeldiniz ,Bay Mason!» diye bağırdı. «Sizinle görüşmek, bizim için büyük bir şereftir. İnanır mısınız, sizinle tanış-

mayı çok istiyordum... Girin, rica ederim, girin! Oturun şöyle!»

Sonra adam güzel bacaklı sekretere baktı.

— «Bay Mason'u arayan olursa, bana bağlarsınız!» dedi.

Perry Mason sarışın kıızı süzdükten sonra, George Wray'in gösterdiği koltuğa oturdu.

Adam, «Evet, evet, sizi gördüğüme çok memnun oldum!» diye yeniden konuştu. «Yazhânenize gelmek istiyordum ama, sizi rahatsız etmekten çekindim. Niye saklayayım, sizi daha başka şartlar altında görmek isterdim. Çünkü Walter'in karısının adı, bir cinâyete karışmış bulunuyor. Anlamadım gitti, polis onun böyle bir şey yaptığına nasıl inanıyor? Olacak iş mi yâni?»

— «Demek anlamıyorsunuz, ha?»

— «Elbette anlamıyorum. Sekiz dokuz aydır tanırım kendisini. Bence mükemmel bir hanımefendidir.»

— «Demek siz onu evlenmesinden önce tanıyorsunuz?»

— «Evet. Walter'le birlikte ben de hemen hemen aynı zamanda tanıdım onu. Evlendikleri altı ay ya oldu, ya olmadı.»

Mason, «Hemen evlenmeye karar vermişler.» dedi.

George Wray'in nes'eli hâline bir gölge düşer gibi oldu.

Mason, «İçinde bulunduğumuz ahval karşısında, Walter Prescott'a ait servetin bir kısmı karısına kalacak demektir.» diye devâm etti. «Ortada bir vasiyetnâme varsa, bu işin tâyini daha kolay olacaktır tabii. Ben buraya bunun için geldim. Bilmem benimle dostça görüşür müsünüz?»

— «Bakın, Bay Mason! Elimden geldiği kadar sizinle işbirliği yapmaya hazırım ben... Yalnız ne var ki, Bayan Prescott hiçbir vasiyetnâme, yahut da miras için bir iddiada bulunamayacak.»

Mason, George Wray'e bir sigara ikram etti. Bir

tâne de kendisi aldı. Cebinden çakmağını çıkardı ve: «Ama nasıl olur?» diye sordu.

— «Ortaklardan birinin ölümünü ele alan ticarî bir sigorta anlaşması var ortada. Walter'in hayâtı, benim yararına sigortalıydı. Benimki de onun yararına yirmi bin dolâra sigortalı bulunuyordu. Şirketin nizam-nâmesi, birtakım şartlar ileri koşuyor. Ortaklardan birinin vefâtı hâlinde, ölenin eşi yirmi bin dolâr nakit alacak... Ama buna karşılık, şirketten hiçbir hak talep edemeyecek.»

Mason, «Yirmi bin dolâr, ha?» diye mırıldandı. «Doğrusu iyi bir para. Siz işi şâyet tasfiye edecek olursanız, bu miktar toptan değer olarak kırk bin dolâra yükselir mi acaba?»

Wray, «Bunun hakkında tam bir şey söyleyemem ama, ben işi tasfiye etmeyi filân düşünmüyorum. Bütün gaye, vefât edecek ortaklardan birinin eşinin ortada parasız kalmamasını temin etmektir. Ölen ortağın eşi artık her hangi bir hak iddiasında bulunmayacağına göre, hayatta kalan ortak işi tasfiye etmek gibi bir şey düşünemezdi...»

— «Bu anlaşma iki ortak arasında mı imzalandı?»

— «Evet.»

— «Bayan Prescott da imzaladı mı bunu?»

— «Tabii değil mi ya. Karım da imzaladı tabii. Nizamlara uygun bir şekilde yapılmıştır bu. Ben hayret ediyorum, Bayan Prescott nasıl olup da bunu size söylememiş? Her halde işin ehemmiyetini kavrayamamış olacak. Şimdi de birçok meşgalesi var. Onu hapse attılar mı sâhiden de?»

Mason, «Evet, muvakkat bir zaman için onu içeriye aldılar.»

— «Ama çok ayıp bir şey bu Neyse, ne diyordum ben? Ha, evet, Bayan Prescott her halde bu anlaşmanın hükümlerini iyi anlamamış. Bunu ona siz izah edebilirsiniz. Bu sigortanın, miras meselesiyle alâkası yok. Para bana ödenecek. Bayan Prescott da şirketteki haklarından feragat edince, aldığım parayı kendisine vereceğim.»

— «Şu anlaşılmaya bir göz atmama müsaade eder misiniz?»

— «Ne demek, elbette. Anlaşmayı görmek isteyeceğinizi tahmin etmiştim zâten. Biraz önce kasaya kaldırttım.»

— «Rosa dediğiniz hanım, telefondaki genç kız mı?»

— «Evet. Rosa Hendrix. Benim hem sekreterim, hem de santralimdir.»

— «Yanınızda çoktanberi mi çalışıyor?»

— «Çoktan beri değil.. Dört beş ay oluyor. Kendisinden memnunum. Çok çalışkan bir kız..»

Mason, George Wray'ın uzattığı dokümanı alıp dikkatle okudu.

— «Evet, mesele gayet bâriz.»

George Wray, «Evet, öyledir.» diye konuştu. «Sigorta Şirketinin avukatı, bunu didik didik tetkik etti. Bir kusur aradı.»

— «Siz bu anlaşmayı kaleme alırken, işinizin yarı iştirakine âit değeri, bir çırpıda yirmi bin dolâr olarak hudutlandırmışsınız. Şâyet değer bu rakkamın üstüne çıkmış olsaydı, ölen ortağın eşinin yirmi bin dolârdan fazla alması gerekmez miydi?»

— «Şirketin işinde bir artma olsaydı, biz bu sigorta poliçesi yekûnunu fazlalaştırmayı düşünüyorduk.»

— «Evet, evet, anlıyorum... Şirketin gelirine âit gerçek değeri siz ne kadar kabul ediyorsunuz?»

Wray gözlerini önüne indirip, bir süre yazı masasının üzerine baktı.

— «Bunu burada hemen söylemek, çok zor bir şey, Bay Mason! Elimizde mal stoku yok, şöyle böyle çalışıyoruz...»

Mason, «Pekalâ, pekalâ!» diye mırıldandı. «Problemi başka bir cepheden mütalâa edelim. Son yıllarda bu işden her birinizin ne kazandığını sorabilir miyim acaba?»

Adam gözlerini, avukatın gözlerinden kaçırdı ve ayağa kalkıp kasaya doğru yürüdü. Ama birden durdu. Tekrar yerine oturdu.

— «Tamam, tamam! Şimdi hatırlıyorum. Galiba her birimiz aşağı yukarı altı bin dolâr kazandık.»

— «Adam başına altı bin dolâr, öyle mi?»
— «Evet, aşağı yukarı.»
— «Şu halde Walter Prescott, bu işe başka bir fon yatırmamış...»

Wray'ın dudaklarında bir gülümseme meydana geldi. Gözlerini, Mason'un gözlerinden ayırmıyordu artık.

— «Haa, şimdi anladım... Siz galiba işe yatırması için Rosalind Prescott'un kocasına oniki bin dolâr verdiğini söylemek istiyorsunuz?»

— «Evet.»

— «O halde şunu biliniz ki, Bay Mason, bu para bu işe yatırılmamıştır.»

— «Ne dersiniz, kadın bu parayı gerçekten de Walter'e vermiş midir?»

— «Bunu söylemesi zor. Öyle diyorsa, ben de kendisine inanabilirim.»

— «Peki, Walter burun aksini söyleseydi, değiştirir miydiniz fikrinizi?»

— «Rica ederim, rica ederim, dolambaçlı sözler söyleyerek beni zor bir duruma düşürmeye kalkmayın şimdi! Cevabım aynıdır.»

— «O halde Walter bu oniki bin doları ne yapmış olabilir?»

Wray, sinirli bir şekilde güldü.

— «Ben nereden bileyim, dostum? Falcı değilim ki.»

— «Orası muhakkak. Düşünceniz ne merkezdedir diye sormuştım.»

— «Bir fikrim yok.»

— «Kadın filân olmasın işin içinde?»

— «Yo, yo... Siz Walter'i şahsen tanımıyor musunuz?»

— «Hayır.»

— «Belli. Yoksa böyle bir sual sormazdınız. Walter, paradan başka bir şey düşünmeyen bir insandı. Öyle samimî dostu da yoktu. İşlerin çoğunu ben temin ediyordum. Ben insanlarla temas etmekten hoşlanan biri-yimdir. Walter ise...»

Wray'ın konuşması yarıda kaldı. Çünkü telefon çalmaya başladı. Adam reseptörü hemen kaldırdı ve:

«Alo!» diye seslendi. Sonra Mason'a bakarak, «Sizi arıyorlarmış.» dedi ve âleti avukata uzattı.

— «Alô!»

Paul Drake, «Tamam, Perry, tamam!» diye konuştu. «Haklıymışsın. Senden ayrıldıktan sonra uyumadım ve Carl Packard'ın izini buldum. Ama başka bir isimle.»

Mason, «Başka bir isimle mi? Peki, neymiş bu?»

— «Jason Braun.»

— «Brown mı, Braun mu?»

— «Braun... B, r, a, u, n, Jason Braun.»

— «Anladım, anladım. Peki, ne yapmış bu Jason Braun?»

— «Adam onbeş günden beri kayıpmış. 35. Caddenin Batı kısmına düşen bir apartman dâiresinde bir hizmetçiyle birlikte oturuyormuş. Kira, peşin olarak ödenmiş. Adamın birkaç dostu ve bir iki de kadın arkadaşı varmış. Gazetelerden birine aboneymiş. Kadınlar, arada sırada gelirler birkaç kadeh viski içerlermiş. Sözün kısası, ticâret yapan genç bir adamın yaşayışı bu. Derken adam birden kaybolmuş. Namına gelen gazeteler paspasın üzerinde birikmişler. Yatak olduğu gibi duruyormuş. Yâni örtülü haldeymiş... Ayrıca posta kutusunda da bir sürü mektup bulunuyormuş. Lekeciye vermiş olduğu bir elbiseyi, adam aramamış bile. Kadın dostlardan biri, ev sahibine telefon ederek adamların randevusu olduğundan bahsetmiş ve onun sözünü tutmadığını söylemiş. Jason Braun'un gayet iyi görüştüğü ev sahibi, adamın başına bir şey gelmiştir diye durumdan polisi haberdar etmiş. Polisler, adamın arabasını garajından aldığını ve bir daha da görünmediğini öğrenmişler. Adam, ev sahibesine bir ticârî mümessil olduğunu söylemiş vaktiyle... Ama sorup soruşturmuşlar ve onun ne sattığını tam olarak tesbit edememişler. Braun'un bir yerde de kaydı yokmuş. Kendisine iş veren kimse, yahut da şirket hakkında bir bilgi elde edilemiyormuş. Polis, bu kaybolma hâdisesini şüpheli karşılıyormuş. (Böyle bir şey olsaydı, işverenin bir şikâyetinde bulunması lâzım gelirdi...) diyorlarmış. Bunun üzerine araştırma yapmaktan vazgeçmişler. Fakat dosya Kayıplar Servisi'nde bulunuyormuş.»

Mason, «Güzel, güzel ama, sen onun aradığımız adam olduğunu nereden öğrendin?» diye sordu.

— «Araba sâyesinde. Arabasını çektiği garaja gittim. Otomobil, bir süre önce tâmir edilmiş. Sonra arabayı tâmir eden makinisti oraya götürdüm. Adam arabayı tanıdı. Hattâ yaptığı işleri gösterdi bana. Şimdi sana garaja yakın bir yerden telefon ediyorum.»

— «Nasıl oluyor da araba Carl Packard adına kaydediliyor?»

— «Orasını bilemem. Ama otomobil, Braun'un arabası. Yalnız bir husus var: Şasilerdeki numaralar, Carl Packard'ın kayıt belgesindeki numaralara uymuyor.»

— «Emin misin bundan, Paul?»

— «Evet. Bunu bana makinist söyledi. Dikkatimi çeken o oldu. Araba üzerinde çalıştığı zaman, plâkalar değişikmiş. Arabaların fabrikasyon modelleri bir ama, ondan ötesi karışıkça.»

Mason, sinirli bir tavırla kaşlarını çattı.

— «Nihâyet bir şeyler yakaladık galiba, Paul! Sen bu kayıt belgeleri üzerindeki çalışmalarına devâm et! Ben seni daha sonra görürüm.»

Sonra avukat reseptörü yerine koydu. Wray'e dönerek: «Bu şirket meselesini sizinle başka zaman konuşsak, nasıl olur acaba?» dedi.

George Wray, «Hay hay...» diye konuştu. «Beni mâzur görün ama, size bir şey sormak isterdim: Konuşma sırasında Jason Braun'un adını söylemişsiniz. Başına bir şey mi geldi yoksa?»

Mason, şaşkınlığını gizlemeye muvaffak oldu. Telefonla konuştuğu sırada bir küllüğe koyduğu sigarasını aldı ve: «Siz bu adamı tanıyor musunuz?» diye sordu.

— «Evet, tanıyorum.»

— «Onu görelî çok oldu mu?»

— «Dün gördüm.»

— «Sabahleyin mi? Yoksa öğleden sonra mı?»

— «Sabahleyin. Söylesenize, kuzum, bir şey mi olmuş?»

— «Evet, Adam ortada yok. Ev sahibesi onun kaybolduğunu polise bildirmiş.»

Wray, «Şu işe bakın siz!» diye bağırdı. «Jason Braun kaybolmuş! Şu onbeş gün içinde, hiç yoksa onu dört beş defa görmüştüm. Hattâ dün şimdi sizin oturduğunuz koltukta oturuyordu!»

Mason, «Adam sigortalı mı acaba?» diyerek uzun bacaklarını uzattı.

— «Pek sayılmaz.»

Bir baş işâretiyle, Mason daha etraflı bir cevap vermesini Wray'den istedi. Sigorta prodüktörü, hafifçe öksürdü, oturduğu yerde sağa sola döndü. Sonunda: «Bakın, Bay Mason!» diye konuşmaya başladı. «Siz mâdemki Bayan Prescott'u temsil ediyorsunuz, o halde âileden sayılmanız gerekir. Ben de sizin ketum bir insan olduğunuza inanmak isterim. Braun, Sigorta Şirketlerini yangına karşı temsil eder.»

— «Yâni iş tâkipçisi gibi bir şey...»

— «Hayır, hayır ,öyle değil... Braun, bir yangın hâlinde, bunun tahkikatını yapmakla vazifelidir. Yangın bir kaza eseri mi çıkmıştır, yoksa ortada bir kasıt mı vardır, bunu tâyine çalısır, Bir kasıt varsa, hemen faaliyete geçer. İşinin ehli bir adamdır.»

— «Anlaşıldı, anlaşıldı, bir detektif işi!»

— «Evet.»

— «Dün sizi hangi mevzu üzerinde görmeye gelmişti?»

— «Ziyâretinde ehemmiyetli bir taraf yoktu. Buradan geçiyormuş, biraz gevezelik edeyim demiş... Hısımım olur benim. Karımın kuzenidir.»

Mason, «Onu nasıl bulabilirim ben acaba?» diye sordu.

— «Yangına Karşı Sigorta Komisyonunun delâletiyle bulabilirsiniz belki. Fakat bu bilginin benden alındığını söylemeyin. Zirâ gizli tutulması gereken bir husustur bu. Sizin anlayacağınız böyle bir şey yasaktır.»

— «Diğer sigorta prodüktörleri durumdan haberdar değil mi acaba?»

— «Sanmıyorum.»

— «Peki ortağınız da bilmiyor muydu dersiniz?»

— «Hayır. O, Braun'u hiç görmemişti. Jason, kimliğini gizli tutuyordu. Çünkü aradığı kimselerin fo-yasını meydana çıkarabilmek için, bâzan bir kundakçı hüviyetine bürünmek zorunda kalıyordu. İşte ben bu kaybolma işini bir lâtife olarak kabul ediyorum... Eminim, o şimdi büyük bir işin peşindedir. On aydan beri oniki yangın oldu. Biz bunların sigorta şirketlerini dolandıran bir çete tarafından yapıldığını tahmin ediyoruz. Gerçi Braun şimdiye kadar gerekli delile sahip olamadı ama, yangına karşı sigortacılıkla iştigal eden şirketler, bunun böyle olduğuna inanıyor.»

— «Bay Wray! Ben sizden Bayan Prescott'un müdafaasında faydalı olabilecek bir hizmet isteyeceğim.. Ne yapın edin ve benim Jason Braun'la gizlice görüşme-mi sağlayın! Herkesten önce onunla ben konuşmalıyım. Yapabilecek misiniz bunu?»

— «Elbette yapabilirim. Claire, yâni karım onun nerede olduğunu biliyordur muhakkak.»

— «Ama unutmayın, adam onbeş gündür oturduğu yerde görülmemiş. Hayatta olduğuna dâir de bir bilgi yok. Söz verdiği halde, kadın arkadaşlarından biriyle buluşmamış. Bir hâfıza kaybına uğramış olması, kuvvetle muhtemeldir... Ortada neler olduğunu size burada söylemekten âciz bulunduğum öyle huuslar var ki...»

George Wray, «Yo yo, bana kalırsa siz yanılı-yorsunuz.» diye Mason'un sözünü kesti. «Bence o bir iş üzerindedir. Claire, bunun ne olduğunu öğrenebilir. Hay Allah! Braun'la daha dün sabah yarım saat muhabbet ettik. Kendisi gayet normaldi.»

— «Demek sizi tanıdı, öyle mi?»

— «Tanımayacak mıydı yâni? Elbette tanıdı... Ne düşündüğünüzü iyi bilmiyorum ama, siz yanlış bir yoldasınız. Jason, gizlice çalışmak zorunda olan bir adamdır.»

— «Her neyse, polis onu bulmadan ben kendisiyle muhakkak görüşmeliyim.»

— «Polis mi?»

— «Evet. Braun'un Bayan Prescott hakkında lehte, yahut aleyhte şahitlik etmesi gerekiyor.»

— «Merak etmeyin, aleyhte, şahitlik etmez. Rosalind Prescott, gerçeği söyleyecek. Gerçek ise, Rosalind Prescott'un aleyhine olmayacak. Walter'i öldürenin kim olduğunu bilemem. Ama katilin Bayan Prescott olmadığı hakkında bahse girebilirsiniz. Jason Braun bir şeyler biliyorsa, bunu söylemekten kaçınmayacaktır. Ne taraf-tan olursa olsun, kimse onun aklını çelemez.»

— «Demek siz onu bulacağınızdan ve ilkin benimle konuşturacağınızdan eminsiniz, öyle mi?»

— «Evet.»

Mason, ayağa kalktı ve cebinden çıkardığı kartviziti Wray'e uzattı.

— «Telefon numaram kartta yazılıdır. Mis Street'i ararsınız. Sekreterimdir bu. Kendisine kim olduğunuzu söyleyin kâfi, o sizi benimle görüştürür. Dışardaysam, mesajınızı bana iletir. Ben de sizi hemen ararım.»

İki adam el sıkıştılar.

George Wray, «Elimden gelen yardımı sizden esirgemeyeceğimi bilmelisiniz, Bay Mason!» dedi. «Şey.. Olur a, Bayan Prescott'un size vermesi gereken bir paraya ihtiyacı vardır... Böyle bir yardımda da bulunmak üzere hazır olduğumu bilmenizi isterim.»

— «Bunu daha sonra görüşürüz. Beni şimdilik alâkalandıran tek şey, Jason Braun'la görüşmek... Beni onunla başbaşa görüştürmeye muvaffak olduğunuz takdirde, gerek Bayan Prescott ve gerekse ben size minnettar kalacağız.»

İkinci Emniyet ve Kredi Sandığı Reis vekili Frederick Carpenter, avukatın sözlerini dikkatle dinledi. Elini saçsız başına götürdü. Sonra Perry Mason'un yüzüne bakarak: «Bayan Prescott kanunen vasiyeti yürütme durumunu elde ettiği zaman,» dedi. «bize resmi evrakın tasdikli bir suretini ibraz edecek, biz de Bay Perscott'un hesaplarını kendisine gösterecek ve gerekirse bir ödemede bulunacağız. Bu arada...»

Mason. «Biz sizden para istemiyoruz.» diyerek

adamın sözünü kesti. «Bana paranın tam yekûnunu söyleyin kâfi.»

— «Ha bakın, ben bu hususta salâhiyetli değilim. İsteğinizi yerine getiremeyeceğim.»

— «Sebep ne buna?»

— «Sebep... sebep... Şey... Çünkü Bayan Prescott, muhtemelen kocasını öldürmüş olmakla suçlanacaktır.»

— «Ama bu bir şeyi değiştirmez ki.»

Carpenter, başını kaşımaya başladı.

— «O halde size bir cevap vermeden önce, avukatınızla bir defa görüşnem gerekiyor.»

— «Pekalâ, mutabıkız. Bu iş ne kadar zaman alır?»

— «Bunu size tam olarak söyleyemeyeceğim.»

— «Bakın, Bay Carpenter! Ben bu paranın tam yekûnu hakkında bir şey bilmiyorum, ama bana kalırsa siz biraz müşkilât çıkarıyorsunuz! Er veya geç Bayan Prescott bu paranın tek vârisi olduğunu isbat edecek ve parayı alacaktır.»

— «Ne yapayım, elimden bir şey gelmez. Beni mâzur görün, lûtfen!»

Perry Mason, «Pekalâ, pekalâ!» diye öfkeli bir tavırla konuştu. «Fakat şunu bilmenizi isterim: Ben ve müvekkilim, bugünkü davranışınızı hatırlıyacağız. Bütün haklara sahip olduğu zaman, Bayan Prescott parayı sandığınızdan çekip ,başka bir müesseseye yatıracaktır. Siz de böylece iyi bir müşteriden olacaksınız.»

Carpenter, «Tekrar ediyorum,» dedi, «özür dilerim!»

Mason, sert adımlarla yürüyerek sandıktan ayrıldı. Carpenter onun arkasından bir süre baktı. Sonra hususî telefonunun reseptörünü kaldırdı.

Perry Mason, yolda Paul Drake'i telefonla aradı.

— «Dinle, Paul! Şu senin Jason Braun, Yangına Karşı Sigorta Şirketleri Komisyonunun çalıştırdığı bir tahkikat memurudur. Adam şimdi mühim bir iş peşinde. Belki kendi isteğiyle ortadan kaybolmuştur. Hâfıza kaybı filân, bir dolaptan ibâret. Birkaç سوال sormaya

kalksak, Komisyon bizi cevaplandırmayacak. Ama sen elindeki imkânları kullanıp bir iki kundaklama hâdisesi hakkında bilgi sahibi olduğunu Komisyon'a söyletebilirsen, adamlar sana Jason Braun'u gönderebilirler. Polisten önce benim onunla görüşmem lâzım. Ben bir taraftan meşgul oluyorum. Sen de elinden geleni esirgeme!»

— «Okey, Perry!»

— «Bir şey daha var: Prescott'la Wray'in sekreteri olan aynı zamanda da telefonuna bakan bir kız var, adı Rosa Hendrix... Adamlarından birini memur et, onunla alâkalansın! Kızıl saçlı, fevkalâde güzel bir kızdır bu. Senin anılayacağın, her erkeğin kendisini biriniyle görmek isteyeceği cinsten bir mahlûk! Güzelliğiyle cezbediciliğinden sonsuz derecede emin bulunuyor. Adamın bir araştırırsın bakalım, kızın öyle görünmesine sebep ne?»

DOKUZ

Perry Mason yazıhânesinden içeri girdiğinde, Della Street ona salonun kapısını gösterdi ve:

— «Ziyâretçiniz var, Patron!» dedi. «Gray ve Peabody Hukuk İşleri müessesesinde, Dimmick'le Rodney Cuff adında genç bir avukat.»

Mason, bir hayret ıslığı koyuverdi.

Della Street, «Hayrola?» diye sordu. «Niye şaştınız öyle?»

— «Nasıl şaşmıyayım? Dimmick'le Gray ve Peabody, hukuk aristokrasisinin en başta gelen koda-manlarıdır. Birkaç bankanın avukatlığını üzerlerine almışlardır. Çok garip! Benden ne istiyorlar acaba?»

— «Belli olmaz, Patron, belki de ehemmiyetli bir mesele için gelmemişlerdir.»

— «Yo, yo, öyle deme! Abner Dimmick mâdemki yazıhâneme kadar gelmiş, o halde bu ziyâreti mühimsememiz gerekiyor.»

— «Alayım mı içeri?»

— «Evet, hem de şimdi.»

Kapıya doğru gittiği sırada, Della birden döndü.

— «Adamlar, İkinci Emniyet ve Kredi Sandığı'nı temsil etmek üzere gelmiş olamazlar mı buraya?»

Perry Mason, «Bravo, Della, iyi anladın!» diye gülümseyerek konuştu. «Sen kenarda durursun... Öksürdüğümü duyunca, konuşmayı hemen zaptetmeye başla!»

Della birkaç dakika sonra, yanında asık suratlı yetmişlik bir adamla birlikte göründü. Adam romatizmalı olsa gerekti. Zirâ bastonuna dayanarak yürüyordu. İhtiyar adamın arkasında, otuz yaşlarında bir genç vardı. Gözlerindeki ifâde, kendisinin kavgacı bir tip olduğunu gösteriyordu.

Beyaz saçlı ihtiyar, «Nasılsınız?» diyerek söze başladı. «Siz Perry Mason'sunuz, değil mi? Ben de Dimmick'im... Gray ve Peabody'den Dimmick... Adlarımızı duymuş olsanız gerektir? Biz de sizden bahsedildiğini işitmiştik.»

Elindeki bastonu sol eline alarak, sağ elini uzattı.

— «Aman, ne yapıyorsunuz, kuzum? Elimi yavaş sıkın, lûtfen! O elim romatizmalıdır. Size muavinim Rodney Cuff'ı takdim ederim. Kendisinin ne gibi bir kapasiteye sahip olduğunu henüz bilmiyorum ama, bize yardımcı olacağı muhakkak... Çok kötü bir işle karşı karşıyayız biz, dostum, çok berbat bir işle... Her halde bunun ne olduğunu biliyorsunuz?»

Mason, misafirlerine yer gösterdi. «Kötü işin» ne olduğu hakkında bilgisi bulunmadığını bildirdi.

Dimmick, eliyle ağır bastonunun sapına dayanarak deri yastıkların içine iyice gömüldü. Cuff tahta bir sandalyeye oturmuş, bacaklarını birbiri üzerine atmıştı. Bir ara başını çevirip, Della Street'e baktı. Abner Dimmick'in geniş bir alnı, konuşurken bir aşağı bir yukarı oynayan uzun kaşları vardı. Gözlerinin altı torbalıydı. Kaşlarına uyan beyaz bir bıyık, ona daha heybetli bir hava veriyordu.

Mason, «Mesele nedir, söyler misiniz, lûtfen?» diye nâzik bir şekilde sordu.

— «Daha ne olsun istiyorsunuz? Dimmick, Gray ve Peabody firmasının adı, bir cinâyet işine karıştı! Durumun vahametini anlıyorsunuz her halde? Hiç böyle birşey duydunuz mu şimdiye kadar?»

— «Duymadım. Duymadım ama ,bir şey anlamıyorum. Lâkin yanılmıyorsam, size faydalı olabileceğimi düşünmüş olacaksınız...»

Dimmick, başıyla bir tasdik işâreti yaptı. Ama Rodney Cuff, onun bu hareketini beğenmemiş olacak ki, hafifçe öksürdü. İhtiyar, ona sert sert baktı. Sonra: «Öksür bakalım, delikanlı, öksür!» diye homurdandı. «Fakat ne yapsan boş... Ben yaptığımı biliyorum!»

Cuff, başını çevirip bir sigara yaktı. Della Street, endişeli bir tavırla Perry Mason'a baktı.

Dimmick, «Biz İkinci Kredi ve Emniyet Sandığı'nın avukatlarıyız.» dedi. «Aynı zamanda Jimmy Driscoll'un hak ve hukukunu korumakla mükellefiz. Siz niçin ziyâret ettiğimizi öğrendiniz mi şimdi?»

Mason sırtını koltuğa iyice dayadıktan sonra, bir sigara yaktı. İki adama dikkatle baktı ve: «Evet, anlamaya başlıyorum.» dedi.

— «Güzel. Demin de söylediğim gibi, gerektiği zaman biz Jimmy Driscoll'ü mahkemede temsil edeceğiz. Ortadaki anlaşma şartlarına göre, Driscoll bizden başka avukat tutamaz. Yahut da bizim göstereceğimiz avukat tarafından müdafaa edilebilir. İşte kendisi şimdi müşkül bir durumla karşı karşıya bulunuyor. Adı bir cinâyet meselesine karıştı.»

Mason, «Anlayamadım doğrusu.» dedi. «Siz niçin beni görmeye geldiniz?»

— «Yardıma ihtiyacımız var.»

Rodney Cuff ,yeniden öksürdü.

Mason, «Yoksa Jimmy Driscoll'u korumamı mı isteyeceksiniz benden?» diye sordu.

— «Hayır. Bizimle işbirliği etmenizi istiyoruz. Onu biz temsil edeceğiz. Siz de Rosalind Prescott'u... Her ikisinin menfaati...»

— «Bir dakika, lûtfen, bir dakika! Sözüünüzü kestiğirn için beni mâzur görün... Ben bu menfaatlerin aynı olduğu hakkında tam bir kanaate sahip değilim.»

Rodney Cuff, «Ben de aynı şeyi Bay Dimmick'e söylemek istiyordum.» diyerek araya girdi. «Şurası muhakkak ki...»

Dimmick gözlerini Mason'un üzerinden ayırmadı ve: «Susun rica ederim. Bay Cuff!» dedi. «Söyler misiniz, Bay Mason, menfaatler neden aynı olmuyormuş?»

— «Çünkü ben öyle düşünüyorum da ondan.»

— «Ne demek istiyorsunuz, yâni Bayan Prescott'un, Jimmy Driscoll'ün yapmadığı bâzı şeyler yaptığını mı anlatmak istiyorsunuz?»

Mason, «Hayır.» diye cevap verdi. «Ben bunun aksine söylemek isterdim size!»

— «Bütün bunlar bana sıkıntı veriyor, Bay Mason! Kim derdi ki, benim adım bir cinâyet işine karışsın! Ama neyleyelim ki, Sandık, müdafaa işiyle bizzat benim meşgul olmamı istiyor... Gerçi ben işi bu gibi dâvâları üzerine alan bir avukata verebilirim... Ama anlaşma ahkâmına uyararak, müdâhalenin tarafımdan yapılması gerekiyor. Her halde ne demek istediğimi anladınız?»

Mason, bir evet işâreti yaptı.

Dimmick, «Biz buraya sizinle işbirliği yapmak üzere gelmiş bulunuyoruz.» dedi.

Mason, hafifçe öksürdü. Della Street hemen kurşun kalemine yapıştı ve dirseğini masaya dayayarak bekledi.

Rodney Cuff, «Bay Mason, konuşmayı not etsin diye sekreterine bir işâret çaktı!» dedi.

Dimmick kaşlarını çatarak, Della Street'in bulunduğu yere, sonra Perry Mason'a doğru baktı ve «Varsın işâret etsin!» diye homurdandı. «Sen çenenin tut, Rodney!»

Tam bir sessizlik hüküm sürdü. Sonra Abner Dimmick bastonunun sapını daha kuvvetle sıktı.

— «Sandık, bize telefon etti.» dedi. «Siz oraya gidip birkaç sual sormuşsunuz. Biliyor musunuz, Bay

Mason, biz elde ettiğimiz karşılıklı bilgileri birleştirse, iyi olacak... Plânı müşterek bir şekilde yapardık.»

Mason, bir süre düşündü. Sonra, «İnanın bana,» dedi, «bu teklif hoşuma gitti... Ne var ki, müvekkilimin menfaatlerini koruma bakımından ben yalnız başıma hareket etmeyi uygun buluyorum...»

Rodney Cuff, «Her halde farkındasınız, Bay Dimmick,» diye atıldı, «Bay Mason her şeyi Driscoll'un sırtına yüklemek istiyor!»

Abner Dimmick, gözlerini Perry Mason'un üzerinden ayırmamıştı.

— «Âdetimdir, Bay Mason, rakip durumunda olan karşı taraf bana gelsin isterim... Ama bu defâ ben size gelmiş bulunuyorum. Her hangi bir dâvânın görüşülmesinde ne yaman bir müdafaa taktiği kullandığınızı iyi bilirim. Bence siz hem değerli bir dost, hem de korkunç bir rakip olabilirsiniz. Ne dersiniz, sizinle...»

Mason, «Çok müteessirim Bay Dimmick, ama,» diye adamın sözünü kesti, «Ben hiçbir taahhüt altına giremem. Mahkeme salonuna da açık alınla girmek isterim. Kiminle olurla olsun, müvekkilimin menfaatini sarsabilecek bir anlaşmaya yanaşamam.»

Cuff, «Ne yâni,» diye atıldı, «işlenen cinâyeti Bay Driscoll'un sırtına mı yüklemek istiyorsunuz yoksa?»

— «Suçluysa, evet...»

— «Onun suçlu olduğunu mu sanıyorsunuz?»

— «Bir şey söyleyemem. Zirâ tam bir bilğim yok.»

— «Driscoll suçluysa, müvekkiliniz de suçludur.»

— «Olabilir.»

Abner Dimmick bastonuna dayanarak, ayağa kalkmaya çalıştı.

Rodney Cuff, «Şunu bilmenizi isteyeceğim, Bay Mason,» dedi, «suçu Bay Driscoll'ün sırtına yükleyemeyeceksiniz. Bu hususta mâni olacağız size».

Dimmick, genzini temizledi ve: «Bu mesele hiç hoşuma gitmedi.» diye sert sert söylendi. «Ben mahke-

me salonlarından da, hâkimlerden de hoşlanmam zâten. Hele cinâyet dâvâlarından iğrenirim âdeta. Ama Rodney bu işleri seviyor. Babası eski dostlarımdan biriydi. Oğluna göz kulak olacağıma dâir söz vermiştim ona... Mamafih, Rodney, size hayran bir kimsedir, Bay Mason! Okey, Rodney! Sana tam selâhiyet veriyorum.»

Cuff, ayağa kalktı. «Ben bu işe yeni başlamış sayılmam, Bay Mason!» dedi. «Komşu Eyâlet mahkemelerinde birkaç dâvâda bulundum... Babam şehirlerde çalışmamı isterdi hep. Eksik olmasın, Bay Dimmick beni yanına aldı. Mamafih, bir mahkeme salonunda nasıl çalıştığımı göreceksiniz.»

— «Memnun oldum. Sizinle tanışmaktan büyük şeref duydum.»

Dimmick kapının Rodney Cuff tarafından açılmasını beklemek üzere durdu. Sonra: «Dedim ya, bu işlerden hiç mi hiç hoşlanmıyorum...» diye tekrar etti. «Doktorum da sinirlenmememi tenbih eder boyuna bana... Elde mi sinirlenmemek? İşte şunun şurasında yetmiş bir yaşımızı idrak ettik... Ama bir cinâyet işine karışiverdim gitti! Sinirlenmeyeyim, kızmayayım diyorum ama, olmuyor işte. Bu gidişle öbür dünyâya göç edeceğiz galiba... Gel, Rodney, Bay Mason'un vaktini almayalım... Görüştüğüme memnun oldum, Bay Mason! Allahaismarladık!»

İhtiyar adam, koridorda kayboldu. Rodney Cuff, kapıyı kapadı. Ağır bastonun çıkardığı ses, asansöre doğru uzaklaşıyordu. Mason'a bakan Della Street, gülmekten kendini alamadı.

Mason, «Ne yalan söyleyeyim,» dedi, «ben de, ben de hoşlanmıyorum bu işten!»

— «Onunla işbirliği yapmaya neden râzı oldunuz?»

— «Çünkü Jimmy Driscoll'ü müdafaa etmek istemiyorum da ondan. Baksana, kendini kurtarmak için bir kadının eteği altına girmeye çalışıyor.»

Della, «Siz bilirsiniz, Patron!» diye konuştuktan sonra, «Hâkim Emil Scanlon, telefon etti.» diye ekledi. «İlk tahkikat bu akşam sekizde yapılacaktı. Scanlon, istediğiniz takdirde sual sorabileceğinizi söyle-

di. Böyle yapmakla, Scanlon savcının canını sıkması olmayacak mı?»

— «Çoğu zaman öyle olur. Bakalım savcı bu defâ da gayretkeşlik edecek mi? Bana kalırsa adam bir şeylerden şüphe ediyor. Yoksa o kanaryayı suçlayıcı delil olarak kaydettirmezdi. Bununla berâber, ben bunu da tetkik edecek ve elim kolum bağlı kalmayacağım.»

— «Unutmayın, Patron, kimlik fotoğrafları için bir fotoğrafçıyla randevunuz var. Ayrıca vaktiyle jüri âzâlığı yapmış Bay Smith adında biri var... Pasaport servisinden... Formalite hakkında izahat verecek size.»

— «Peki, Della, peki, şimdi gidiyorum!»

ON

Uzun boylu, orta yaşlı bir adam olan Emil Scanlon: «Jüri, dâvâyla alâkalı hususları mütalâa etti.» diye konuştu. «Şimdi şâhitleri dinleyebiliriz. Görünüşe göre, ölü, intihar etmemiştir. Mahallî polis tarafından üç zanlı nezarete alındı. Bunlar, ölünün dul karısı Rosalind Prescott, ölünün baldızı ve James Driscoll'dur. Driscoll, iade edilmeme hakkından vazgeçmiş olup burada bulunmaktadır. Ölünün karısıyla baldızı ise bundan vazgeçmemiş olduklarından, aramızda bulunmamaktadırlar. Başka eyâlette yakalandıkları için kendileri istemedikçe iâde edilemezler çünkü!... Bu, onları şâhitlik için çağıramayacağız demektir... Savcı muavini Oscar Overmeyer, müdahil tarafı; burada mevcut bulunan Perry Mason, Mis Swaine'le Bayan Prescott'u Rodney Cuff da Bay Driscoll'u temsil etmektedirler... Avukat beyler işi uzatmazlarsa, burada sabaha kadar bulunmaktan kurtuluruz. Bu duruşmanın gayesi her hangi bir kintsenin suçluluğunu isbat etmek değil, Prescott'un nasıl öldüğünü meydana çıkarmaya dayanıyor. Başka bir deyişle, Walter Prescott'un ölümüne sebep olan şeyin ne olduğunu meydana çıkaracağız biz... Şâyet onu birinin öldürdüğü kanaatine varacak olursak, o zaman bunun kim olduğunu araştırmak yine bize düşer. Taraflar tam bir işbirliğiyle hareket ettikle-

ri takdirde, ziyâdesiyle memnun olacağım. Ama bu duruşmanın karmakarışık bir hâle getirilmesine asla müsaade etmeyeceğim. Her halde ne demek istediğimi iyi anladınız, Baylar?»

İki avukat ve savcı muavini, hâkimin sözlerini tasdik ettiler.

Scanlon, «O halde başlıyoruz.» dedi. «İlk şâhit George Wray olacak.»

Wray sağ elini kaldırıp, yemin etti.

Scanlon, «Siz ölünün geride kalan yakınlarıyla yüzleştirdiniz mi, Bay Wray?» diye sordu.

— «Evet.»

— «Bunların kimlerden ibâret olduklarını biliyorsunuz her halde?»

— «Evet, efendim!»

— «Bay Prescott'u sağ olarak son defa ne zaman görmüştünüz?»

— «Önceki gün görmüştüm.»

— «Dün de konuştunuz mu kendisiyle?»

— «Evet.»

— «Telefonla mı?»

— «Evet, telefonla.»

— «Saat kaçta oldu bu?»

— «Onikiye beş vardı her halde.»

— «Nerede bulunduğunu söyledi mi size?»

— «Hayır. Öğle vakti yazıhâneye geleceğini söyledi. Telefon ettiği zaman, saatime baktım. Çünkü sabahleyin yapılacak birçok işim vardı. Öyle ki, saatin kaç olduğunu bile bilmiyordum.»

— «Saat kaçtı peki?»

— «Söyledim ya, onikiye beş vardı.»

— «Yazıhânedeki duvar saatine mi bakmıştınız?»

— «Evet.»

— «O saatin doğruluğundan emin misiniz?»

— «Evet. Elektrikle işleyen bir saattir bu. Gayet doğrudur.»

— «Pekalâ! Teşekkür ederim.»

Perry Mason, «Bir سوال sorabilir miyim,» diye konuştu. Hâkimin tasvip edici işâretini görünce de şâ-

hide döndü ve: «Bu telefon konuşmasından biraz sonra, yemek yemeye mi çıktınız, Bay Wray?» diye sordu.

— «Hemen sonra, evet.»

— «Soracağım başka bir سوال yok. Teşekkür ederim.»

Adli hekim Dr. Hubert, üç kurşunun ölüme sebep olduğunu, bunlardan birinin ölünün vücudundan çıkarıldığını, diğer ikisinin de vücuda girip çıktıktan sonra cinâyet işlenen odada bulunduğunu bildirdi. Sonra adam kurşunların, Walter Prescott'un vücudunun nerelerine girdiğini târif etti. Ölüm ânî olmuştu. Cinâyet, onkiyle iki otuz arasında işlenmişti.

Savcılık bürosunda kriminolojist olarak çalışan F. Q. James, kurşunların, daha sonra ele geçen tabancadan çıkmış olduğunu belirtti.

Bunun üzerine hâkim, Stella Anderson'u çağırttı. Yaşlı kadın serbest bir tavırla şahit koltuğuna oturdu. Sonra bir gün önce Prescott'ların evinde gördüğü şeyleri birer birer anlattı.

Scanlon. «Demek siz bir delikanlının genç kadına bir tabanca verdiğini gördünüz, öyle mi?» diye sordu.

— «Evet, efendim! Ona bir tabanca verdiğini gördüm. Silâhı alan kadın, bunu masanın çekmecesine koydu. Eliyle de arka tarafa itti.»

— «Kimdi bu adam?»

— «İşte şurada oturan delikanlı... Üzerinde mâvi bir elbise bulunan kimse...»

— «Anlaşılan James Driscoll'dan bahsediyorsunuz... Kalkar mısınız lûtfen, Driscoll... İyi bakın, Bayan Anderson, gördüğünüz delikanlı bu muydu?»

— «Evet... Şey... Otomobil kazâsından sonra Prescott'ların evinden dışarı çıkan adam buydu... Tabancalı adam da ondan başkası değildi. Prescott'ların penceresindeki perdeler çok ince tülден yapılmıştır... Bununla beraber, perde arkasında kalanlar tam olarak değilse bile, şöyle böyle görülebiliyorlar... Kat'i olarak söyleyebilirim ki, elinde tabanca olarak gördüğüm kimse, bu delikanlı, yâni James Driscoll'dur.»

— «Şimdi de bize kadının kim olduğunu söyleyin, Bayan Anderson!»

Kadın, gözlerini hâkimin gözlerine dikti. Sonra: «Bilmiyorum.» dedi. «Bunun Rosalind Prescott olduğunu sanıyordum. Ama Rita Swaine, sırtında aynı elbise olduğu halde pencerede göründü. Sanki beni aldatmaya çalışıyordu...»

Hâkim, «Canım, siz şimdi bunları bırakın da, bize ne gördüğünüzü söyleyin!» dedi.

— «Gördüm... Bu gözlerle gördüm...»

— «Ne gördünüz? O gözlerle neyi gördünüz?»

— «Rita Swaine, Prescott'ların penceresinin arkasında, kanaryanın tırnaklarını keşiyordu.»

— «Ama hangi ayağın tırnaklarını keşiyordu? Sağın mı, solun mu?»

— «Sağın.»

Yaşlı kadına teşekkürlerini bildiren hâkim, avukatıyla bir polis memurunun arasında oturan Driscoll'a doğru döndü.

— «Bay Driscoll, âdet yerini bulsun diye ben size birkaç sual soracağım. Bu suallere cevap vermenizi rica ederim. Biliyorum, avukatınız sualleri cevaplandırmanıza müsaade etmeyecek, ama ben bunu sizden yine de isteyeceğim...»

Rodney Cuff, ayağa kalktı. Yüzünde tatlı bir gülümseme vardı.

— «Reis bey!» dedi. «Benim bildiğim, suallere cevap vermek istemeyen kimseler, suçlulardır sâdece... Müvekkilim James Driscoll, gerek sizin ve gerekse savcı muavininin soracağı suallere seve seve cevap verecektir.»

Emil Scanlon'la savcı muavini, birbirlerinin yüzüne bakıp hayretlerini belirttiler. Sonra Driscoll şahitlere mahsus koltuğa gelip yemin etti.

Hâkim, «Siz Prescott'u tanıyor muydunuz?» diye sordu.

— «Evet. İki üç defa görmüştüm.»

— «Peki, ya Bayan Prescott'u? Tanıyor muydunuz onu da?»

— «Evet.»

— «Ne zamandan beri tanıyordunuz?»

— «Bir buçuk yıl oluyor.»

— «Vaktiyle nişanlı mıydınız?»

— «Evet.»

— «Nasıl oldu da bu nişan bozuldu?»

— «Bir kavga sonunda nişanı bozmak zorunda kaldık.»

— «Peki Bayan Prescott, nişanın bozulmasından ne kadar sonra evlendi?»

— «Bir ay sonra.»

— «Bay Driscoll! Siz Bayan Prescott'a yazdığınız bir mektupta kocasından ayrılması için bir boşanma dâvâsı açmasını istemiş miydiniz?»

Mason, «İşte bu mektup bunun böyle olduğunu gösteren mükemmel bir delildir.» diye atıldı.

Cuff, «Ben Bay Mason'un müdahâlesini gayet iyi anlıyorum.» diye gülümseyerek konuştu. «Ama hiçbir sual bu şahidi suçlu mevkiine sokamayacaktır. Kendisi suçsuzdur. Siz sorulan suale cevap verebilirsiniz. Jimmy!»

Driscoll, «Evet, böyle bir mektup yazmıştım ona.» dedi. «Yazdım ve Bayan Prescott'a gönderdim. Dört beş ay oluyor.»

— «Demek yazdığınız bu mektupta, onun kocasından ayrılmasını istiyordunuz, öyle mi?»

— «Evet.»

— «Şu halde Bay Prescott'u sevmiyordunuz.»

— «Evet. Bu adam pespaye dolandırıcının biriydi.»

— «Yoksa kıskanıyor muydunuz onu?»

— «Bir bakıma, evet.»

— «Ondan bu derece nefret etmeniz için, sebepler mi vardı?»

— «Açıkça söyleyebilirim ki, evet!»

Hâkim, Cuff'a baktıktan sonra savcı muavini-ne doğru döndü ve: «Neden saklayayım,» dedi, «İlk defa böyle bir şeyle karşılaşıyorum!»

Overmeyer, hâkimin sözlerini başıyla doğruladı.

Cuff, «Sayın reisim!» dedi. «Soruşturmaya devam edebilirsiniz. İsterseniz ben sorayım?»

— «Hayır. Ben soracağım. Bay Driscoll! Siz dün sabah Walter Prescott'un evindeydiniz, değil mi?»

- «Evet.»
- «Saat kaçta girdiniz oraya?»
- «Saatime bakmarnıştım. Mamafih, Bayan Anderson'un söylediği saat doğru olsa gerek... Onbir buçuk filân olmalıydı.»
- «Walter Prescott, geleceğinizi biliyor muydu?»
- «Hayır.»
- «Sizi oraya dâvet mi etmişti?»
- «Hayır.»
- «Şu halde adamın evine karısıyla buluşmak için gittiniz...»
- «Evet.»
- «Karısını orada gördünüz mü?»
- «Evet.»
- «Oraya gitmeden önce, yanınıza ateşli bir silâh almışsınız.»
- «Evet, almıştım. Walter Prescott, onu öldürmekle tehdit etmişti. Böyle bir şey yapacağından emin dim. Bayan Prescott'u korumak için tedbirli davranmıştım.»
- «Yâni bu silâhı kullanacaktınız, öyle mi?»
- «Hayır. Silâhı doğrudan doğruya ben kullanmayacaktım. Kendini müdafaa etmesi için Rosalind'e verecektim.»
- «O gün kendisini sevdiğinizi Bayan Prescott'a söylediniz mi?»
- Driscoll, «Evet.» diye titrek bir sesle cevap verdi. «Onu bedbaht olarak görmeye tahammül edemiyordum... Hislerim ayaklandı. Dayanamadım ve onu kollarımın arasına alarak kendisini sevdiğimi ve dâima da seveceğimi söyledim.»
- Genç adam konuşurken, ileri doğru eğiliyor ve sık sık nefes alıyordu. Fotoğrafçılar, makinelerini ona doğrulttular. Flâşlar bir anda parladı.
- Hâkim, «Bizi iyi anlayın, Bay Driscoll!» dedi. «Siz Walter Prescott'u öldürdünüz mü?»
- «Hayır.»
- «Peki, ölmüş olduğunu biliyor muydunuz?»
- «Hayır. Daha sonra öğrendim.»

— «Prescott'ların evinde ne yaptığınızı bize anlatır mısınız, lûtfen! Yâni onbir buçuktan sonra...»

— «Bayan Prescott'la para meseleleri üzerinde bir görüşme yaptık. Kocası ondan oniki bin dolâra yakın bir para koparmış...»

— «Ya siz bu mesele hakkındaki görüşünüzü Bayan Prescott'a bildirdiniz. Öyle mi olmuştu?»

— «Evet. Adam onu dolandırmış, aldatmıştı... Hal ve gidişi hakkında da yalan söylemişti. Zâten fikri-me göre, Prescott onunla sırf parası yüzünden evlenmişti. Böylece bir eşin sahip olması gereken hakları elde ettiğine inanıyordu.»

— «Bundan normal ne olabilir. Siz onun meşrû eşi olduğunu biliyordunuz, değil mi?»

— «Evet.»

— «Bunu bildiğiniz halde, evden ayrılmadan önce kadınla birlikte kaçma plânı kurmuşsunuz...»

— «Evet, onu Reno'ya götürecektim. Rosalind, orada bir boşanma dâvâsı açacaktı. İlkın yalnız başına gitmesini düşündümse de, sonradan ona refakat etmeyi uygun buldum.»

— «Ve birlikte gittiniz, öyle mi?»

— «Evet.»

— «Evden ayrıldığınız sırada, Walter Prescott'un ölmüş olduğundan haberiniz var mıydı?»

— «Hayır.»

— «Neyse biz yine sorduğum suale gelelim: Şimdi bize onbir buçuktan sonra evde ne yaptığınızı söyleyin!»

— «Serinkanlılığımı kaybettim ve Bayan Prescott'u kucaklayarak kendisini sevdiğimi söyledim. Bayan Anderson da bunun böyle olduğunu söyleyebilir.»

Stella Anderson, başıyla bir evet işâreti yaptı.

Hâkim, «Teşekkür ederim, Bayan Anderson!» dedi. «Ama unutmayın lûtfen, şu anda şâhit koltuğunda oturmuyorsunuz... Sizi biraz önce dinledik. Siz devâmedin, Bay Driscoll! Sonra ne oldu, onu anlatın!»

— «Sonra Bayan Prescott'a ilk uçakta yer ayırtmak için havameydanına telefon ettim. Telefon yandaki odadaydı. Reseptörü yerine koymak üzereydim

ki, evin önünde bir otomobil kazâsı oldu. Kazâya uğrayan kimseye yardım etmek için aşağı indim. Sonra da Bayan Prescott'la yeniden konuşmak üzere içeri girdim. Vukua gelen kazâ, işleri karıştırmıştı. Zirâ şahitlik için çağırılacağım muhakkaktı. O zaman müdafaasız kalmaması için Bayan Prescott'a yanımda götürdüğüm tabancayı verdim. 38 kalibrelik bir Smith Wesson'du bu. Biliyorsunuz, bu silâh suçlayıcı delil olarak duruşmanın başında mahkemenize teslim edilmiştir... Tabanca bana âittir. Fakat Bayan Prescott'a verilmeden önce hiç kullanılmamıştır.»

— «Sonra ne yaptınız peki?»

— «Evden çıktım. Çıkar çıkmaz da iki polis memuruyla karşılaştım. Adımı adresimi ve arabamın numarasını notettiler. Sonra şahitlik için çağırılabilceğimi bildirdiler. Kazânın vukua geldiği anda telefon etmekte olduğumu, dolayısıyla kazânın nasıl meydana geldiği hakkında bir bilgiye sahip bulunmadığımı söyledimse de bu, adamların fikrini değiştirmede. Bunun üzerine tekrar eve girdim ve durumu Bayan Prescott'a anlattım. Walter meseleyi öğrendiği takdirde, başımız derde girecekti... İşte o zaman hiç vakit kaybetmeden Reno'ya birlikte gitmeyi teklif ettim ona.»

— «Ne dedi size?»

— «Teklifimi kabul etti.»

— «Bir valiz götürdü mü yanında?»

— «Hayır. Küçük bir çantaya koyduğu makyaj malzemesini götürdü sâdece. Elbisesini değiştirdi. Yandaki kapıdan çıkarak, evi hemen terkettik.»

— «Bayan Anderson'un birşeyler görmüş olabileceği hususunda konuştunuz mu?»

— «Evet. Bayan Prescott, Stella Anderson'un huyundan bahs etti ve olup bitenlerin onun tarafından görülmüş olabileceğini söyledi.»

Stella Anderson, yerinden kalktı. Öfkeli bir tonla: «Bakıyorum beni şunu bunu gözetlemekten hoşlanan biri yerine koyuyorlar...» diye bağırdı. «Ben kimseyi gözetlemem. Kendi işlerimle uğraşırım sâdece...»

Hâkim, «Oturun ricâ ederim. Bayan Anderson!» diye emretti. «Yoksa dışarı çıkarttırım sizi!»

Jimmy Driscoll, bir an önce beraet etmek isteyen bir zanlı gibi düşünüyordu. Konuşmasına yeniden devâm etti:

— «Gıtmeden önce şöyle bir şey düşündük: Bayan Anderson, bildiklerini Prescott'a anlatmamalıydı. Bir çâre ararken, Rosalind'in aklına kızkardeşi geldi. Ancak o vardım edebilirdi bize. Mis Swaine eve gidip, Rosalind'in elbisesini giydi ve pencerede kendini gösterd. Rita Swaine'e havameydanından telefon ettik... Bayan Prescott'un, yapılacak mizansen için kardeşine gerekli bilgileri verdiğini duydum...»

— «Sonra ne yaptınız?»

— «Reno'ya hareket eden uçağa bindik.»

— «Walter Prescott'un öldüğünü biliyor muydunuz?»

— «Hayır. Ben onu öldürmediğim gibi, öldürülmesinde de hiçbir alâkam yoktur...»

Cuff, «Suçsuzluğunu isbat etmesi için, müvekkilime fırsat verilmesini istiyorum.» dedi.

Scanlon, «Varsın isbat etsin...» dedi. «Kimse mâni olmuyor ki buna.»

Savcı muavini de, «Biz kendisi ille de suçludur diye bir iddiada bulunmuyoruz.» diyerek fikrini belirtti.

Cuff, «Siz devâmedin, Driscoll!» dedi.

Perry Mason, o sırada oturduğu yerde kımıldandı. Bir şey söylemek ister gibi oldu ama, sonra bundan vazgeçti.

Driscoll, «Şâhit Bay Wray'in sözlerinden de anlaşılacağı gibi, Walter Prescott onikiye beş kala hayat-taydı...» diye konuşmaya devâm etti. «Ortağı olan Bay Wray, ona o saatte telefon etmiş. Beş dakika sonra, yâni fabrikaların sirenleri öttüğü sırada, Prescott'ların evi önünde bir trafik kazâsı oldu. Biraz önce de söylediğim gibi, ben aşağı inip yaralının arabasından çıkarılmasına yardım ettim. Sonra eve girdim ve Rosalind Prescott'a tabancayı verdim. Bir çekmecenin arka tarafına konulmuş olan silâh, daha sonra polis tarafından bulunmuştur. O dakikadan evden ayrıldığım zamana kadar Stella Anderson hep bizi gözetledi durdu... De-

mek oluyor ki, tabancanın oradan alındığını görmemiştir. Onikiyi çeyrek geçe, ben ve Rosalind Ondördüncü Caddeye bakan yan kapıdan dışarı çıkıp, hemen havameydanına gittik ve San Francisco yoluyla Reno'ya giden uçağa bindik.»

Scanlon, «Evet, onbir ellibeşle oniki arasında beş dakikalık bir zaman var ki, bir tabancanın üç el ateş edilmesine yeter de artar bile.» diye konuştu.

— «İyi ama, bu beş dakikalık zaman içinde ben telefon ediyordum.»

Savcı muavini, «Bunu isbat edebilir misiniz bize?» diye sordu.

Rodney Cuff, «Evet.» diye cevap verdi. «bir şahidin çağırılmasına müsaade edecek olursanız, bunu isbat edebiliriz size.»

Scalon bir süre düşündükten sonra, savcı muavinine, Rodney Cuff'a baktı. Sonra Overmeyer'e döndü. Savcı muavini başıyla kabul işareti yapınca: «Pekalâ, müsaade ediyoruz.» dedi. «Teklif her ne kadar gayri nizamîyse de, meselenin çok kritik bir yön alması bakımından bunu kabul etmek zorunda kaldık. Her şeyden önce, gerçeği meydana çıkarmak lâzım.»

Rodney Cuff, «Artık çekilebilirsiniz, Bay Driscoll!» diyerek müvekkiline döndü. «Daha doğrusu yerinizi şimdilik başka birine terkedebilirsiniz. Jackson Weyman, şahit koltuğuna gelsin, lütfen!»

Kırk yaşlarında ince yapılı bir adam dinleyicilerin arasından kalkıp, kapıya doğru yöneldi.

Rodney Cuff, «Bahsettiğim şahit, Bay Weyman'dır.» dedi. «Koltuğa oturmasını istiyorum.»

Üniformalı bir polis memuru, Weyman'ı kapının önünde durdurdu.

Adam, «Ben şahitlik etmek istemiyorum.» dedi. «Buraya bir dinleyici sıfatıyla gelmiştim, şahitlik etmek için değil...»

Weyma'nın gözlerinden birinin altı morarmıştı. Alnında bir sargı, sağ yanağında da bir flâster vardı.

Cuff, «Bay Weyman'ın koltuğa oturması için ısrar ediyorum!» dedi.

Hâkim, «Haydi Bay Weyman,» diye konuştu, «şu koltuğa geçin ve yemin edin!»

— «Siz istediğiniz kadar ısrar edin, reis bey, şahitlik etmeye zorlayamazsınız beni!»

Dinleyicilerin arasından doğru bir kahkaha tufanı yükseldi. Scanlon, sesini çıkarmadı. Sonra kahkahaların kesildiğini gördü ve: «Haydi haydi,» dedi, «boşuna konuşmayın da, koltuğa yaklaşın!»

— «Hayır, hayır, konuşturamazsınız beni!»

Scanlon'un bakışları sertleşti.

— «İşte bunda yanılıyorsunuz, Bay Weyman! Memur bey, rica ederim, getirin şu adamı buraya!»

Memur, Weyman'ın kolundan tuttu. Sonra da, «Haydi bakalım, ahbap, yürü!» dedi.

Ama Weyman memurun sözünü dinleyeceği yerde birden döndü ve iki yumruğuyla vurmaya başladı. Fazla sürmedi bu. Memur, adamın kafasını koltuğunun altına sıkıştırmış ve onu koltuğa doğru yürümeye zorlamıştı.

Scanlon, «Onu bir dakika öylece tutun, memur bey!» diye bağırdı. «Bakın, Bay Weyman, beni iyi dinleyin! Reis isterse, her hangi bir kimseyi şu koltuğa oturtur... Şahitlik etmeye yanaşmazsanız, hapsedilirsiniz. Böyle bir şey olsun istemiyorum ben... Bu mesele hakkında ne biliyorsanız, bize söyleyeceksiniz... Yoksa siz biraz içmiş miydiniz?»

— «Evet, bir ve yahut iki kadehcik!»

— «Her neyse... Elinizi, sağ elinizi kaldırın ve yemin edin!»

Polis memuru, Weyman'ı bırakmıştı. Adam reisin dediğini yaptı. Yemin etti, sonra da koltuğa oturdu. Rodney Cuff, ona doğru yürüdü. Nâzik bir tavırla: «Bay Weyman,» dedi, «Siz Prescott'ların evinin önünde vukua gelen otomobil kazâsını hâtırlıyorsunuz, değil mi?»

— «Evet, hatırlıyorum. Ne olmuş yâni?»

— «Yandaki evde mi oturuyorsunuz siz?»

— «Evet, öyle.»

— «Sözü geçen kazâyı görmüştünüz, değil mi?»

— «Evet.»

— «O sırada nerede bulunuyordunuz?»

— «Caddedeydim.»

— «Kafayı çekmiş, dövüşmüş ve dayak yemiştiniz... Tamam mı?»

— «Tamam, yahut değil... Size ne, kuzum? Niçin soruyorsunuz bunu bana?»

Dinleyiciler arasında yine gülüşenler çıktı. Hâkim kaşlarını çattı ve Rodney Cuff'a bakarak: «Ben bu adamı şahitlik etmesi için buraya zorla getirdim.» dedi. «Fazla sıkıştırılmamasını arzu ediyorum... Sorduğunuz suallerle, meşgul olduğumuz mesele arasında ne gibi bir bağ var anlamadım doğrusu!»

— «İzah edeyim, efendim: Bu adam sarhoş olduğu zamanlar, dövüşmeyi âdet edinmiştir. Karısı her zaman için kendisinden şikâyetçi. O gün de dövüşmüştü ama, galip gelememişti. Yaralarını tedâvi edebilmek için onu bir hekime götürdüler. Bay Weyman, o halde karısının yanına çıkmaktan çekiniyordu. Bu kararsızlık ve tereddüt arasında Alsace Caddesiyle Ondördüncü Caddenin köşesinde bulunuyordu ki, çarpışma da o zaman vukua geldi.»

Weyman, «Evet, orada bulunuyordum.» diye peltek peltek konuştu. «Ne olmuş orada bulunduysam?»

— «Bulunduğunuz yerden, Walter Prescott'un evinin içini görebiliyordunuz değil mi?»

— «Evet, Ondördüncü Caddeye bakan pencerelerden içerisi görülebiliyordu.»

— «Güzel. Telefonun bulunduğu antredeki küçük holü de görebiliyor muydunuz?»

— «Evet.»

— «Bay Driscoll'ün o telefonla konuştuğunu gördünüz mü acaba?»

Bir sessizlik oldu. Sonra Weyman, «Evet, bir adamın telefon ettiğini görmüştüm.» dedi. «Ama sırtından görmüştüm sâdece.»

— «Kazâ vukua geldiği zaman, siz yerinizden kımıldadınız mı?»

— «Kımıldamadım, evet...»

— «Driscoll o sırada ne yapıyordu?»

— «Hâlâ telefon ediyordu.»

— «Ne zamandan beri meselâ?»

— «Ne bileyim... Dört beş dakikadan beri diyebilirim yine de.»

— «Kazâdan sonra ne yaptınız?»

— «Kazâ yerine doğru ilerledim. Sonra vazgeçtim bundan. Yerime dönüp, yayakaldırımın kenarına oturdum ve iki kişinin yaralıyı kamyonu koyduğunu gördüm. Şu mâvi elbiseli delikanlı, yardımcı olmak üzere Prescott'ların evinden çıktı. Sonra içeri girdi. Kamyon da hareket etti.»

— «Sonra?»

— «Sonra... Sonra bu delikanlı Prescott'ların evinden tekrar dışarı çıktı. Polis memurlarıyla karşılaştı.»

— «Bu olup bitenlerden sonra orada daha ne kadar kaldınız?»

— «Kalmadım orada. Memurlar bana şunu bunu sorsunlar istemiyordum. Oradan hemen ayrıldım. Bir süre civarda dolaştım. Uykum vardı. Kendimi de iyi hissetmiyordum. İster istemez eve gitmeye karar verdim.»

— «Evinize girdiğiniz zaman saat kaçtı?»

— «Bilmiyorum. O sırada kalbim ağrıyordu.»

Şâhidine başka bir şey sormak istemediğini eliyle belirten Rodney Cuff, muzaffer bir eda ile yerine geçti.

Hâkim, Overmeyer'e döndü. Bunun üzerine savcı muavini ayağa kalktı.

— «Bay Weyman!» dedi. «Telefonla konuşurken gördüğünüz kimsenin Bay Driscoll olduğundan emin misiniz?»

— «Telefon âhizesi, pencereye yakındı. Bu adam ayakta olup, dirseğini duvara dayamıştı. Sırtını ve ensesini görebildim ancak. Tıpkı böyleydi işte... Aynı omuzlar, aynı ondüleli saçlar... Dışarı çıktığında, onu cepheden gördüm. Dışarı çıkan kimse, Driscoll'dü. Telefon eden de o idi.»

— «İçmiş miydiniz o gün?»

— «Eh. biraz içmiştim.»

— «Bugünkünden de fazla mı içmiştiniz?»

Weyman'ın dudaklarında belli belirsiz bir gülümseme dolaştı.

— «Evet, daha fazla.»

— «Hâdiseler cereyan ederken saatin kaç olduğunu tam olarak söyleyebilir misiniz bize?»

— «Hayır, söyleyemem. Kazânın tam onikide vukua geldiğini söylediler bana. Onikide vukua geldiyse, öyle olmuş demektir. Ben bir saat veremeyeceğim. Bütün bildiğim, on dakika kadar orada bulunmuş olmamdır. Bu on dakikada da kazâ oldu ve ben bu delikanlının telefonla konuştuğunu gördüm...»

Overmeyer, «Pekalâ, Bay Weyman!» diyerek kaşlarını çattı. «Şimdilik bu kadar. Mamafih, sizi yeniden görebilirim.»

Mason, «Bir سوال sorabilir miyim?» dedi.

Scanlon, başıyla müsaade etti.

— «Siz gördüklerinizi kime anlatmıştınız, Bay Weyman?»

— «Karıma anlatmıştım.»

— «Sâdece karınıza mı?»

— «Evet!»

— «Evinize döner dönmez mi konuştunuz onunla ?»

— «Hayır. İlk başka şeylerden bahsettik.»

— «Teşekkür ederim, soracak başka bir سوالım yok.»

Hâkim Scanlon, «Çekilebilirsiniz, Bay Weyman!» dedi.

Rodney Cuff, ayağa kalktı.

— «Bu şâhidin sözleriyle fabrika sirenlerinin ötmesi, müvekkilimin suçsuz olduğunu gösteriyor. (Savcı muavininin yüzüne ısrarla baktı.) Bütün bunların ne demek olduğunu anlamışsınızdır her halde? Müvekkilimle Rosalind Prescott'un Reno'ya hareketinde, Rita Swaine orada bulunuyordu. Derken Walter Prescott geldi... Gayem burada bir faraziye yürütme gibi bir hedefe dayanmıyor... Bununla berâber, Rita Swaine bu cinâyeti işlemiş olabilir. Ne bileyim, nefis müdafaası, yahut da buna benzer bir şey olmuştur belki...»

Mason, «Avukat beyin sözleri şâyet bir görünüşü-

şe dayanarak söylenmişse, bu fikirden vazgeçmesini isteyeceğim kendilerinden!» dedi.

Scanlon, «İtiraz kabul edilmiştir.» dedi. «Oturunuz, Bay Cuff!»

— «Ben sâdece bir husus üzerinde dikkatinizi çekmek istemiştim...»

— «Tamam, tamam... Gerektiği kadar çektiniz dikkatımı. Oturun, rica ederim!»

Oscar Overmeyer belirsiz bir hareket yaptı. Hâkime baktı ve: «Ben kanaryanın yardımcılığıyla Bayan Anderson'un güneşlenme yerinde gördüğü kimsenin, Rita Swaine olamayacağını isbat etmek niyetindeydim.» dedi. «Ama şâhit Driscoll'ün itirafları, müdahâlemi lûzumsuz kıldı.»

Mason, «Ben de biraz önce yapılan soruşturma sırasında söylenen sözleri ele alarak, adlî hekimin tekrar çağırılmasını teklif edeceğim.» dedi.

Overmeyer, «Bir itirazınız yok.» diye teklifi kabul etti. «Savcılık bürosu, hâkimliğin fikirlerini paylaşmaktadır.»

Emil Scanlon, «Bizim fikrimizin de aynı merkezde olduğunu bilmenizi isterim, Bay Overmeyer! Doktor Hubert! Rica edeceğim, şâhit koltuğuna bir defâ daha gelir misiniz!»

Mason, «Biraz önce konuşulanlara ışık tutmak üzere, ölüm saati hakkındaki şâhitliğinize bir defâ daha başvurmak zorunda kaldık.» dedi. «Beni mâzur görün, lûtfen! Gerçi bu suale gereken cevabı vermiştiniz ama, aynı suâli bu defa size değişik, tamamiyle değişik bir şekilde yeniden sormak istiyorum. Walter Prescott, tarafınızdan söylenen saatten önce ölmüş olamaz mı?»

Dr. Hubert ellerini şişkin göbeği üzerinde topladı, genzini temizledi ve: «Sözlerimin iyi anlaşılmasını isterim.» dedi. «Bir otopsi sonunda beyan edilen saat, hiçbir zaman kat'i değildir. Bâzı hususlar, bunun böyle olmasını âmirdir. Otopsiyi yapan cerrah, muhtemel bir saat söyler. Sonra bu saat üzerinde fikir beyan eder. Sonra da ortalama bir saat bildirir.»

Mason, «Siz de öyle mi yapmıştınız?» diye sordu.

— «Evet.»

— «Ölümün onikiyle iki buçuk arasında husule geldiğini bildirdiğiniz zaman, adamın biri çeyrek gece ölmüş olduğunu her ne kadar beyan etmiş iseniz de, sonradan değişen ânileri ele alarak ve bir yanlışlığa düşmüş olduğunuzu düşünerek muhtemel ölüm saatini söylemek zorunda kalmışsınız. Öyle mi olmuştu?»

Dr. Hubert, «Evet.» diye cevap verdi. «Ben şahsen ölümün birle bir buçuk arasında husule geldiğini söyleyebilirim. Onda dokuz ihtimalle böyledir bu.»

— «Yâni Prescott onikiyi bir gece de ölmüş olabilir mi?»

— «Evet.»

— «Ama onikiye bir kala ölemezdi her halde?»

Dr. Hubert, «Ama olmaz ki,» diye itiraz etti, «siz bu gibi sualler sormakla ortaya bir problem çıkarıyorsunuz!»

— «Ben aynı fikirde değilim.»

— «Siz böyle kılı kırk yarmak isterseniz, adam onikiye bir kala da ölebilir. Böyle bir şey olabileceğini pek sanmam ama, yine olmayacak şey yok.»

— «O halde size yeni bir سوال: Prescott, onikiye dört kala ölmüş olabilir mi?»

Adlî hekim, «Siz biliyorsunuz...» diye sertçe konuştu. «Bir şahit, adamı onikiye beş kala telefonun başında görmüş.»

Mason, «Evet, bunu ben de biliyorum.» dedi. «Ben sizden şunu söylemenizi istiyorum: Siz ölüm saatini oniki civarında olarak tâyin ederseniz, o zaman Prescott'un onikiye beş kala hayatta olduğunu kabul etmek lâzım gelecek. Şâhidin sözlerinden böyle bir netice çıkarıyorsunuz demektir.»

— «Hayır, böyle bir şey olamaz.»

— «O halde nasıl oluyor da, ben size Prescott'un onikiye bir kala ölüp ölemeyeceğini sorduğum zaman, onun onikiye beş kala telefonla konuştuğunu söylüyorsunuz bana? Söyleyin, doktor, siz burada meslekî bilgilerinize dayanarak mı şahıtlık ediyorsunuz, yoksa sizden önceki şahidin sözlerinin tesiri altında kalarak mı konuşuyorsunuz?»

Dr. Hubert, «Ben otopsi esnasında edindiğim bilgiye dayanarak şahitlik ettim.» dedi.

— «Şimdi meseleyi başka bir zâviyeden ele alalım... Siz onda bir ihtimalle ortada bir imkân olduğunu beyan ettiniz. Bu, binde bir, yahu! da on binde bir ihtimalle ters bir durum arzedemez mi?»

— «Siz problemi bu şekilde mütalâa edecek olursanız, Bay Mason, o zaman ben size adamın onbir otuzla üç arasında ölmüş olabileceğini söyleyebilirim. Haydi mesleki şöhretimi de tehlikeye düşürebilecek bir saat vereyim ve adamın onbiri yirmibeş gece öldüğünü söyleyeyim... Nasıl, memnun oldunuz mu şimdi?»

— «Ben memnun olmuşum, olmamışım, bu bir şey ifâde etmez. Biz asıl meseleyi tam olarak öğrenmeye çalışıyoruz.»

— «O halde öğrendiniz.»

Hâkim, «Pekâlâ, doktor,» dedi, «çekilebilirsiniz artık! Meseleyi öğrendik. Bu durum karşısında, Bay Driscoll'a bir sual daha sormak isterim.»

Rodney Cuff, «Şâhit koltuğuna geçiniz, Driscoll!» dedi.

Scanlon, genç adama dikkatle baktı.

— «Siz Prescott'ların evindeyken, orada başka biri daha var mıydı acaba?»

Genç adam, «Sanmıyorum, reis bey!» diyerek başını salladı.

— «Peki, siz evin her odasına girip çıkmış mıydınız?»

Driscoll ilkin tereddüt etti. Sonra, «Aslını sorarsanız, reis bey,» dedi, «biz ikinci katın odalarına girmemiştik!»

— «Emin misiniz?»

— «Tamamiyle eminim, efendim!»

— «Peki, bodrum katına da inmediniz mi?»

— «Hayır. Esasen bir bodrum katı olduğundan haberim yoktu.»

— «Üçüncü bir şahıs, sizin haberiniz olmadan eve girmiş olamaz mı?»

— «Girmiş olabilir tabii. Ama böyle birinin tabancamı alıp Walter Prescott'u öldürmesine, sonra da silâhı cebime koymasına imkân yok. Böyle bir şeyi muhakkak ki farkedirdim ben... Olsa olsa, Walter Prescott

evden Bayan Prescott'la birlikte ayrılmamdan sonra öldürülmüş olabilir..."

— «Evet, Ne demek istediğinizi anlıyorum. Pe-ki, Driscoll, çekilebilirsiniz!»

On dakika sonra, jüri, ortada bir, yahut birkaç kişi tarafından işlenmiş bir cinâyet olduğunu bildirdi.

Rodney Cuff, Perry Mason'a yaklaştı.

— «Eee, ne düşünüyorsunuz, sayın meslekdaşım?» dedi.

— «Bay Dimmick'e söyleyin, fikrimce bundan böyle endişe etmesine lüzum yok. Genç Driscoll, mükemmel surette müdafaa edilecek. Rosalind Prescott'un yerine Rita Swaine'in konulması, dâhiyane bir fikir!»

— «Ben savcılık memurlarının kanaryaya el koyduklarını öğrendim. Diğer taraftan, Driscoll her şeyin tarafınızdan anlaşıldığını görünce, keyfiyeti bana açıkça izah etti. Başka türlü olsaydı, bunları benden gizleyebilirdi.»

— «Weyman'ın şahitliğine başvurmak nereden aklınıza geldi?»

Cuff, bir kahkaha koyuverdi.

— «Bakın, nasıl oldu bu: Weyman her şeyi karısına anlatmış. Karısı da yememiş içmemiş, her şeyi olduğu gibi Bayan Anderson'a nakletmiş... O Anderson ki, ağzında baklayı ıslatamaz... Haberi olmadan adamı şahit koltuğuna dâvet ettiğim takdirde, mükemmel bir iş yapacağını biliyordum.»

Mason bir sigara yakarak, «Doğrusu iyi düşünümüştünüz.» diye konuştu. «Rosalind Prescott, temize çıkmak için Driscoll'un suçu ona ve kızkardeşine yüklemek istediğini duyunca, ne yapacak bakalım?»

— «Fakat Driscoll böyle bir şey yapmadı ki...»

Mason, «Maalesef öyle yaptı.» diye ısrar etti.

Cuff, bir an düşündü. Sonra, «Siz bir hususu unutuyorsunuz, Bay Mason!» dedi. «Bu tahkikattan önce, savcı, Rita Swaine'le Rosalind Prescott'un iade edilmesi için hazırlık yapmaya başlamıştı. Şimdi sâdece Rita Swaine'in iade edilmesini isteyebilecek. Rosalind Prescott'un iade edilmesi için bir talepte bulunmaya hâcet kalmadı.»

— «Siz de bundan büyük bir memnuniyet duyuyorsunuz, değil mi?»

— «Evet.»

— «Kimin için bu memnunluk?»

— «Rosalind Prescott için tabii. Rita Swaine'e gelince; genç kız sizin sâyenizde tehlikeden uzak olacak.»

Mason, «Ben de öyle sanıyorum.» dedi. «Fakat biliyor musunuz. Bay Cuff, ortada bir engel var.»

— «Neymiş o?»

— «Driscoll İnşallah yalan söylememiştir!»

ONBİR

Rita Swaine'le Perry Mason, hapishânenin ziyâretçilere mahsus salonunda, ortadaki sık parmaklığın iki tarafında duruyorlardı.

Genç kız, «Serbestçe konuşabilir miyim?» diye sordu.

— «Yüksek sesle konuşmayın, sinirlenmemeye çalışın! Bizi gözlüyorlar. Tabii olun... Ne dersiniz deyin ama, suçunuzu inkâr ediyormuş gibi başınızı iki yana sallayın... Şimdi sizi dinliyorum. Gerçeği söyleyin bana!»

— «Walter'i onlar öldürdü.»

— «Nereden biliyorsunuz?»

— «Aman Allahım, ne korkunç bir şey bu! Öz ablam, beni arkadan vurmaya çalışıyor... Jimmy'nin, suçu sırtıma yüklemesine ses çıkarmıyor.»

Mason, «Prescott'un onlar tarafından öldürüldüğünü nereden biliyorsunuz?» diye yeniden sordu.

— «Nereden bileceğim, mesele meydanda... Walter gelmiş ve Jimmy'le Rosalind'i başbaşa yakalamıştır. Jimmy de onu öldürmüştür...»

— «Haydi, haydi, bildiklerinizi söyleyin bana! Ama ilkin başınızı iki yana sallayın. Tamam, işte öyle!»

— «Rossy beni telefonla aradı ve başının dertte olduğunu söyleyerek hemen evine gitmemi istedi... He-

men gidemeyeceğimi bildirdim. O zaman Rossy büfelerden birine girip, bir numara çevirmemi söyledi. Maksadı, söyleyeceklerimizin santral tarafından dinlenmesine mâni olmaktı.»

— «Peki, siz onun dediğini yapıp, kendisini büfenin telefonundan aradınız mı? Ablanız neredeydi o sırada?»

— «Havameydanında bulunuyordu. Tarafınızdan bilinen şeyleri izah etti bana... Evine gittim ve Bayan Merâkî'ye o oyunu oynadım. Bir taraftan da korkuyordum. Walter'le burun buruna geleceğim diye ödüm kopuyordu... Ama Rossy, Walter'in orada bulunmayacağını bana söyledi.»

— «Kocasının evde bulunmayacağını nereden biliyormuş? Bunu söyledi mi size?»

— «Hayır.»

— «Evet, anlatın şimdi... Evine gittiniz. Ne yaptınız orada?»

— «Rossy'nin odasına çıkıp, karyolanın üzerinde bıraktığı elbiseyi giydim... Kanaryayı yakaladım ve pencerenin önüne giderek, hayvanın tırnaklarını kesmeye başladım. Sonra Rossy'nin odasına yeniden çıkıp, kendi elbisemi giydim. İşte o andan itibaren yalan söyledim size. Ellerimi yıkamak üzere banyo dâiresine girdim... Bayılacaktım neredeyse. Lâvabonun küvetinde kan lekeleri vardı. Lekelerin kimisi tâzeydi... Bunun üzerine, Walter'in odasının kapısını ittim. Kapı aralıktı. Walter ellerini uzatmış olarak, karyolanın üzerindeydi... Göğüs kısmı, kan içindeydi. Kapının eşiğinde durup bağırmaya başladım. Sonra ona seslendim. Karyolaya yaklaşıp omuzlarından tuttum. Walter ölmüştü...»

Genç kız, nefes almak için konuşmaya ara verdi. Dudakları titriyordu.

— «İnanın bana, Bay Mason, o hareketi nasıl yaptım hiç bilmiyorum! İlk anlarda müthiş surette korkmuştum. Yerimden bile kımıldıyamıyordum. Walter'in ölümünün Rossy'le benim için ne demek olduğunu düşündüm...»

Mason, «Rica ederim, psikolojiyi bir tarafa bı-

rakın şimdi!...» diye kızın sözünü kesti. «Bana ne yaptığınızı söyleyin!»

— «Jimmy'nin Rossy'ye yazdığı mektup geldi aklıma. Walter'in...»

— «Evet, Walter'in? Söyleyin, söyleyin, Walter'in diyordunuz...»

— «Walter'in iç cebine elimi daldırarak cüzdanını çıkardım. Mektup oradaydı.»

— «Ne yaptınız mektubu?»

— «Birkaç kat edip, çorabımın üst kısmına soktum.»

— «Sırtınızda yine Rosalind'in elbisesi mi vardı?»

— «Hayır. Çıkarmıştım onu.»

— «İç çamaşırı olarak, bir kombinezonunuz var mıydı?»

— «Hayır. Aceleyle çıkmıştım. Fazla bir şey alamadım. Almaya vaktim yoktu... Gelişigüzel bir şekilde giyiniverdim.»

— «Mektup ne oldu peki?»

— «Aşağı indiğim zaman yaktım.»

— «Nerede ve nasıl yaktınız?»

— «Aşağıda yaktım... Söminede...»

— «Peki, külleri ne yaptınız?»

— «Olduğu gibi söminede bıraktım. Niçin sorunuz?»

— «Külleri bir maşayle yahut da buna benzer bir şeyle dağıttınız mı?»

— «Hayır.»

— «O zaman ne vardı üzerinizde?»

— «Kurşunî tayyörüm vardı.»

— «Beni ziyârete geldiğiniz gün sırtınızda bulunan tayyör mü?»

— «Evet.»

— «Mektubu yaktıktan sonra ne yaptınız?»

— «Kanaryayı alıp, size koştum. Gerçi Rossy kendisi için bir avukat aramamı söylememişti bana ama, şimdi bir avukata ihtiyacı olduğunu düşünmüştüm...»

— «Şunu başka bir şekilde söyleyelim ve diye-

lim ki, beni görmeye geldiğiniz zaman, ortaya cinâyet dâvası çıkacağını biliyordunuz...”

— «Evet.»

— «Sonra Reno’ya hareket ettiniz ve...”

— «Rossy’le başbaşa konuşabilmek için Jimrny’nin gitmesini bekledim. Onun önünde Bayan Merâkî’yi aldatmış olduğumu ve sizi de Rossy’nin müdafaası için tuttuğumu söyledim sâdece... Walter’den bahsetmedim. Bunu sâdece Rossy’ye söylemek istiyordum...”

— «O kurşunî tayyörünüz nerede şimdi?»

— «Polisin elinde. Bana elbise değiştirttiler.»

— «Ya giydiğiniz ayakkabılar?»

— «Onları da aldılar.»

— «Ayakkabıların üzerinde kan lekesi bulunup bulunmadığına baktınız mı acaba bir aça?»

— «Hayır. Aman Allahım! Bay Mason, yoksa...”

— «Vallahi bana kalırsa, ayakkabıların şurasında burasında kan lekesi olsa gerek... Belki iç çamaşırlarınızda da vardır. Bir kombinezonunuz olup olmadığını bunun için sormuştum... Korkarım Walter Prescott’un cüzdanı üzerinde parmak izlerinizi tesbit etmişlerdir... Yaktığınız mektubun küllerini dağıtmadığınıza göre de, polis bunun farkına varıp resmini çekmiştir.»

— «Yâni yanmış bir mektubun resminin çekilebileceğini mi söylemek istiyorsunuz?»

Mason, «Evet.» diye cevap verdi. «Modern usuller, ultraviyole ve enfraruj sâyesinde bugün böyle bir şey elde edilebiliyor. Tahkikat sırasında Overmeyer’in böyle bir şeye başvuracağını anlamıştım. Size karşı öyle deliller vardı ki elinde, bunun ne biçim bir netice vereceğini yakında görebiliriz. Ama hakkınızda hiçbir delil sahibi olmadığını hissettirmek istiyor ve sizi söylediğiniz yalanlarla kısıvrak yakalamaya çalışıyor. İnşallah sözümünden dışarı çıkmamışsınızdır?»

— «Elbette çıkmadım. Dediklerinize harfiyen riayet ettim.»

— «Yâni ne olursa olsun, inkâr ettiniz, değil mi?»

— «Evet. Beni Walter'i öldürmekle suçladılar. Yapılan isnadı reddettim.»

Mason, «Size hiçbir şey söylememenizi tenbih etmiştim ben.» diye kaşlarını çatarak konuştu. «Anlıyor musunuz hiçbir şey söylememeniz lâzımdı.»

— «Ama her şeyi inkâr etmek, birşey söylememek demek mi oluyor?»

— «İşlenen cinâyetten de haberiniz olmadığını inkâr ettiniz mi?»

— «Hayır.»

— «Size onu son defâ ne zaman gördüğünüzü sordular mı?»

— «Evet. Bir haftadan beri görmediğimi söyledim.»

— «Parmak izi mütehassısları, Walter Prescott'un cüzdanındaki izlerinizi büyültüp jürinin önüne koydukları zaman, avukatınızın tavsiyelerini dinlemediğinize pişman olacaksınız. Şimdi söyleyin bana bakayım:: Walter Prescott'u öldürdünüz mü?»

— «Hayır.»

— «Onu kimin öldürüldüğünü biliyor musunuz?»

— «Hayır. Ama bu Jimmy olabilir.»

— «Eğer bana yalan söylüyorsanız, adamlar o güzel buynunuza bir ip geçirecekler...»

— «Hayır, ben size yalan söylemiyorum. Hem benim boynum bahis konusu, Bay Mason, sizinki değil!»

Avukatın gözlerinde bir sempatinin pırıltısı belirdi:

— «Mamafih, hiçbir şeyden çekinmeyen bir hanımsınız siz. Şâhit koltuğunda isteri nöbetleri geçiren bir kimseyle karşılaşmaktansa, sizinle uğraşmayı tercih ederim. Şimdi kulaklarınızı iyice kabartın da, ne söyleyeceğimi dinleyin! Savcı muavini, sizi konuşturmak için elinden geleni yapacak. İlk elinde size karşı hiçbir delil bulunmadığından bahsedecek, ancak sizden şüphelenmekte olduğunu söyleyecek ve gerçekleri inkâr etmenin hiçbir işe yaramayacağını bildirecek... Siz yine inkâr edecek olursanız, o zaman elindeki delilleri ortaya döküp, bunların ne demek olduğunu soracak. Öy-

le babayanî tavırlar takınacak, öyle yumuşak sözler söyleyecek ki, siz pek yakında tahliye olunacağınızı sanacaksınız... Sizin anlayacağınız, sizi büyük bir telâşa düşürmek için, çeşitli tuzaklar kuracak. Sizinle olan işi bitince, sizi bu defâ da gazetecilere terkedecek. Gazeteciler size sual üzerine sual soracaklar... Cinâyet işlemekle suçlanan ablanızı koruma pahasına nasıl oluyor da kendinizi fedâ ediyorsunuz, bunu öğrenmek isteyecekler... Gerçeği izah ettiğiniz takdirde, gûya adamlar umumî efkâr huzurunda sizi kurtarmak isteyecekler. Bu şehirde neşriyat yapacaklar... Hattâ kimisi büyük bir meblâğ karşılığı hâtıralarınızın kendilerine satılmasını teklif edecek. İnanın bana, Mis Swaine, bütün bunlar sizi konuşturmak ve güvensizliğinizi daha beter bir hâle sokmak için başvurulacak çârelerdir. Anlıyorsunuz beni, değil mi?»

Genç kız, başıyla evet işâreti yaptı.

Mason, «Yapılacak tek iş, susmak ve bir şey söylememektir.» diye yeniden konuştu. «Elinde tuttuğu kozlar sâyesinde, savcı sizi serbest bırakamayacaktır. Ya jüri hakkınızda suçsuzluk kararı verdiği zaman, yahut da üst jüri aynı karra vardığı zaman hürriyetinize kavuşabileceksiniz. Ne demek istediğimi iyice anladınız her halde?»

Rita Swaine, yine evet işâreti yaptı.

— «Çok güzel. Kim olursa olsun, ister savcı, ister bir gazeteci, yahutda bulunduğunuz hücreye gûya (tesadüf eseri) konulan başka bir zanlı olsun, onlara konuşmak istediğinizi, fakat konuşmanıza tarafımdan mâni olunduğunu söyleyeceksiniz. Avukatınız olduğum süre içinde, bana itaat etmeniz şarttır... Konuşmanıza niçin mâni oluyorum acaba? Bunun hakkında hiçbir fikriniz yoktur... Varın her kabahati benim üzerime yıkın. Râzıyım ben... Söyleyin bakalım, yapabilecek misiniz bunu?»

— «Yapacağımı sanıyorum.»

— «İrâdenizin kuvvetli olması lâzım.»

— «Biliyorum. Ben yirmiyedi yaşındayım, Bay Mason! Bu yaşta bir kimse, irâde sahibidir.»

— «Haa, bakın, bunda yanıyorsunuz işte!

Tecrübesiz bir iki delikanlıyla ahbaplık kurduktan sonra onların pohpohlayıcı sözlerine muhatap olmanız, sizin tam irâde sahibi bir genç kız olduğunuzu mu isbat ediyor dersiniz? Anlaşılan kendinizi çok kuvvetli hissediyorsunuz. Çünkü hepsi avuçlarını yalamışlardır... Fakat unutmayın, bu defâ karşınızda ağzı süt kokan delikanlılar değil, kocaman adamlar var... O adamlar ki, sizin gibilerinin yüzlercesini görmüşlerdir... Onların karşısında faziletinizi değil, canınızı müdafaa etmeniz lâzım. Böyle bir bâdireden geçmiş değilsiniz. Bu seferki nasıl bir şeydir, bilmezsiniz bunu... İşte bunun için beni dinleyin de, susun! Bir şey söylemeyin!»

Mason oturduğu yerden kalkıp, bir adım geriledi. Sonra yeniden oturdu.

— «Bakın, Mis Swaine! Çok kötü bir durumda olduğunuzu kabul etmelisiniz. Başınıza her şey gelebilir. Jüri ortada birinci derecede bir cinâyet vardır der ve her şeye rağmen, hiçbir hafifletici sebep bulunmadığını ileri sürerek cezalandırılmanızı ister... Ama ben sizde bu yüz, bu zekâ ve bu vücut oldukça adamların bir idâm kararı verebileceklerini sanmıyorum. Bununla berâber, ölünceye kadar hapiste kalmanız ihtimal dahilindedir. Bilmem ne demek istediğimi anlayabiliyor musunuz?»

Genç kız ayağa kalkıp, gözlerini Mason'un gözlerine dikti.

— «Ben neticesi ne olursa olsun, hiçbir işi yarım bırakmam, Bay Mason! Sonra birçoğunun yaptığı gibi hareket ederek de, bir suçu başkalarının sırtına yüklemekten çekinirim. Size büyük güvenim var. Biliyorum, ablamın durumunu tehlikeye düşürmek suretiyle, beni kurtarmaya kalkmayacaksınız her halde...»

Mason, «Peki, Rita!» diyerek gülümsedi. «Yakında tekrar görüşürüz.»

Rita Swaine, kadın gardiyanın kendisine doğru yaklaşmakta olduğunu gördü. Sonra: «Mümkünse beni sık sık görmeye gelin!» dedi.

Geniş deri koltukta oturmuş olan Rosalind Prescott, Perry Mason'a bakarak:

— «Onu ben öldürmedim! Onu ben öldürmedim!» diye şiddetle bağıırıyordu.

— «Kim öldürdü öyleyse?»

— «Bilmiyorum... Bilmiyorum. Ama kimin öldürdüğünü bilmek isterim.»

— «Diyelim ki, kimin öldürdüğünü öğrendiniz, ne yapacaksınız o zaman?»

— «Polise söyleyeceğim.»

— «Haydi yine diyelim ki, Prescott'u Rita öldürdü, o zaman ne olacak?»

— «Sizi bu şekilde konuşmaya zorlayan bir şey mi var yoksa?»

— «Bir şey yok. Rita'nın böyle bir şey yapmış olduğunu kabul edersek, ona karşı olan davranışınız ne olacaktır, bunu öğrenmek istedim ben...»

— «Rita böyle bir şey yapmışsa, başımı belâya sokmuş demektir. Pek tabîî, Jimmy'nin başını da.»

— «Adamı ya Jimmy öldürdüyse?»

— «Gerçi Jimmy onu öldürebilirdi, böyle bir sev yapmakta haklı olabilirdi... Ama ben yine de onun bir cinâyet işleyebileceğini sanmıyorum.»

— «Peki, Rita haklı olamaz mıydı bu işde?»

— «Bilmiyorum. Öldürmüşse, nefis müdafaası için öldürmüştür.»

— «İyi ya işte, bu da mükemmel bir sebep!»

— «Ama işin içinden bu şekilde sıyrılması ve yükü Jimmy'nin sırtına yüklemeye kalkması, affedilir şey değil!»

— «Peki, ya Driscoll suçluysa?»

— «O zaman Jimmy, beni korumak için yapmıştır bunu. Fakat hayır, o, böyle bir şey yapmamıştır.»

— «Aklıma geldi, sakın bu Bayan Anderson, kocanıza bir meseleden dolayı gücenmiş olmasın?»

— «Ama Bay Mason, öyle bir şey söylüyorsunuz ki...»

Mason, genç kadının sözünü kesti.

— «Kaçığın biri de olsa, ben ondan da şüphe ederim. Her ihtimali düşünmek zorundayım. Öyle ki, müdafa usûlümde yanılmamalıyım. Haydi söyleyin, kadının gocunduğu bir taraf var mıydı?»

— «Şey... Walter, bu kadına birkaç defa çıkmıştı. Bizi durmaksızın gözetlememesini istedi ondan... Kadın da, (Saklanacak bir şeyiniz varsa, perdelerinizi örtersiniz olur biter. Ben istediğim şekilde yaşayan bir kimseyim...) demişti... İşte bunun gibi şeyler söylerdi her defâsında...»

— «Münakaşaları şiddetli mi olurdu?»

— «Pek sayılmaz. Kadın hemen içeri çekilir, Walter de onun arkasından bir kahkaha koyuverirdi.»

— «Şimdi size bir سوال: Kocanız sizi öldürebileceğini söylemekle tehdit etti mi hiç?»

— «Evet.»

— «Kaç defâ meselâ?»

— «İki defâ. Birincisi iki ay önce oldu. İkinci si de Jimmy'le evi terkettiğim gün...»

— «Reno'ya neden gittiniz?»

— «Neden olacak, bir boşanma dâvâsı açmak için. Eyâlet hudutlarından uzak olduğum takdirde, kocam hemen bir şey yapamayacaktı. Sonra her şey yatışacaktı... Ben de hiçbir skandala mâruz kalmadan işimi bitiriverecektim.»

— «Walter'in Driscoll'u kıskandığını biliyor muydunuz?»

— «O, kimseyi kıskanmıyordu. Bencil, insafsız bir adamdı. Her şey beklenebilirdi ondan...»

— «Bir dakika, bir dakika! Hâkimin karşısına çıktığınız zaman, bu şekilde konuşmayın sakın! Walter Prescott'tan bahsederken, yumuşak bir dil kullanın... Unutmayın ki, ölmüştür o!»

— «Ölmüş, ölmemiş, bu benim için bir şey ifâde etmez!»

— «Anlıyorum, anlıyorum, hislerinizi anlıyorum... Walter, kocanızdı... Ama siz onu sevmiyordunuz. Evlenirken de kalbinizin sesini dinlememiştiniz... Karakterindeki hoş gitmeyen kötü tarafların asabî bir in-

san olması yüzünden meydana geldiğini sanmıştınız. Ölüm haberini duyunca, oldukça sarsıldınız... Sanki akrabalarınızdan biri ölmüş gibi geldi size... Bu memlekette her yıl binlerce evlilik iflâs bandırası çeker. Ama gerek kadınlar, gerekse kocalar olsun, hepsi de birer insandır nihâyet... Siz de onu tam mânâsiyle sevmiyordunuz ama, ölümü sizi yine de müteessir etti...

Rosalind Prescott, «Yâni bütün bunları söylemememi istiyorsunuz benden?» diye sordu.

— «Evet... Hiç olmazsa kısaca.»

— «Şâhit koltuğunda mı söyleyeceğim bunları?»

— «Sizi şâhit koltuğuna oturtacaklarını sanmıyorum. Ama gazeteciler, etrâfınızda pervâne gibi dönecekler... Bir şeyler söylemenizi isteyecekler sizden.»

— «Ben gazetecilerle konuşmuştum. Hem de kaç defâ.»

— «Ne dediniz onlara?»

— «Hiçbir şey. Çünkü siz öyle istemiştiniz.»

— «Çok güzel. Bundan böyle bunun tersini yapacaksınız. Serbestçe konuşacaksınız! Hem de çok! Şunu kafanıza yerleştirin: Reno'ya hareketinizden önce, Rita'nın size olup bitenleri anlatmadığını söyleyeceksiniz gazetecilere! Jimmy Driscoll'u sevmekte olduğunuzu açıkça bildireceksiniz. Bunu ısrarla söylemekten çekinmeyin! Âşıklar her yerde sevilir. Ama en çok gerçek âşıklar sevimli olurlar, memnun edilmeyen kadınlar değil! Elinizde olmayarak Jimmy'ye abayı yaktınız... Sonra kavga ettiniz ve evlilik müessesesini başarılı bir varlık olarak kabul etmeyi düşündünüz. Ne var ki, gün geçtikçe Walter'i sevmediğinizi ve birbiriniz için yaratılmamış olduğunuzu anlamakta gecikmediniz. Evliliğiniz, bir kedi köpek kovalamacasından başka bir şey değildi. Tam mânâsiyle bedbahttınız. Bu süre içinde güvenebileceğiniz bir dost olarak hep Driscoll'u düşündünüz... O size yazdığı mektuplarda bir âşık gibi değil, bir dost gibi davranıyordu. Kocanızdan ayrılmanızı istedi sizden. Çünkü böyle bir hayâtı devâm ettirmek saçma bir şey olurdu. Jimmy evinize geldiği zaman, onu sevdiğinizi ve her zaman da sevmiş olduğunuzu anla-

dınız. Ama bu, Walter'le yaşamanıza imkân olmadığını ve ondan boşanmaya karar verdiğinizizi anladıktan sonra düşünüldü. Aradaki farkı görüyorsunuz, değil mi?»

— «Peki, oniki bin dolâr hakkında ne dememi istiyorsunuz?»

— «Parayı, Walter'e namınıza işletmek üzere verdiğinizizi söylersiniz. Âni ölümü paranın âkibeti hakkında size bilgi vermesine mâni oldu.»

— «Nasıl isterseniz öyle diyeyim... Ama oniki bin dolâr ne olacak?»

Mason, «Bunun ehemmiyeti yok.» diye cevap verdi. «Nihayet siz onun mirâsına konuyorsunuz, o zaman bunun lâfı edilmemeli. Mahallî makamlar şimdi sizi kocanızı öldürmüş olmakla mâdemki suçlamıyorlar, o halde ben verâset işinin bir an önce halli için teşebbüse geçeyim... Walter'in ebeveyn olarak kimsesi yok muydu?»

— «Hayır. Olsaydı, her şeyini onlara bırakırdı. Ben yalan söylemeyi sevmem. Walter benim paramı iç etti. O bir...»

— «Yo, yo, hakkında ağır şeyler söylemeyin öyle! Ne olursa olsun, kocanız artık hayatta değil... Sizde dediklerimi unutmayın. Hep öyle davranın... Walter'in hayatta kimsesi olmadığına göre, malı mülkü sizin demektir. Pek tabîî, bu arada oniki bin dolârınıza da kavuşacaksınız.»

O sırada hususî telefonun zili duyuldu. Bu telefonun numarasını yalnız üç kişi biliyordu. Telefon ancak acele hallerde kullanılıyordu. Mason, reseptörü kaldırdı. Paul Drake'ti bu.

— «Seni bu hattan aradığım için müteessirim, Perry! Ama vereceğim haberin beklemeye takati yoktu. Şu Jason Braun var ya, diğer adıyla Carl Packard diyoruz, işte bu adamı bulduğumuzu sanıyorum ben...»

— «Nerede buldun?»

— «Şehrin dışında. Adamlarımdan biri, bir araba bulmaya gitti.»

— «Neredesin sen şimdi?»

— «Yazihânemden ayrılmak üzereyim. Asansörde buluşalım.»

Mason, «Okey, Paul!» dedi.

Telefonu kapattı ayağa kalkarak: «Ben bir saate kadar geliyorum.» diye konuştu. «Bu arada siz dediklerinizi yapın ve gazetecilere karşı olan tutumunuzu değiştirin! Konuşun, konuşun, ama bir şey söylemeyin!»

Della Street kalemlerini, bloknotlarını bir kenara koyup, el çantasını aldı.

— «Bana ihtiyaç var mı, Patron?»

— «Hayır. Sen Bayan Prescott'u konuşturmaya ve vereceği cevapları zaptetmeye bak! Ben yarım saate kadar gelirim. Yahut ta telefon ederim.»

Sonra Mason şapkasını alıp dışarı fırladı. Drake onu asansör parmaklığının önünde bekliyordu.

— «Haydi anlat bakalım şimdi!»

— «Anayollarda bulunan trafik polisince tesbit edilen bir otomobil kazâsı bu... Onların vak'a yerinde tahkikata başladıklarını sanmam. Bununla berâber, kaybedecek vaktimiz yok.»

— «Ne biçim bir kazâymış bu acaba?»

— «Araba Santa Monika'yla Triumfo arasında kazâya uğramış. Bir süreden beri bayırın dibinde duruyormuş.»

— «Peki, sürücüsünden ne haber?»

— «Adam arabanın altında duruyor. Pek tabii, pestil gibi ezilmiş olarak!»

Asansör kabini, önlerinde durdu. Drake yine bir şeyler söylemek üzereydi ki, Mason, gözleriyle asansör-cüyü gösterdi. Ancak Wilshire Caddesine çıkıp, Drake'in adamlarından birinin sürdüğü arabaya girdikleri zamandır ki, detektif: «Bütün bu detaylarla kafanı yormak istemem, Perry! Ama ben Packard'ın böyle birdenbire kaybolmasını garip karşılamıştım. İşte bunun için adamlarımı işlenen cinâyetlerin ve vukua gelen kazâların, bilhassa otomobil kazâlarının yerlerine gönderdim. Adamlarımdan biri, böyle bir kazânın vukua geldiğini öğrenir öğrenmez oraya koştu. Yaptığı küçük tetkik sonunda, sürücünün başındaki şapkanın iç kısmında Altaville'li bir şapkacının markasıyla iç kurde-

lenin üzerindeki C.P. inisyallerini gördü. Ceplerde herhangi bir kimlik kâğıdı bulunmadığını anladı... Ceset, tanınmayacak derecede bozulmuştu. Mamafih biz, parmak izleri sâyesinde cesedin Carl Packard'a ait olduğunu tesbit edebiliriz yine de... Yangına Karşı Sigorta

Komisyonunda, çalıştırılan adamların parmak izleri var. Ben Jason Braun'un parmak izini elde edebildim.»

Mason, «Adam ölmüşse,» diye konuştu, «işimiz biraz güçleşecek. Elverir ki, biz bu işi polisten önce yapabilelim. Öğrenmek istediğim tek husus, Prescott'ların evi önünde Trader'in kamyonuna çarptığı sırada görmüş olduğu şeyi Packard'ın ağzından duymaktı.»

Paul Drake, «Ben belki bir şeyler buluruz diye düşünmüştüm.» dedi. «Belki bir iki resim çekebiliriz. Zâten bir kamera getirdim yanımda.»

— «Kazâ nerede vukua gelmiş?»

— «Dağların birinde... Santa Monica'nın öbür tarafında. Bize yolu göstermek üzere, adamlarımdan biri sapakta bekliyor.»

Araba yukarı doğru çıkmaya başladığı sırada, Mason bir sigara yakıp düşünmeye koyuldu.

Paul Drake, «Bayan Weyman, çekmecenin arka tarafına saklanan tabanca hakkında Stella Anderson'la konuşur konuşmaz, polisin o kadar çabuk faaliyete geçmesinin sebebini anlar gibi oluyorum.» dedi.

— «Söyle bakalım, seni dinliyorum!»

— «Prescott, polise telefon etmiş ve biri tarafından öldürülmek istendiğini bildirmiştir. Ama bunun kim olduğunu bilmediğinden bahsetmiştir. Polis ona bir silâh taşıma ruhsatı isteyip istemediğini sormuştur. Prescott hayır diye cevap vermişse de, son iki gece içinde evinin civarında birinin dolaşmakta olduğunu gördüğünden bahsetmiş ve polisi çağırdığında, hemen yetiştirilmesini istemiştir. Mamafih, polis geç kaldığı takdirde evinde bulunan çiftle kendini koruyabileceğini izah etmiştir.»

Mason, «Bu işe pek aklım yatmadı.» diye söyledi.

— «Olabilir, Perry, olabilir... Ama düşünsene

bir defâ, kadın telefon eder etmez, adamlar hemen faaiyyete geçmişler. Bu, nasıl izah edilebilir başka türlü?»

Mason, bir süre konuşmadı. Sonra: «Mâdemki faraziye yürütüyoruz, Paul,» dedi, «bu Walter Prescott'un davranışları bana pek garip görünüyor! İşin içinde sakat bir taraf var... İşleteceğim diye karısının parasını alması, bu parayı kaşla göz arasında ortadan yoketmesi ve Wray'le olan ortaklığından hâtırı sayılabilecek bir kazanç elde etmemesine rağmen, hesabına büyük meblâğlar yatırmaması, insanı derin derin düşündürecek şeyler... Diğer taraftan, Trader, Prescott için bir şeyler teslim ettiğini söylemişti bize. Bunun ne olabileceğini düşünüyorum ben... Bu mesele üzerinde sen bir son-daj yaparsan, iyi olacak, Paul!»

— «Evet, adam bize hastahânedan ayrılır ayrılmaz Prescott'un garajına gittiğini söylemişti. Prescott, ona anahtarı vermiş.»

— «Peki, Trader anahtarı ne yaptı acaba? Bil-digimize göre, anahtarı hiç kimseye iade etmemiş. Packard, hastahâneye onikiyi on gece gelmiş ve 'yarım saatten fazla kalmış. Şu halde Trader bire çeyrek ka-la, yahut ta birde malı teslim etmiş olacak.»

— «Yâni Rita Swaine'in gelişinden önce de-mek istiyorsun, değil mi, Perry?»

— «Evet, Paul, evet! Ne yapıp edip, bu malın ne olduğunu öğrenmeliyiz. Bunu sordüğümüz zaman, Trader bilgi vermekten kaçınmıştı. Ama koskoca bir cinâyet var ortada. Her halde şimdi bir şeyler söyler.»

Arabanın arada bir sarsıntı geçirmesine rağ-men defterini çıkaran Paul Drake, bâzı notlar aldı. Son-ra defteri cebine koydu ve: «Bakalım bir şeyler öğrene-bilecek miyiz.» diye mırıldandı.

Mason, «Haa, aklıma geldi,» dedi, «Prescott hakkında neler öğrenebildin, Paul?»

— «Birçok şey öğrendim. Hattâ doğduğundan, öldüğü güne kadar... Üniversite hayâtındaki durumu bile söyleyebilirim.»

— «Nasılmış üniversite hayâtı? Parlak mıy-mış?»

— «Pek parlak değilmiş. Mamafih, sonralar

çalışmaya başlamış. Kimya mühendisi olmuş. Sigortacılığa daha sonra başlamış.»

— «Karakteri nasılmış?»

— «Çekilir gibi değilmiş. Üniversitede de, iş hayatında da dost sahibi olamamış... İşleri George Wray getiriyormuş. Karışık işler için, biçilmiş kaftanmış Prescott... Hâfızası çok kuvvetliymiş. George Wray tarafından firmaya getirilen işlerde, çok değerli çalışmalar yaparmış.»

— «Driscoll hakkında ne öğrendin peki?»

— «Bu da zengin bir babanın oğluymuş. Annesini onbeş yaşında kaybetmiş. Fakat annesi ölmeden önce yazdığı bir vasiyetnâmede, ona nakit olarak büyük bir para bırakmış. Para bankadaymış. Ve banka parayı işletirmiş... Ancak vasiyetnâmede şöyle bir hüküm varmış: Driscoll, otuzbeş yaşına gelmeden paraya el süremezmiş. Mamafih, bâzı şartlar varmış işin içinde. Meselâ kendisine ayda üçyüz dolâr getiren bir işde çalışırsa, bankadan her ay üçyüz dolâr çekebilirmiş. Bence bu miktar biraz daha yükselebilir... Çünkü vasiyetnâme hükümlerinin infâz işi, Dimmick, Gray ve Peapody tarafından idâre ediliyormuş.»

— «Şu halde Driscoll'un annesi, oğlunun otuzbeş yaşına kadar dürüst bir yaşayış tarzına sahip olmasını istemiş.»

— «Evet, Servete tamamiyle sahip olmadan önce, çalışmasını ve paranın değerini bilmesini arzu etmiş olacak. Doğrusu çok iyi düşünülmüş bir usûl! İnsan ayda üçyüz dolârla sefahat hayatına atılamaz pek. Bana kalırsa, çalıştığı yerden ikinci bir üçyüz dolâr aldığı takdirde vasiyetnâme hükümlerini infâz edenler, ona kesenin ağzını biraz daha açacaklardır. Kim bilir kadın işsiz güçsüz kaldığı takdirde oğlunun işi serseriliğe vurmasından korkmuştur belki. Lâkin her şeye rağmen, oğlunun elini ayağını bağlayabilmiş!»

— «Acaba Bayan Driscoll, Dimmick, Gray ve Peapody'yi neden seçmiş?»

— «Adamlar uzun yıllardan beri avukatıymış kadının. Vasiyetnâmenin kaleme alınışında onlar da bulunmuşlar. Zâten eldeki paranın İkinci Emniyet ve

Kredi Sandığı'na yatırılmasını da onlar tavsiye etmişler.»

— «Anlaşılan Bayan Driscoll'un, Dimmick'e büyük güveni varmış.»

— «Evet. Bütün işlerini de ona verirmiş. Biliyor musun, Perry, Cuff işin içinden sıyrılmasını iyi becerdi...»

Mason, kaşlarını çattı. Sonra, «Evet, evet...» diye düşünceli düşünceli konuştu. «Yaman bir avukat bu. Sanki yüksek mahkemeler için yaratılmış biri... Tahkikat bittiği zaman, Rosalind Prescott'un resmî makamlar tarafından iâde edilemeyeceğini söyledi bana. En iyisi, ben onu bulunduğu eyâlette bırakmalıyım... Fikirleri, benim fikirlerime taban tabana zıt. Karşımda elverişli bir hâkim bulduğum zamanlar, ben adalet makinesinin tekerleklerine birkaç çomak atarım... Ama Cuff öyle yapmıyor. Böyle anlarda, herkesle işbirliği yapmak istiyor. Mamafih, tahkikat sırasında davranışları çok hoşuma gitti.»

İki ahbap, hiç konuşmadan bir süre ilerlediler.

Paul Drake, «Dur hele, aklıma geldi, Perry!» diye birden konuştu. «Prescott'la Wray'in yazıhânesinde çalışan kızıl saçlı kız için sen benden niçin bilgi istedin?»

— «Hoşuma gitmeyen baştan çıkarıcı bir hâli vardı da ondan. Niçin sordun? Bir şeyler mi öğrendin yoksa?»

— «Evet. Kız iki türlü hayat sürüyor?»

— «İki türlü hayat mı sürüyor?»

— «Evet. Gündüzleri Rosa Hendrix'tir adı. Prescott ve Wray'in yanında sekreter olarak çalışmaktadır. Alford Caddesi, 1025 numarada otuzdört dolârlık bir apartman dâiresinde ikamet eder. Ama akşam olunca, orada ancak yarım saat kalır ve bir taksi çağırarak Bellefontaine'e gider. Orada 5-C numaralı bir dâireyi işgal etmektedir. Belki bilirsin, Bellafontaine şehrin en lüks ve en şık binalarından biridir.»

— «Vay canına! Peki, kız ne yapar orada?»

— «Ne mi yapar? Geceyi orada geçirir. Sonra Alford Caddesindeki mütevazı dâiresine döner. Sonra da işine gider.»

Mason, «Peki, Paul, bütün bunların mânâsı ne olabilir?» diye şaşkın şaşkın bakınarak sordu.

— «Bilmiyorum. Zâten onunla pek kısa bir zamandan beri meşgul oluyorum.»

— «Yoksa kızın, Bellefontaine'deki dâireye para yatıran bir dostu mu var?»

— «Görünüşe göre, hayır. Orada, Diana Morgan adı altında oturuyor. Birkaç erkek arkadaşı var, ama bunda fevkalâde bir hal göremedim ben. Arada sırada San-Francisco, Mexico, yahut da Reno'ya gideceğini bildirerek bavullarını gel git işleriyle meşgul olan bir adama getirtir, emânet bürosuna kadar adamlarla birlikte gider ve bir hafta kadar ortadan kaybolurmuş. Sonra aynı bavullarla yeniden görünür ve günlük ikili hayâtına başlarmış.»

— «Peki, bu seyahatlar arasında ne yapar bu kız?»

— «Hiç. Ayda yüzyirmi beş dolâra Prescott'la Wray'in yanında çalışıyor. Şunu kaydetmeden geçmeyeyim: Bellefontaine'deki dâirenin aylık kirası, üçyüz doksanbes dolârdır!»

Mason, derin derin düşündü.

Drake, «Doğrusu ben çok garip karşıladım bunu!» dedi. «Ama kız istediği gibi yaşayabilir ve ikili hayat sürer. Bunun bizim meseleyle bir alâkası olmaması lâzım.»

Mason, başını iki yana salladı.

— «Evet, olabilir. Ama ben bu meselenin başından beri anormal bir şeyler hissediyorum. Bunun için de her şeyden şüpheleniyor ve her şey üzerine eğilmek istiyorum. Bak, Paul, ben sâdece Rosa Hendrix'in santimental hayâtıyla alâkalanmıyorum, yaptığı, bilhassa geceleri yaptığı işler hakkında geniş bilgi sahibi olmak istiyorum.»

— «Bu hususta için rahat etsin, Perry! Ben bir atmaca gibiyim azırım. Bellefontaine'in idârecisi, müşterilerimden biridir. Ne kadar lüks de olsa, bu gibi yerlerde de bize göre işler vardır... Adam, bizim çocuklardan birini asansörcünün yerine koydu.»

Otomobil, şehrin son evlerini de arkasında bırakmıştı. İbre, son rakkamı göstermekteydi. Sigarasının izmaritini pencereden atan Mason, «Hissettiğim, tahmin ettiğim bir şey var ki, Paul, belli belirsiz bir şekilde zihnimi kurcalıyor,» diye söylendi.

Drake, «Kulağıma geldi, Perry,» dedi, «edindiğim bilgiye göre, Rita Swaine'in durumu pek kötüymüş. Kızın asılma ihtimâli var diyorlar. Cesâretini kırmak istemem ama, meseleyi sana söyleyeyim dedim.»

— «Dolambaçlı tarafları olan deliller, bâzan aldatıcı olurlar, Paul! İşte meşgul olduğumuz mesele de böyle bir şey!»

— «Yâni ne diyorsun, Rita suçlu değil mi?»

— «Hayır.»

— «O hâlde suçlu kim?»

— «Bilmiyorum. Bana öyle geliyor ki, biz Jason Braun'un üzerinde suçlunun kim olduğu hakkında bilgi verebilecek bir ipucu bulabileceğiz. Son yirnidört yahut kırksekiz saat içinde adam kimlerle görüşmüş, bunu da bilmemiz gerekiyor. Adamın bu yere batasica pencerelerden birinde bir şey görmüş olduğu muhakkak. Böyle olunca, belki biriyle de konuşmuştur o sırada.»

— «Olabilir. Bu hususu elbette öğreneceğiz.»

Araba yolun alt kısmında durdu. Bir an konuşmadılar. Bir motosikletin yanında duran otuz yaşlarında bir adam, durmadan onlara kollarını sallıyordu.

Perry Mason: «Bu senin adam olacak galiba...» dedi.

Detektif, «Evet,» diye cevap verdi, «bize yolu gösterecek.»

Araba dağın kayalıklı sırtına doğru tırmanmaya başladığı zaman, Mason pencere tarafına doğru oturdu. Sonra da: «Jason Braun'un ne işi varmış buralarda?» diye kendi kendine mırıldandı.

Drake, «Kim bilir gizlice görüşmesi gereken bir adamla buluşacaktı belki.» diye cevap verdi. «Ne de olsa, Jason bizim meslekten sayılır. Belki mühim bir iş üzerindeydi.»

— «Anladık, anladık ama, adamla şehrin hemen yakınında da buluşabilirdi.»

Öndeki araba toprak dik bir yola doğru yönelip, bir dönemeçten kıvrıldı. Sonra stop lâmbasıyla arkadaki arabaya işâret verdi. Dönemecin karşı tarafında durdular. İlerde, birkaç metre ötede, motosikletinin yanında duran ayağı çizmeli bir adam, elindeki küçük bayrağı sağa sola sallıyordu. Otuz metre ötede, vinçli bir kamyon yolu boydan boya kapamıştı. Gergin tel bayırın derinliklerine doğru sarkıtılmış olup, diğer ucu vincin makarasına sarılmaktaydı.

Mason ve Drake, yere atlayıp bir polis memuru olduğu anlaşılan çizmeli adama doğru yaklaştılar. Drake, kartını çıkarıp gösterdi.

— «Bu kazayla alâkalı olarak bir tahkikat yapıyorum ben.» dedi.

Memur, «Sebep ne tahkikat yapmanıza?»

— «Ben bir sigorta şirketinin memuruyum. Bizim patron, kazâya uğrayan kimsenin mütşerilerimizden biri olduğunu sanıyor.»

— «Böyle bir ihtimali nasıl olmuş da düşünmüş?»

Drake, «Bilmiyorum.» diyerek omuzlarını silketti. «Yeni bir mukavele imzalayan biri, iki üç günden beri kayıpmış. Patron, «Git bak bakalım,» dedi. «Adam belki de aradığımız kimsedir...» Ben de kalktım geldim... Bu iş için bir günde açıktan on dolâr alacağım. Pek tabii, birkaç resim çekmem istendi benden...»

Memur, «Pekalâ!» diye mırıldandı. «Çektiğiniz resimlerin her birinden bana da bir kopya verirsiniz artık!»

Drake, «Oh, tabii, tabii!» dedi.

— «Haa, söylemedi demeyin sonra, bir şeyi elelemek yok... Sorgu hâkimi henüz gelmedi zirâ.»

— «Adamın gelmesini mi bekliyorsunuz siz?»

— «Evet. Gelecek ve muhtemelen cesedin kaldırılmasını emredecek.»

— «Ceset nerede duruyor?»

— «Şu ağacın altında. Üzerinde bir yük örtüsü var. Ama ona bakmak size hiçbir şey kazandırmayacak.»

— «Allah, Allah! Niçin?»

— «Niçin olduğunu biraz sonra anlarsınız. Adamın kafası tamamiyle ezilmiş...»

— «Öyle mi? Vah, vah! Neyse biz yine de bir göz atalım!»

Parçalanmış arabanın enkazından kalan kısımları yukarı çekmekte olan kamyonu doğru yaklaştılar. Gökyüzünde tek bir bulut yoktu. Güneş, pırıl pırıldı. Aşağı doğru uzanmakta olan meylin her tarafında küçük meşe ağaçları vardı.

Mason, orada bulunmakta olan bir işçiye sokuldu ve: «Biz bu işin tahkikatını yapmakla mükellef memurlarız.» dedi.

Sonra bir meşenin dibine yatırılmış olan cesede doğru ilerledi. Örtünün üst kısmını kaldırdı. Bir sürü sinek, avukatın başı etrafında uçuşmaya başladılar. Mason, örtüyü yerine koydu.

Drake yere diz çöküp, cebinden bir ıstampa çıkardı.

— «Parmak izlerini alabiliriz, Perry!»

Mason, bu defa da örtünün alt kısmını kaldırıp baktı. Polis memuru, her hangi bir arabaya işâret vermek üzere dönemeçte bekliyor, gözlerini yoldan ayırmıyordu. Arabanın enkazının yukarı çıkarılması işiyle uğraşan işçiler de, etraflarında olup bitenlerden habersizdiler.

Drake, ölünün parmak izlerini bir kâğıt parçasına aldı. Sonra cebinden çok kuvvetli bir pertavsızla üzerinde parmak izleri bulunan başka bir kâğıt çıkardı. Topukları üzerine oturarak, cesedin yanında gereken mukayeseyi yaptı.

Mason, «İşi pek uzatma, Paul!» dedi. «Bana muhtemel bir şey de söyleyen, kâfi!»

— «O halde söylüyorum: Ceset, Jason Braun'a, diğer adıyla Carl Packard'a âit!»

O sırada meyilde konuşmalar oldu. Yclun kenarından aşağı doğru sarkmış olan bir adam, çelik tele tutunarak bağırdı.

Ama Mason hiç aldırmadı.

— ««Okey, Paul! Cesedin ceplerini araştırıver bakalım... Ben etrafa göz kulak olurum...»

— «Ama Perry, benden yapamayacağım bir şey istiyorsun. Bunu sorgu hâkimi yapabilir ancak.»

— «Aldırma sen! Araştırmaya bak! Dur, bir araba geliyor galiba...»

Vincin çıkışına ait ses duyulmuyordu artık. Gerçekten de dağın alt taraflarından doğru gelen bir motör sesi işitilmekteydi.

Drake ve adamı, cesedin lekelenmiş elbisesinde bir araştırma yaptılar.

Drake: «Bir bıçak... Anahtarlar... Bir mendil... Ezilmiş bir sigara paketi... Üzerinde KULÜBE BÜFESİ, PASADENA yazılı bir kibrit kutusu... Bir tükenmez ve bir dolmakalem...» diye saydı. «Ayrıca kırksekiz dolârlık banknotlarla, iki dolâr ve yedi sentlik ufak para var. Hepsi bundan ibâret. Yüzüğe benzer bir şey olmadığı gibi, kravat iğnesi ve saat de yok.»

Mason, «Araba, dönemece yaklaşıyor.» dedi. «Gelen sorgu hâkimidir her halde. Saydığın şeylerin hepsini ceplere yerleştiriverin!»

İki adam, avukatın dediğini yerine getirdiler.

Drake, «Biliyor musun, Perry,» dedi, «Midem bulanmaya başladı. Neredeyse kusacağım...»

— «Bırak şimdi zevzekliği de, elini çabuk tutmaya bak! İşte araba göründü.»

Drake'in adamı cebinden çıkardığı paketten bir sigara alıp yaktı. Elleri titriyordu. Örtüyü üzerine koyan Drake ise, Mason'a doğru yürüdü, sonra sırtını bir ağaca dayadı. Yüzü sapsarı olmuştu.

Araba, motosikletin önünde durdu. Aşağı inen iki adam, memurla konuşmaya başladılar.

Drake, «Gelen sorgu hâkimi mi acaba?» diye yerinden kımıldamadan sordu.

Mason, «Sen vinçli kamyonu doğru yürü, Paul!» dedi. «Ben de geliyorum. Kendini göstermemeye çalış!»

— «Yahu, söylesene, gelen hâkim mi dedim?»

— «Hayır, hâkim değil. Driscoll ve avukatı Cuff. Sen dediğimi yap!»

Üç adam, kamyonu doğru yürüdüler. Cuff ve Driscoll, sinirli adımlarla yolun çıkış yerine tırmanıyorlardı.

Mason, «Şimdi beni tâkip edin, çocuklar!» diye mırıldadı. «Tabîî görünmeye gayret edin! Onlara doğru bakmayın! Kurtarıcı ameliyesini seyrediyormuş gibi, tele doğru bakın!»

Vinci idâre eden adam, elini manivelâya götürdü. Tel yeniden makaraya doğru sarılmaya başladı.

Cuff ve Driscoll çelik tele ve bayırın derinliklerine doğru baktılar. Sonra kararlı bir şekilde Jason Braun'un cesedine doğru yürüdüler.

Mason, Cuff'ın örtüyü kaldırıp sağ elini ölünün ceplerinden birine soktuğu zamana kadar bekledi. Sonra kamyonun yanından süzülüp iki adama doğru yaklaştı.

Sonra: «Bir dakika, lûtfen!» dedi. «Bana kalırsa, bu iş hâkim tarafından yapılmalıdır!»

Rodney Cuff, birden doğruldu. Driscoll, şaşkın şaşkın bakınıyordu. Cuff'ın yüzünde telâşsız bir ifâde vardı. Sâdece gözleri bir an için her zamanki hâlinden uzaklaştı. Tatlı bir şekilde gülümseyerek elini uzattı. Sonra: «Vay, vay!» diye konuştu. «Ne tesadüf bu böyle! Sizi burada göreceğimi sanmıyordum.»

Mason, Cuff'ın elini sıktı.

— «Bu kaza sizi alâkadar mı ediyor, aziz meslekdaş?» diye sordu.

— «Pekalâ, Mason, pekalâ! Birbirimize oyun oynamaya kalkmayalım... Bu adam, Packard mı, değil mi?»

— «Ben Packard'ı hiç görmedim. Ama Driscoll gördü.»

Cuff, «Bak sen!» diye mırıldandı. «Cesedin parmaklarında mürekkep izleri var...»

— «Söyler misiniz, lûtfen, Cuff, hangi rüzgâr attı sizi buraya?»

— «İkimizin düşüncesi de aynıymış demek... Haydi, Mason, söyleyin, Packard mıdır bu?»

— «Evet, Cuff!»

Gözüne geldiler.

Cuff sonra Driscoll'a baktı. Sonra da Mason'a

döndü. Yavaşça: «Şu halde biz Packard'ın pencerede ne gördüğünü hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz...» dedi.

Mason, gözlerini Driscoll'a dikti ve: «Ben bu fikre pek iştirak edemeyeceğim!» dedi.

ONÜÇ

Mason, kartını kırk yaşlarında zayıf bir kadına verdi. Kadın, hiç gülümsemeden konuştu: «Bay Dimmick'le randevunuz yoksa,» dedi, «sanmam ki sizi kabul etsin... Oturun şöyle, lûtfen! Kendisine sormam lâzım.»

— «Teşekkür ederim.»

Ama Mason oturmadı. Kadın üzerinde, «Abner Dimmick, Hususî» yazılı camlı bir kapıyı açıp kayboldu. Yarım dakika sonra yeniden göründü ve: «Bay Dimmick sizi bekliyor.» deyip avukata yol gösterdi.

Mason, kapıyı kapadı. Dimmick, geniş yazı masasının arkasında duruyordu. Mason'u görünce, genzini temizledi ve: «Nasılsınız, dostum?» diye sordu. «Sizi ayakta karşılayamadığım için, kusurumu bağışlayın, lûtfen! Ne yaparsınız, şu melun romatizma buna mâni oluyor. Oturun, rica ederim, oturun! Şimdi söyleyin bakalım, ne vapabilirim sizin için? Ama bir dakika durun bakayım!»

Bir ic telefonun reseptörünü kaldırdı ve: «Söyleyin Bay Cuff yanıma gelsin!» diye emretti. (Sonra da hemen konuşmaya başladı): «Şu bizim Cuff'ın da konuşmamızda bulunmasını istiyorum.» dedi. «Biliyorsunuz, bu meseleyle asıl o alâkadar oluyor»

Mason başıyla bir kabul işâreti yaptı, gösterilen yere oturup bir sigara tellendirdi.

Dimmick, «Eee, iş sizin taraftan nasıl gidiyor?» diye sordu.

— «Şöyle böyle.»

— «Bana öyle geliyor ki, polis, elindeki bilgileri tam olarak ortaya atmış değil...»

Mason, «Allah Allah!» diye mırıldandı. «Öyle mi dersiniz?»

Dimmick, kalın kalşarını yukarı doğru kaldırdı. Sonra Mason'un gözlerinin içine bakarak: «Olacak iş mi, evet olacak iş mi?» diye söylendi. «Dimmick, Gray ve Peapody firmasının adı bir cinâyete karışıyor! Her sabah yatağımdan büyük bir heyecanla kalkıyor, sanki bir felâketle karşı karşıya bulunuyormuşum gibi görüyorum kendimi! Pek tabii, aklıma ilk gelen şey, bu yere batasica mesele! Bilmiyorum ama, siz buna alışmış olsanız gerektir?»

— «Evet.»

— «Ama unutmayın, Rita Swaine'i bu işin içinden temize çıkarabilmeniz için, epey uğraşacaksınız gibi geliyor bana... Size bir şey söyleyeyim mi, dostum, şu Prescott'un canını cehenneme gönderen kimse, insanlığa bir hizmette bulunmuştur!»

Bir kapı birdenbire açıldı ve içeri giren Rodney Cuff, Mason'u başıyla selâmlayıp kanadı kapadı ve yazı masasına yaklaşarak: «Beni mi görmek istemiştiniz, Bay Dimmick?» dedi.

— «Evet. Otur söyle bakalım. Bay Mason, bize bir şeyler söyleyecek. Bu meselenin idâresi sende olduğu için, seninle konuşmasını tercih ettim.»

Cuff oturdu.

Mason, «Söylemek istediklerim, doğrudan doğruya İkinci Kredi Emniyet Sandığı'yla alâkalıdır.» dedi.

Dimmick, «Haaa, demek öyle?» diye sordu.

— «Sizler bu büyük firmanın avukatlarısınız. Walter Prescott'un orada bir hesabı vardı Ben bu hesabın ne olduğunu bilmiyorum. Pek tabii, muamele tarihleri hakkında da bir bilgiye sahip değilim. Bu hususta, banka ileri gelenleri nezdinde yaptığım tahkikat se-mere vermedi.»

Dimmick, dilini damağında şaklattı.

— «Gördünüz mü, ben size işbirliği teklif etmiştim. Ama siz reddettiniz.»

Cuff, «Doğrusu çok can sıkıcı bir şey bu!» diye mırıldandı.

Perry Mason, «Evet, can sıkıcı.» dedi. «Daha da can sıkıcı olacak. Ama benim için değil.»

Cuff, «Bayan Prescott, servetin idârecisi olarak ilân edildi mi?» diye nâzik bir şekilde sordu.

— «Bu işle alâkalı muâmeleler tamamlanmak üzere.»

— «İnşallah kadını suç ortaklığıyla suçlamazlar.»

— «Sizler, İkinci Kredi ve Emniyet Sandığı'nın müvaşir avukatlarısınız. Ben Walter Prescott'un he-sâbı ile alâkalı bâzı şeyler öğrenmek istiyordum ama, gelin görün ki tenbihiniz üzerine bunları vermekten çekiniyorlar...»

Dimmick doğrulmak istedi ama, bir iniltiyle birlikte yerine oturdu. İçini çekerek: «Doktorun bana söylediklerini hatırlıyorsun, değil mi, Rodney?» dedi. «Hiç sinirlenmemeli, kendimi asabiyete kaptırmamalıymışım. Ricâ ederim, mâni ol buna!»

Rodney Cuff, Perry Mason'a dönerek:

— «Bana kalırsa,» dedi, «ortaya attığınız neticeler biraz vakitsiz oluyor...»

— «Ben öyle bulmuyorum.»

Abner Dimmick, «Bildğim bri husus varsa,» diye babayâni bir tavır takınarak konuştu, «o da ortaya resmî bir makam çıkmadıkça, her hangi bir bankanın bu gibi suallere kanunen cevap veremeyeceğidir.»

— «Ben burada size kanundan bahsetmiyorum. Böyle bir şey yapmak istediğimi söylüyorum.»

İhtiyar, Mason'un sözlerine, «İyi ama,» dedi, «müşâvir avukat olarak biz bunun böyle olması gerektiğini düşünüyoruz. Banka da ister istemez dediğimizi yapmak zorundadır.»

Mason ayağa kalktı.

— «Durumumu biliyorsunuz. Bankanın cevabını yarım saate kadar bekliyorum.»

Dimmick, elindeki bastonla döşemeye vurdu.

— «Siz ne dersiniz deyin ,Bay Mason, Bayan Prescott resmî idâreci olarak ilân edilmedikçe size bu hususta bilgi verilmesine zorlayamazsınız bizi!»

Mason, yeniden masaya sokuldu. İhtiyara doğru eğilerek: «Bakın, Dimmick!» dedi. «Siz kanun kanun diyorsunuz da başka bir şey demiyorsunuz... Nazarî ve

akademik bir atmosferde yaşıyorsunuz... Hukuk anlayışınız ve mes'uliyet hissiniz, kanunları fazla karıştırmaya dayanıyor. Ama biz kanunlarla saklambaç oynayacak değiliz Dimmick! Benimle işbirliği etmeniz kabil. Aksi takdirde, canınız cehenneme! Ama benimle işbirliği yapmaya yanaşmayacak olursanız, her ikinizin sırtına içinden çıkamayacağınız büyük bir iş yükleyeceğim. Cevâbınızı yarım saate kadar bekliyorum!»

Dimmick, geniş koltuğu içinde bir sağa bir sola döndü. Kalkmak, doğrulmak istedi. Fakat buna muvafak olamadı. Boğulur gibi: «Hey, dikkat edin!» diye bağırdı. «Kendinize gelin! Benimle bu şekilde konuşamazsınız... Karşınızda ciddî bir hukuk firması var. Dimmick, Gray ve Peapody...»

— «Aman Bay Dimmick, doktorunuzun tavsiyelerini unutmayın sakın! Sinirlenip asabileşmemenizi söylemiş adam size!»

Senra Mason kapıyı açarak, başını çevirdi ve «Packard'ın cüzdanını ne yaptınız, Cuff?» diye sordu.

Cuff, «Nasıl? Kim? Ben mi?» diye kekeleyerek sordu. «Ceplerinde cüzdana benzer bir şey yoktu onun.»

— «Ceplerinde cüzdana benzer bir şey yokmuş onun... Kim demiş yok diye? Vardı işte... Bir tâne vardı!»

Cuff'ın yüzü sararıverdi.

— «Ne ne demek istiyorsunuz? Yoksa siz...»

Dimmick, «Ben onun ne demek istediğini anlıyorum.» diye atıldı. «Anlamıyor musun daha, cüzdanı senin aldığını iddia ediyor.»

Mason, «Hayır canım, ne münâsebet!» dedi. «Böyle bir iddiam yok. Ama ben yanında bir ehliyet kartı bulunmadan, bir kimsenin araba kullanamayacağını gazetecilere bildireceğim. Doktor Wallace, Packard'ın yaralarını pansıman ettiği zaman, adamın üzerinde adını ve Altaville'deki adresini gösterir bir ehliyet kartı bulunuyordu... Ve bu ehliyet kartı, bir cüzdanın içindeydi. Hastahânedan ayrıldığı zaman, kart kendisine iâde edildi. Sorarım size, ne oldu acaba bu cüzdan?»

Cuff, «Ben nereden bileyim?» diye bağırdı.

— «Peki söyler misiniz lûtfen, sizi cesedin cep-
lerini karıştırırken bulduğumda, ne yapıyordunuz?»

— «Kimliğini tesbite çalışıyordum.»

— «Bunu siz söylüyorsunuz. Çünkü James Dris-
coll'ü temsil etmektesiniz. Unutmayın, Prescott'un öl-
dürüldüğü saate yakın bir saatte Carl Packard, Prescott-
ların penceresinde bir şeyler gördü. Mesele gün gibi âşi-
kâr: Carl Packard, o gördüğü şeyi söylemesin diye öldü-
rölmüştür. James Driscoll, ikinci kazâdan sonra cesedin
Carl Packard'a âit olduğunu biliyordu. Çok saygıdeğer
Dimmick, Gray ve Peapody firması, oldukça zor bir du-
rumdadır... Firma temsilcilerinin çok can sıkıcı sualler-
le karşılaşacağı muhakkak...»

Yüzü kırmızılaşan Cuff, kapıya doğru yürüdü.

— «Kendinize güvenmeyin o kadar, Mason! Ne-
tice, hiç te umduğunuz gibi olmayacak.»

— «Simdilik Allahâısmarladık, Baylar! Bir ka-
rara varmanız için, yarım saat var önünüzde!»

Mason kapıyı sür'atle çekerek kayboldu.

ONDÖRT

Perry Mason gözlerini yere dikmiş ve başpar-
maklarını yeğinin kenarlarına geçirmiş olarak odanın
içinde bir aşağı bir yukarı dolaşmaktaydı. Arada bir
Della Street'e göz atıyordu ama, gözleri belirsiz bir sek-
lin üzerinde dolaşıyor gibiydi.

Bir ara, «Anlıyamıyorum... Hiç anlıyamıyo-
rum.» diye homurdandı. «Bâzan hakikatin hemen ya-
nında görüyorum kendimi... Derken bu hal hemen kay-
boluyor. Bu Packard, o pencerede ne görmüştü acaba?
Ve bu Packard öldürölünüş bulunuyor... Eminim, araba-
sı inişe doğru yuvarlandığı zaman, adam kendinde de-
ğildi. Bu arabanın çalınmış olduğu da akla gelmiyor de-
ğil hanı... Ama Packard neden bira raba çalmış olsun?
Diğer taraftan şöyle bir şey var ortada: Direksiyonda
hiçbir parmak izi bulunmadığı gibi, Packard'ın ellerin-
de de eldiven yoktu... Bana kalırsa bu araba başkası

tarafından çalınmış olup, parmak izleri o şahıs tarafından silinmiş ve kendinde olmayan Packard direksiyonun başına oturtulmuş, sonra da otomobilin istikameti inişe doğru çevrilmiştir... Klâsik bir düzendir bu. Ne gören, ne de işiten olmuştur...»

Della Street, «Şimdi bunları bırakalım, Patron!» dedi. «Gemi yarın hareket ediyor. İmzâlamanız gereken bilet yanımda.»

Sonra genç kız üzerinde küçük yazılar bulunan matbu bir kâğıdı masaya yaydı. Mason bir an durup dolma kalemini çıkardı, Della'nın omuzu üzerinden eğilip kızın gösterdiği yeri imzâladı.

— «Söyle bakayım, müvekkillerinden biri böyle yapsa, bunu hoş karşılar mısın sen?»

— «Müvekkillerimden biri neyi yapsa? Ne demek istediğinizi anlayamadım doğrusu!»

— «Anlamayacak ne var canım! Yâni bir müvekkilin olsa ve senin uzattığın kâğıdı okumadan imzâ etse, sen bunu normal mi karşılarsın?»

— «Elbette ki normal karşılamam. Ona yanlış bir hareket yaptığını hatırlatırım. Neyse canım, lâtifeyi bırakalım, Patron! Söyleyin haydi, bavullarınızı hazırlamayacak mısınız daha?»

Perry Mason, kaşlarını çattı.

— «Maalesef hayır, Della!» diye cevap verdi. «Rita Swaine'i bu çıkmazdan kurtarmadıkça, böyle bir şey düşünmeme imkân yok.»

— «Peki, ya Mis Swaine suçluysa?»

— «Yoksa sen onun suçlu olduğunu mu sanıyorsun?»

— «Vallahi ne diyeceğimi bilemiyorum, Patron! Her zaman söylediğiniz gibi, kadınlara pek güvenmemek lâzım. Rita Swaine, Prescott'u öldürmüş, sonra da suçu ablasının sırtına yüklemek istemiştir...»

— «Peki, Rosalind hakkındaki düşüncen ne?»

— «Onun hakkında da kat'i bir şey söyleyemem. Bu, âşık bir kadındır. Eh, âşık bir kadın da sevgilisini korumak için her şeyi yapmaya hazırdır.»

— «İşlemediği bir cinâyet için, kızkardeşinin

göz göre göre mahkûm edilmesine de ses çıkarmaz mı diyorsun yâni?»

— «Bir defâ kızkardeşi hüküm giymiş değildir. Sonra kendisinin böyle bir cinâyeti işleyip işlemediği de belli değil. Haydi Patron, haydi, siz önce şu suale cevap verin: Bavullarınızı bu akşam hazırlayacak mısınız, hazırlamayacak mısınız?»

Mason, bir süre düşündü. Sonra, «Bir vaatte bulunamayacağım.» dedi. «Demin de söyledim, esrar perdesi yırtılmadıkça seyahat filân düşünmeme imkân yok.»

— «Gerçi ben yarın hiç olmazsa öğleye kadar sizin bu meseledeki esrar perdesini yırtacağınıza inanıyorum... Ama elverir ki, ortaya zıpırın biri çıkmasın ve size yeni bir iş vermeye kalkışmasın. Aksi takdirde, siz bu defâ da bu meseleyi aydınlatmaya kalkarsınız çünkü!»

— «Yo, yo... Söz sözdür. Bu mesele halledilir edilmez, dünyâ turuna başlayacağız.»

— «Söz mü?»

— «Eh, şartlı olarak söz diyebiliriz.»

— «Hoppala! Yine ne demek istiyorsunuz, Patron!»

— «Şurası muhakkak: Ben alelâde bir iş almayacağım. Fakat baştan başa esrar dolu bir iş çıkarsa, o zaman diyeceğim yok. Söyle, seyahat sırasında gözlerimin arkada kalmasını ister misin?»

— «İstemem tabii. İstemem ama ,insan böyle bir seyahate çıktı mı mesleğiyle alâkalı ne kadar mühim iş olursa olsun, bunu düşünmemelidir.»

O sırada telefonun sesi duyuldu.

Della Street, «Aman Allahım!» diye hayıflandı. «Telefon bile bana karşı davranıyor!»

Genç kız reseptörü kaldırıp, karşı taraftan söylenen sözleri dinledi ve Mason'a bakarak: «İkinci Kredi ve Emniyet Sandığı'ndan Frederic Carpenter sizinle görüşmek istiyor!» dedi.

Mason, «Dur bakalım!» diye fısıldadı. «Belki mühim bir şey var. Sen de paralel telefonun âhizesini kaldır ve dinle! Alô! Ben Perry Mason.»

— «Günaydın, Bay Mason! Ben İkinci Kredi ve Emniyet Sandığından Frederic Carpenter'im! Ölü Walter Prescott'un bankamızdaki hesâbı hakkında bir konuşma yapmıştık sizinle... Hatırlıyorsunuz, değil mi?»

Perry Mason, Della Street'e göz kırparak, «Tabii, tabii, elbette hatırlıyorum.» diye cevap verdi.

— «Bu konuşma sırasında ben size bu mesele hakkında hukuk müşavirimizin fikrini sormak zorunda olduğumu söylemiştim... Meseleyi avukatlarımızla mütalâa etmiş bulunuyoruz. Sizinle işbirliği yapmaya karar verdik. Ne yapılması gerektiğini öğrenmek istiyoruz.»

Mason, «Evet, evet, anlıyorum.» diye konuştuktan sonra, «Prescott'un hesabının hâli hâzırdaki bakiyesini söyler misiniz bana!» dedi.

Carpenter, «Hay hay...» dedi. «Elimizde altmışdokuz bin, yediyüz altmış beş dolâr, otuz santim var.»

— «Şimdi de bana bu paranın bankanıza ne şekilde yatırılmış olduğunu söyleyebilir misiniz?»

— «Bir defâda yatırılmış bir meblâğ değildir bu. Para, beş, yahut onbeş bin dolâr olarak yatırılmış. Pek tabii, banknot olarak...»

— «Bunlar bizzat Prescott tarafından mı yatırılmış?»

— «Evet, eldeki kayıtlara ve memurların dediğine göre, hepsi de bizzat Walter Prescott tarafından yatırılmış.»

— «Teşekkür ederim.»

— «Bilmiyorum ama ,belki size faydalı olabiliriz, Bay Mason! Hiç sıkılmayın, ne sormak isterseniz gelin doğrudan doğruya benimle temasa geçin!»

Mason, «Pekalâ!» dedi. Sonra da telefonu kapattı. Della Street'e bakarak: «Korkarım bizim seyahat biraz daha gecikecek!» diye mırıldandı.

— «Neden, Patron?»

— «Öyle olması gerekiyor. Ben şimdiye kadar Walter Prescott'la pek fazla alâkalanmamıştım. Halbuki bu gibi işlerde yapılması gereken bir husus daha vardır: Ölünün geçinişiyle alâkalanmak lâzımdır. Öyle yapılmadığı takdirde, başarıya erişmek kolay olmaz. Biri-

nin sağlığındaki hâli tetkik edilirse, ölümündeki sebepler de meydana çıkabilir. Her insanın düşmanları bulunur hayatta. Bu düşmanların çoğu da, o insanın rakipleridir. Katillerin çoğu çok kurnaz insanlardan çıkar. Fakat bunlarda orijinalite pek nâdir görülür. Bunlar bencil ve umumiyetle kararlı kimselerdir. Ben pek tabîî hazırlanmadan gelişigüzel şekilde işlenen cinâyetlerden bahsetmiyorum...»

— «Peki Patron, Walter Perscott'un öldürülmesi de gelişigüzel bir şekilde işlenen bir cinâyetin eseri olamaz mı?»

— «Mümkündür. Bu takdirde, tetiği çeken kimse Rita Swaine'dir belki. O zaman mesele cinâyetin işlenmesiyle adâletin yerini bulup bulmadığını öğrenmeye kalır.»

— «Suçlu olsa bile onu temsil edecek misiniz yine?»

— «Her şey onun suçlu olup olmadığına bağlı.. Ben cinâyeti başka türlü târif ediyorum, savcı başka türlü târif ediyor... Başka bir deyişle bunu söyle söyleyelim: Kanun, öldürülmek üzere bulunan bir adamın kendini kurtarmak için, birisini öldürmesini suç saymıyor. Ama eli kolu bağlı bir kimsenin bir adam tarafından mânevî işkenceye mâruz bırakıldığını düşünelim bir de...»

Della, elini kaldırmak suretiyle Mason'un sözünü kesti:

— «Bakıyorum bir konferansçı gibi konuşuyorsunuz.» dedi. «Bu arada eşyâlarınızın toplanması gerektiğini düşündüğünüz yok. Daha sürece mi bu?»

— «Evet, sürece... Şimdi kimselerle görüşmeyen, bencil, zâlim denecek kadar kalbsiz bir adamı, yâni Walter Prescott'u ele alalım. Katil olabilecek biridir bu işte!»

— «Ama Patron, unutuyorsunuz galiba, o, kimseyi öldürmemiştir. Öldürülmüştür aksine.»

— «Bizi şaşırtan taraf da bu ya zâten, Della! Aslında ölü değil, katil olmalıydı Prescott. Ben ne düşünüyorum biliyor musun, öldürülmüş olan kimse, öldürülen adam değil, cinâyeti işleyen kimsedir. İşte biz bu

düşünceyi mantikî bir neticeye bağlayabilsek, polisi yar-
rı yolda bırakıveririz... Çünkü hiçbir polis memuru bu
şekilde düşünmez.»

Della Street, «Bu fikri ben de kabul ederim.»
diye gülümseyerek konuştu.

Mason, «Bak, diyelim ki, Walter Prescott bir
katildir.» diye konuşmaya yeniden başladı. «Ve yine di-
yelim ki, Jason Braun'un, nam-ı diğer Carl Packard'ın
evin penceresinde gördüğü şeyle, Walter Prescott'un öl-
dürülmesi arasında hiçbir münâsebet yoktur... Fakat
başka birinin öldürülmesiyle pekâlâ da alâkası vardır...
Yâni Walter Presocct'un öldürmeye karar verdiği başka
bir kimsenin öldürülmesiyle...»

— «Yaşayın, Patron, yaşayın! Hiçbir polis me-
muru, bu sâhada sizinle aşık atamaz.»

— «Bilmiyorum, belki gülünç bir düşüncedir
bu, ama ben bunun böyle olduğuna inanıyor gibiyim.
Bana öyle geliyor ki, artık zifirî bir karanlıktan kurtula-
cak ve ışığa kavuşacağız. Haydi söyle bir faraziyede bu-
lunalım ve diyelim ki, Packard, Walter Prescott'un bi-
rini öldürdüğünü görmüştür... O zaman da bir sual çı-
kıyor ortaya: Bu (biri) kim olabilir? Walter Prescott,
kimi öldürmek zorunda kalmıştır? Yahut da şöyle di-
yelim: Prescott, kimi öldürmeye teşebbüs etmiştir ve öl-
mek üzere olan kimse kimdir? Adam ölmediyse, neden
ortaya çıkıp dâvâcı olmamıştır? Packard'ın gördüğü
şey nedir? Dur, Della ,dur, Allahaşkına dur! Hay Al-
lah!»

Mason, birden durdu. Sonra, «Ah, Della ,ah!»
dedi. «Düşündüğüm şey eğer gerçeğin ta kendisiyse, ya-
şadık demektir!»

O sırada kapıya vuruldu.

— «Gelen Drake olacak, açiver şuna kapıyı,
Della! Ne istiyormuş bakalım!»

Hole çıkan Della Street, kapıyı açtı. Paul Dra-
ke: «Merhaba çocuklar!» dedi. «Yine neler düşünüyor-
sunuz baklın?»

Mason, «Meseledeki esrar perdesini yırtmaya
çalışıyoruz. Ayrıca benim başım dertte. Baksana şu kü-
çükhanıma, seyahate çıkamayacağız diye kendini ha-

rap ediyor... Yok gemiyi kaçırmışsınız, yok bir daha böyle bir şey yapmamız imkânsızmış, söylüyor ha söylüyor... Bıktım usandım. Mamafih, haklı bulmuyor değilim kendisini. Ona söz vermiştim çünkü. Elimizde bulunan mesele halledilir edilmez, hemen hareket edeceğiz. Sen de biliyorsun bunu. Ama ne yapalım, mesele gittikçe karışıyor.»

— «Tasan bu olsun sâdece, Perry! Ben de bir şey söyleyeceksin sandım. O halde dostum, size iyi yolculuklar dilerim. Çünkü meselenin sırrı çözülmek üzere. Ben buraya bunun için geldim. Müvekkilin, her şeyi itiraf etti.»

— «İtiraf mı etti? Kim, Rita mı?»

— «Evet.»

— «Neyi itiraf etti, onu da söyleyebilir misin bana?»

— «Neyi itiraf etmedi ki... Prescott'un cesedinin bulunması, mektup meselesi, vesaire vesaire... Görünüşe göre, hâkim buna birinci derecede işlenen cinâyet adı verecek ve kızı ölüme mahkûn edecek... Lâkin belki sen cezayı müebbet hapse çevirtebilirsin... Bu iş de böylece biter. Ondan sonra gelsin dünyâ turu!»

Mason, gözlerini detektifin üzerinden ayırmıyordu.

— «Sen bütün bunları nereden öğrendin?»

— «Gazetecinin birinden. Savcı, onlara beyanatta vermiş. Ama Perry ,aslını soracak olursan, herifler haklı. Çünkü cüzdanda Rita'nın parmak izleri varmış. Ayakkabılarının üzerinde de kan lekesi bulunmuş.»

— «Peki, Rita, adamı öldürmüş olduğunu da itiraf etmiş mi acaba?»

— «Bilmiyorum. Ama sanmam ki itiraf etmiş olsun.»

Mason, «Bana söyleyeceğin sözlerin hepsi bu mu?» diye ısrarlı bir ton kullanarak konuştu. «Rosa Hendrix hakkında yeni bir şeyler öğrenemedin mi?»

— «Öğrendiklerimin hepsini sana söylemiştim, Perry! Bütün bunlar işine yarar mı, pek sanmam... Ama onu ille de rahatsız etmek istiyorsan, bunu bu akşam yapabilirsin.»

— «Nasıl meselâ?»
— «Rosa bu akşam Reno'ya gidiyor.»
— «Kim, Rosa Hendrix mi?»
— «Yok canım, o değil... Bellefontaine'deki lüks dâireyi işgal eden zengin kadın, yâni Diana Morgan gidiyor Reno'ya».

— «Emin misin?»
— «Evet.»
— «Çok güzel. Başka bir şey yok mu?»
— «Prescott'a Trader tarafından teslim edilen eşyalar kayboldu. Trader, bunların ne olduğunu bilmiyor. Bu hususta en küçük bir fikri yok. Mamafih, bir iki sandık ve belki de bir fıçıdan ibâretmiş bunlar.. Trader, almış olduğu tâlimat gereğince malı Prescott'un garajına boşalttığını ifâde ediyor.»

Mason, «Sakin savcı suçlayıcı delil olarak kaldırtmış olmasın bunları?» diye sordu.

— «Hayır. Gazeteci bir ahabım var, bu sâhayı benim için yoklamış. Savcının bu işi ihmal etmiş olduğunu sanıyor.»

— «Biliyor musun ne düşünüyorum, Paul, Trader bu malları Prescott'un garajına gerçekten de boşalttı mı acaba?»

— «Elbette boşaltmış. Çünkü Bayan Weyman kamyonun garaj kapısına iyice dayanmış olduğunu görmüş.»

— «Weyman da görmüş mü bunu? Haa, adam, o sırada evinde miymiş acaba?»

— «Evindeymiş ama, pek iyi hissetmiyormuş kendini.»

Mason, kol saatine baktı.

— «Rosa Hendrix hakkında başka bir bilgi yok mu?»

— «Evet, hiçbir şey yok. Rosa Hendrix, dürüst bir memurdur. Ama ben Diana Morgan'ın çeşitli gelirlerle sahip biri olduğundan şüpheliyim.»

— «Başka gelirler... Evet, başka gelirler... Dur bakayım, bunlardan biri George Wray olmasın sakın?»

— «Görünüşe göre, buna hayır diyebiliriz. Wray sosyete hayâtını seven ve sık sık dışarı çıkan bir adam.

Toplantıların birinden çıkıp, diğerine gider ama, herkeste sâdık bir koca intibai uyandırmış.»

— «Demek sen kızın parayı nereden aldığını bilmiyorsun, ha?»

— «Evet, Diana Morgan'a kim para verebilir, bunun hakkında bir bilgim yok. Bununla berâber, Rosa Hendrix'te iş değişiyor. Seni mâdemki alâkadar ediyor, o halde söyleyeyim: Rosa, yarın Jimmy Driscoll'e yemek yiyecek.»

Perry Mason, bir süre düşündü. Sonra, «Bak, Paul!» dedi. «Ben bu kadının bagajları hakkında bilgi sahibi olmak istiyorum.»

— «Kadının köşeleri mâdenî mukavva bir valizi var. Ama Diana Morgan'ın valizleri, Bellefontaine'deki lüks apartman dâiresine uygun... Şapka kartonları, valizler, bavullar, hâsılı ne ararsan mevcut. Hepsi de deriden mâmül...»

— «Marka da var mı? Yâni adının baş harfleri de bulunuyor mu?»

— «Elbette değil mi ya... Hepsini bu akşam görebilirsin, Perry! Dedim ya, Diana bu akşam Reno'ya hareket ediyor.»

— «Bakalım hakikaten Reno'ya mı gidecek?»

— «Diana Morgan olarak evet... Ama Rosa Hendrix, yarın sabah yazıhânenin yolunu tutacak. Jimmy Driscoll'le olan randevusunu da unutmamalı-sın»

Mason, «Merak etne, unutmayacağım.» diye dalgın dalgın konuşarak cevap verdi. «Şey... Acaba biliyor musun, Paul, kadın eşyâlarını saat kaçta aldırtacak?»

— «Ama Paul, (acaba biliyor musun?) demekle beni kırdığının farkında mısın? Acaba biliyor muyum... Lâf mı bu yâni? Elbette biliyorum. On otuzda gelmesi için bir hanılla anlaştı. Binanın önünde, şuraya buraya eşyâ götüren bir komisyoncunun bulunacağını söyledi adama...»

— «Mis Diane Morgan'ın eşyâlarını alacak kimse, sakın Harry Trader olmasın?»

Paul Drake'in yüzündeki gülümseme bir anda

kayboldu. Gözleri büyümüştü. Ayağa kalktı ve: «Hayır, Perry, bunu bilmiyorum.» dedi. «Ama mâdemki sordun, ben de öğrenmeye gidiyorum.»

Detektif koridora çıktığı sırada, Mason, «Haberini alır almaz bana hemen bildir, Paul!» diye bağırdı.

Sonra Della Street'e döndü.

— «Della!» dedi. «Senin bagajlar nerede?»

— «Hepsini yerleştirdim.»

— «Canım ben eşyâlarını kastetmiyorum... Bagajları, yâni bavul ve valizleri soruyorum.»

— «Haa ,anladım. Sâdece iki bavul hazırlamıştım. Bana kâfi gelecek.»

Mason, «Bak, Della,» dedi, «güzel bir fikrim var. Sen Rita Swaine'in dâiresine gideceksin!»

Della, «Bakın, Patron!» diye konuştu. «Ben o gemiye muhakkak binmek istiyorum. Yok benim hapse atılmamı istiyorsanız, o başka...»

— «Ama Della, kanunsuz bir şey olmayacak ki bu! Önce yapacağın işi söyleyeyim sana: Şehrin en lüks deri eşyâlarını satan mağazaya gidecek ve birkaç bavul, valiz ve şapka kutusu alacaksın... Bunlara «D.M.» inis-yallerini koyduracaksınız... İçlerine de tuğla gibi, tahta gibi, ne bileyim, eski pabuç gibi şeyler koyup, normal ağırlıklarını temin edeceksin... Sonra da bunları bir komisyoncu vasıtasıyla Rita Swaine'in Chestnut Street 1388 numaralı apartmanına göndereceksin... Dâire numarası 408'dir. Orada olmadığı takdirde, komisyoncu kapıcıdan bir anahtar istesin ve bagajları dâireye koy-sun. Öyle tenbih edeceksin adama.»

— «Nafile nefes tüketmeyin, Patron, ben durup dururken hapse girmek istemem!»

Mason, «Ama Della, bu, tamamiyle kanunî bir şey!» diye tekrar etti.

— «Tevkif edilmem bahis mevzuu mu?»

— «Hapiste alakoyamazlar.»

— «Ben onu sormuyorum size, tevkif edilebilir miyim divorum?»

— «Eh, Çavuş Holcomb belki bizimle aynı fikirde olmayabilir... Oldukça atılgan bir adamdır bilirsin. Ama biz ondan önce harekete geçeceğiz. Haydi, fazla

konuşma da şu kalemi eline al söyleyeceklerimi bloknotuna yaz!»

Genç kız Mason'un dediğini yapıp bekledi. Sonra: «Ne yazıyoruz?» diye sordu.

— «Della Street adında biri tarafından yazılmış bir mektup!»

ONBEŞ

Güney rüzgârının tesiri altında kalmış olan bulutlar, şehrin üzerinde bâzan yağmur hâlini alıyordu. Sabah, oldukça kasvetli ve sıkıcıydı.

Kapıcıyla konuşan komisyoncu, «Bütün bildiğim, kadının bana bavulları dâiresine koymamı istemesidir» dedi.

«Kendisi bu dâireyi ikinci elden mi kiralamış neymiş, pek bir şey bildiğim yok... Bana sâdece (D.M.) markalı bagajları götürmemi söyledi. Haa, aklıma geldi, belki müşkülât çıkarırsınız diye de şu mektubu verdi bana...»

Kapıcı zarfı yırtıp, mektubu okudu. Sonra ensesini kaşıyarak: «Ne diyeyim,» dedi, «anormal bir şey göremedim ben bu işde. Rita Swaine hapishâne'de bulunuyor. Ama kirası daha önceden ödenmiştir. Bagajların dâiresine konulması için, Mis Della Street'e müsaade etmemi istiyor. Elbette ki müsaade edeceğim. Size kapıyı açması için, asansörcüye tenbihatta bulunayım bâri!»

Komisyoncu kamyonetinin başına dönüp, bagajları indirmeye başladı.

Genç zenci asansörcü, kapıcıya doğru yaklaştı.

— «Boss!» dedi. «Unutma sakın, polis memuru sana tenbih etmişti, her hangi bir kimse apartman dâiresine girmek isterse, telefon edecektin ona...»

— «Canım, dâireye kimse girmiyor ki... Eşyâ getiren bir komisyoncu bu. Ama hakkın var, meseleyi ben yine de çavuş Holcomb'a bildirirsem, iyi olacak..»

Odasına dönen adam, santralden polis karako-

İunu isteyip çavuş Holcomb'u sordu. Çavuşun gelmesini beklediği sırada, asansörcüyle komisyoncu bagajları yukarı çıkarmaya başladılar.

Birkaç dakika sonra, Cinâyet Masası'ndan çavuş Holcomb'un gür sesi duyuldu: «Alô! Kim konuşuyor?»

— «Ben 1388 numaralı apartmanın kapıcısıyım, efendim! Hatırlıyor musunuz bilmem, Rita Swaine'in dâiresine biri girmek isterse, bunu size haber vermemi emretmişsiniz... Çok şükür oradan her hangi bir şey almak isteyen yok... Ama bir komisyoncu var ki, Mis Swaine, Mis Street'e âit bagajların dâiresine konulmasını ondan istemiş... Valizler, bavullar var... Efendim? Bir dakika bekleyin, lûtfen, şimdi bakarım... Evet, Della Street yazılı... Nasıl? Olur şey değil!»

Kapıcı reseptörü yerine koyup, kararlı bir şekilde düşündü.

Tam o sırada ,gayet sık bir şekilde giyinmiş olan Della Street, kapıcının penceresi önünde durdu.

— «Ben Mis Street'im. Galiba çok büyük bir yanlışlık oldu...»

— «Komisyoncuyu siz ini göndermişsiniz?»

— «Evet. Ama Mis Swaine'in dâiresine bırakması gereken bagajlar, bunlar değildi. Üzerlerinde (D. M.) markası bulunanlar, muhâfaza edilmesi için Trader Nakliyat Şirketine teslim edilecekti. Nerede şimdi bu komisyoncu?»

— «Yukarda.»

— «Evet, buraya girdiğim sırada kamyonetini kapının önünde görmüştüm.»

Kapıcının hayran hayran kendisine baktığını gören Della Street, asansöre koşup çağırma düğmesine bastı.

Genç kız biraz sonra dördüncü kattaydı. Kısa bir süre tereddüt geçiren kapıcı, yeniden Holcomb'u aradı. Ona çavuşun oraya gelmek üzere hareket ettiğini söylediler.

Asansörün kapısı biraz sonra açıldı ve alnından terler akan komisyoncu, biraz önce getirdiği bagajları kamyonetine taşıdı. Asansörcü tekrar yukarı çıkıp, Del-

la Street'i aşığı indirdi. Genç kız, kapıcıdan özür diledi, teşekkürler etti ve dışarı çıktı. Kapıcı, gözlerini genç kızın kıvrak silüeti üzerinden ayıramadı bir süre. Kamyonet, birkaç sâniye sonra hareket etti.

Aradan pek fazla zaman geçmedi. Beş dakika sonra mıydı neydi, çavuş Holcomb binadan içeri daldı.

— «Nerede kadın?»

Kapıcı, «Oh, sizi rahatsız ettiğim için çok özür dilerim, çavuşum!» dedi. «Size haber vereyim demiştim ama, çıkmıştınız... Meğer bir yanlışlık varmış işin içinde. Ama her şey halloldu.»

Holcomb, «Ne diyorsun sen be? Bütün bunlar ne demek oluyor?» diye gürledi.

— «Şey... O gitti.»

— «O da kimmiş?»

— «Mis Della Street.»

— «Della Street mi? Burada mıydı o?»

— «Evet.»

— «Peki, ya bagajlar? Bagajlar dâireye konuldu mu?»

— «Hayır... Dedim ya, bir yanlışlık vardı ortada. Kız bagajları tekrar aldı.»

— «Ne yaptı, ne yaptı?»

— «Bagajları berâberinde götürdü.»

— «Sen kapıyı ona bir maymuncukla mı açtın?»

— «Ben değil, asansörcü açtı kapıyı...»

— «Ve komisyoncu da bagajları içeri koydu, öyle mi?»

— «Hayır, çavuş, hayır! Deminden beri bunu izah etmeye çalışıyordum size. Bagajlar dâireye konulmuş değildir. Ortada bir yanlışlık vardı. Mis Street'i görür görmez...»

Holcomb yumruklarını sıkarak, «Bırak şimdi uzun uzadıya konuşmayı!» diye çıkıştı. «Şunu söyle bana: Eşyalar bir dakikalığına olsun içeri alındı mı?»

— «Vallahi bu sualinize ne cevap vereceğimi bilemiyorum... Kim bilir belki bir valiz, yahut da bir bavul dâireye konulmuştur...»

— «Della Street, bu valizlerden biriyle dâirede yalnız başına kaldı mı acaba?»

— «Şey... Bil... bilmem... Ama durun, durun, kısa bir süre kalmış olacak... Asansörcüyle komisyoncu eşyâları indirmek üzere kabine girdiler, aşağı indikten sonra da asansörcü genç kadını getirmek için tekrar yukarı çıktı... Yanlarında ufak bir iki valiz daha vardı. Şu halde Mis Street, orada birkaç dakika kalmış olacak...»

Çavuş, «Budala herif!» diye bağırdı. «O kadın, Perry Mason'un sekreteridir. Perry Mason, Rita Swaine'in avukatı... Rita'nın dâiresinden bir şey almak istiyorlardı. Böyle bir dolap çevirdiler, böylece de Della'nın orada kısa fakat yeterli bir süre kalmasını temin ettiler! Pek tabîî, almak istedikleri şeyi de valizlerden birine koydular!»

— «Ama çavuşum, ben nereden bilebilirdim... Kadın öyle kibar, öyle şık ve öyle de güzeldi ki, ister istemez...»

Holcomb, «Yeter, yeter, anlaşıldı!» diye söylendi. «Onun gitmesine neden mâni olmadın, be adam?»

— «Peki ama nasıl mâni olabilirdim?»

— «Nasıl olacak, yaptığı işin kanuna aykırı olduğunu söyler ve ben gelinceye kadar onu oyalayabilirsin...»

— «Fakat çavuş, nasıl olur da sizin gelmekte olduğunuzu söyleyebilirdim?»

Holcomb'un yüzü hiddetten kıpkırmızı oldu. Hissettiklerini bağıra bağıra söylemek istedi. Ama kapıcının yüzü birden güldü.

— «Bir dakika durun bakayım, çavuş» dedi, «kızın bagajların nereye götürülmesi hakkında söylediği sözleri duymuştum. Onu yakalamak istiyorsanız, acele etmeniz lâzım.»

— «Eee, neresiymiş bu?»

— «Trader Nakliyat Şirketi, Eşyâlar orada kalacakmış.»

— «Ne biçim şeydi bunlar?»

— «Oh, hepsinin de sarıya çalan bir rengi vardı. Çok lüks şeylerdi!»

— «Şekilleri nasıldı peki?»

— «Oh, seyahat çantaları, bavullar, valizler ve şapka kutularından ibâret şeylerdi!»

— «Göze çarpabilecek bir işâret filân var mıydı?»

— «Vardı tabîî. Hepsinin üzerinde D.M harfleri bulunuyordu.»

— «D. M. ha?»

— «Evet.»

— «Çok garip! Neden D.M. acaba? Halbuki kadının adı Della Street.»

— «Bilmiyorum, efendim! İşin içinde bir yanlışlık olduğunu söylemişti.»

Çavuş Holcomb, hiçbir şey söylemeden dışarı çıktı. Birkaç dakika sonraydı, kapıcı bir sirenin keskin sesini duydu.

Hâkim Emil Scanlon, Jüriye doğru dönerek:

— «Cesedi gördünüz, değil mi, Baylar?» diye sordu.

Jüri azası, başlarıyla birer evet işâreti yaptılar.

Scanlon, «O halde mesele bu adamın nasıl öldüğünü tâyine kalıyor.» diye yeniden konuştu. «Bu belki de bir kazâ, yahut buna benzer bir şeydir... Belki de bir intihardır... Yapılacak duruşmayı büyük bir dikkatle tâkip etmenizi rica edeceğim, Baylar! Ben bir an önce neticeye varabilmek için elimden geleni yapıyorum. Bâzı hâkimler vardır, avukatların sual sormalarına müsaade etmezler. Benim de bu şekilde davrandığım olmadı değil... Ama böyle bir meselenin tahkikatında, avukatlar gerçeğin ortaya çıkması için sual sormak zorunda kalacaklar... İşte ben de onları bu hususta serbest bırakıyor ve sual sormalarına müsaade ediyorum. Üzerinize aldığınız vazifenin ne olduğunu umarım anlamış bulunuyorsunuz... İşe birinci şâhidin sorgusuyla başlayacağız.»

Salonda, bir ses duyuluverdi.

Başına sarılmış sargıdan yalnız gözleriyle ağız görülebilen bir adam: «Reis bey!» diye boğuk bir sesle konuştu. «Müsaade ederseniz, ben çekilmek istiyorum.»

Scanlon, «Kimsiniz siz?» diye sordu.

— «Adım Jack Weyman'dır. Walter Prescott için yapılan tahkikatta şâhitlik ettim. Şimdi de bu mesele için getirdiler beni buraya. Ama ben hastayım... Duracak hâlim yok.»

— «Ne oldu size böyle?»

— «Yaralarım mikrop kaptı. Şu anda yatakta olmalıydım ben.»

Ağırbaşlı ve zayıf bir kadın da ayağa kalkarak konuştu:

— «Ben de aynı ricada bulunacağım, Reis bey!» dedi. «Adım Stella Anderson'dur. Ben de Prescott meselesi için şâhitlik ettim. Bana yeniden mahkemeye celbedileceğimi söylemişlerdi ama, ben bu delikanlı hakkında hiçbir şey bilmiyorum...»

— «Niye böyle konuşuyorsunuz. Belki siz sandığınızdan da fazla şeyler bilmektesiniz. Mâdemki çağırılmışsınız, şâhitlik edeceksiniz... Anlaşıldı mı? Size gelince, Bay Weyman; hasta olduğunuzu bize bir doktor raporuyla tevsik etmeniz gerekirdi. Durumunuzu kaale alarak, sizi mümkün olduğu kadar erken çağıracağım. Şimdi ilk dinlenecek şâhit, doktor James Wallace olacaktır.»

Dr. Wallace, şâhitlere mahsus koltuğa oturdu.

Weyman, «Ama... ama benim çekilmem gerekmez miydi?» diye ısrar etti. «Yaralarım mikrop kaptı diyoruz, ayakta duramayacak haldeyiz diyoruz, ama bunu anlatmaya imkân yok. Enfeksiyon hâli, tehlikeli olabilir...»

Hâkim Scanlon, «Ben de bize bir doktor raporu getirmeliydiniz diyorum size.» diye sert bir tonla konuştu. «Sizinle birazdan alâkadar olacağım. Doktor Wallace'a bir iki سوال soracağım sâdece. Doktor Wallace! Siz bu Eyâlet hudutları dahilinde, Bon Samaritain Hastahânesinde doktor operatör olarak çalışıyorsunuz, değil mi?»

— «Evet.»

— «Cesedi görmüştünüz, değil mi?»

— «Evet.»

— «Tanıyor muydunuz bu adamı?»

— «Evet, tanıyordum. Ayın onüçüncü günü,

onu bana getirdiler. Bir sarsıntı geçirmişti. Şurasında burasında bereler vardı. Yaptığım muâyenede, kendisinin hâfıza kaybına da mâruz kalmış olduğunu tesbit etmiştim.»

— «Nerede muâyene ettiniz onu?»

— «Bon Samaritain Hastahânesinde. Bir otomobil kazâsına mâruz kalmıştı. Hastahâneye girdikten biraz sonra, kendine geldi. Yaraları sathî sayılırdı. Ama kendisiyle yaptığım konuşma sonunda, hâfıza kaybı hastalığına tutulmuş olduğunu müşâhede ettim. Tıp dilinde amnezi travmatik deriz biz buna...»

— «Amnezi travmatik hakkında biraz bilgi verir misiniz lûtfen bize!»

— «Dış zorlamaların doğurduğu bir hâfıza kaybıdır bu. Nitekim bu hasta da kim olduğunu bilmediği gibi, nerede oturduğunu da bilmiyordu.»

— «Peki, siz ne yaptınız bu durum karşısında?»

— «Adamın ehliyet karnesinde Altaville kasabasının adı vardı, adam da Carl Packard adında biriydi. Sözü ustalıkla Altaville kasabasına getirdim. Ama bunu yeni bir şokla karşılaşmamak için büyük bir itinayla yaptım.»

— «Ehliyet karnesini ne yaptınız?»

— «Kendisine iâde ettim.»

— «O zaman kim olduğunu biliyor muydu?»

— «Oh, evet! Kim olduğunu bildiği gibi, zekâ eseri göstererek gerektiği gibi konuşabiliyordu.»

— «Hastahânenizden ayrıldıktan sonra, bu adam kayboldu, doktor! Onu Santa Monica dağlarının birinin eteğindeki meyilde ezilmiş olarak bulduk. Almış olduğu ağır yaralar, aşağı yukarı o anda ölmesine sebep olmuş. Adli tabibin raporu da bunu doğrulamaktadır zâten.»

Dr. Wallace, «Evet, efendim!» diye tasdik etti. «Yaptığım kısa bir tetkik sonunda, kafatasının patladığını tesbit etmiştim.»

— «Adamın vücudunda kırık yerler de vardı. Şimdi bize söyler misiniz, doktor, vaktiyle tedâvi ettiğiniz hasta, amnezi travmatik hâline mâruz kalabilir ve kimliğini bilmeden şurada burada serseri gibi dolaşabilir mi?»

— «Hayır, böyle bir şey olmaz. Ben bir hastanın şifâya kavuştuğunu beyan edersem, o hasta gerçekten de şifâya kavuşmuştur. Yeni bir krizden şüphe etseydim, onu bırakmazdım. Ama apayrı bir şok, meselâ yeni bir yaralanma hâli, yeni bir amnezi travmatik krizinin doğmasına meydan verebilir. Ne var ki, birincisinden tamamâyile farklı olur bu.»

— «Görüşünüzü nelerden ibâret olduğunu anlıyoruz, doktor! Şimdi de bize kimlik tâyini sırasıındaki düşüncelerinizi anlatın, lûtfen!»

— «Peki, efendim! Hastahâneme Altaville’li Carl Packard namı altında getirilen kimse, aslında Jason Braun adında bir şahıs olup, Yangına Karşı Sigorta Komisyonu hesabına çalışan biriydi. Carl Packard adını, yaptığı gizli tahkikatlar için kullanıyordu. Hastahâneye getirildiği zaman da bu isimle tanınması, bunu isbat etmektedir zâten. Yangına karşı Sigorta Komisyonu’nda çalışan herkesin parmak izi alınmıştı. Ceset her ne kadar yarı yarıya tanınmaz bir halde ise de, daktiloskopik hatlar yine de belli oluyordu. Gerçi ben parmak izi işlerinden pek anlamam ama, cesedin parmak izleriyle Jason Baraun’unkileri karşılaştırdım ve parmak izlerinin aynı olduğunu tesbit ettim.»

Hâkim Scanlon, «Teşekkür ederim, doktor!» dedi. «Soracağım sualler bundan ibâretti.»

Perry Mason, «Bir dakika, lûtfen, bir dakika!» diye müdahale etti. «Şâhide bir iki سوال sorabilir miyim, Reis Bey?»

Hâkim, başıyla evet işâreti yaptı.

— «Teşekkür ederim. Packard, yahut da Braun, hastahânedeki kendine geldiği, yâni hâfızasına yeniden kavuştuğu zaman, kazâ hakkında sizinle konuşmuş muydu, doktor?»

— «Evet.»

— «Ne dedi size?»

— «Sağ tarafındaki bir evin penceresinde dikatini çeken bir şey görünce şaşırılmış... Öyle ki, bu şaşkınlık direksiyon başında bulunduğunu unutturmuş kendisine.»

Rodney Cuff, ayağa kalktı.

— «Sayın reisin müsaadesiyle, ben bu gibi suallerin sorulmasına rıza göstermiyorum. Braun, yahut da Packard, ölmüştür. Bu adam, pencerede ne gördüğünü bize söyleyecek durumda değildir. Bence şâhide çapraşık yollardan sual sormak, abes bir şey...»

Scanlon, «Sorulan suallerde ben hiç de bir anormallik görmedim.» diye konuştu. «Biz burada bu adamın nasıl öldüğünü meydana çıkarmak istiyoruz. Ortada bir cinâyet, yahut bir intihar mı var, yoksa adam kendinde değildi de arabasını bir kazâ eseri olarak uçuruma mı sürdü, işte biz bunları anlamak istiyoruz.»

— «Mademki öyle, o halde yapılacak soruşturmaya bu minval üzere devam etsin, sonunda müvekkilimin adı karışmasın işin içine!»

— «Merak etmeyin, merâk etmeyin, şimdilik bu meseleyle müvekkilinizin hiçbir alâkası yok. Oturun, lütfen!»

Cuff ağzını yeniden açıp, bir şeyler söylemek istedi ama, yavaşça yerine oturdu.

Scanlon, «Şâhide sorulacak başka sualiniz var mı, Bay Mason?» dedi.

— «Hepsi bu kadar, Reis Bey!»

Scanlon, savcı muavinine doğru dönerek baktı. Overmeyer, başını iki yana salladı.

— «Şimdilik bir şey sormak istemiyoruz.» dedi. «Önce adlî hekimle cesedi bulan trafik polislerini dinleyelim! Ama durun, durun, tek bir sual sormak isterim. Doktor Wallace! Bu adam, pencerede görmüş olduğu şey hakkında size ufak da olsa hiçbir şey söylememiş miydi?»

— «Hatırladığıma göre, insanı şaşırtan bir şeyler görmüş galiba... Kullanmış olduğu kelimeyi tam olarak hatırlıyamıyorum... Üzerinde kararsız bir hal vardı...»

— «Teşekkür ederim, doktor!»

Dr. Wallace, salonun iç kısmına doğru yürüyordu.

Perry Mason, «Bir dakika, lütfen, doktor!» diyerek onu durdurdu. «Kusura bakmayın, sizi biraz daha

alakoyunak istiyorum. Beş dakika bile sürmeyecek bu. Oturur musunuz, lûtfen!»

Mason, sıralardan birinin boş olan ucunu gösterdi. Dr. Wallace, saatine baktı ve: «Oturayım, oturayım ama,» dedi, «hastahânedede çok acele işler bekliyor beni. Mümkün olduğu kadar çabuk gitmek isterdim.»

Scanlon, «Merak etmeyin, bu hususu göz önünde tutacağız.» dedi. «Biraz oturun, ricâ ederim!»

Dr. Wallace, Jackson Weyman'ın işgal ettiği sıranın yanındaki yere oturdu.

Scanlon, «Bundan sonraki şâhit, yarın dip tarafındaki otomobili ve cesedi bulan trafik memurlarından Edward Bird olacaktır.» dedi.

Edward Bird, kasıla kasıla ilerledi. Tabancasını çıkarıp, koltuğun kenarına astı ve oturdu.

Scanlon, «Siz cesedi bulan iki trafik memurundan birisisiniz, değil mi?» diye sordu.

— «Evet, Reis Bey! Ben ve arkadaşım Jack Moore, oralarda dolaşıyorduk... Ben birden duraklamak zorunda kaldım. Çünkü bir meşe ağacının dallarının kırılmış olduğunu ve yola doğru yattığını görmüştüm. Arkadaşımla etrafa bir göz attık ve bir şeyin yardan aşağı yuvarlanmış olacağını düşündük. Biraz sonra küçük ağaçların dallarına tutuna tutuna aşağı indik. Bir otomobil ters dönmüştü. Altında da bir adam vardı. Lâkin durumu çok feciydi... Kafası ezilmişti. Epey önce ölmüş olsa gerekti. Ceset güneş altında bozulmaya başlamıştı...»

— «Sonra ne yaptınız?»

— «Savcılığa haber verdik. Kaza yerine vinçli bir kamyon gönderdiler. İlk ceset, sonra da araba yukarı alındı...»

— «Savcının temsilcileri direksiyon üzerinde parmak izleri aradıkları zaman, siz de orada bulundunuz mu?»

— «Evet, efendim!»

— «Ne buldular?»

— «Hiç. Bir şey yoktu çünkü.»

— «Peki, cesedin ceplerinin arandığı zaman da hazır mıydınız orada?»

— «Evet, efendim!»

— «İşte birkaç eşyâ! Bunları daha önce görmüş müydünüz?»

Trafik menmuru, önüne konulan çeşitli eşyaları birer birer tetkik etti. Sonra «Evet, efendim, ölünün cep-
lerinden çıkan eşyâlar bunlardı.» dedi.

— «Bunların içinde başka bir şey olmadığından emin misiniz?»

— «Evet, eminim, Reis Bey!»

— «Yarın dibinde tarafınızdan bulunan araba hakkında ne biliyor sunuz?»

— «Bu, çalınan bir otomobildi, efendim! Ayın onüçüncü günü, saat altı buçukta çalınmıştı...»

— «Pekalâ! Sual soracak var mı?»

Mason ayağa kalktı.

Scanlon, «Şâhide sual mi sormak istiyorsunuz Bay Mason?» dedi.

— «Evet, Reis Bey! Fakat daha önce, Bay Weyman'a verdiğiniz sözü hatırlatmak isterim. Kendisi hastadır. Hasta olduğu için de soruşturması bir an önce yapılmalı. Pek tabîî, soruşturması lüzumlu görülüyorsa... Bana soracak olursanız, Bay Weyman'ı sorguya çekmek bir fayda temin etmez. Çekilmesine müsaade etseniz, iyi olacak.»

Hâkim, «Bay Weyman mâdemki aramızda bulunmaktadır, o halde kendisine bir iki sual sormak yerinde olacaktır.»

— «İyi ama, hastadır kendisi.»

— «Bu duruşmaya gelemeyecek kadar hasta olsaydı, kendisini tedâvi eden hekimden bize bir rapor getirmesi lâzımdı.»

Mason, «Anna Reis Bey, biz hiçde iyi hareket etmiyoruz!» diye ısrar etti. «Görmüyor musunuz hâlini, eğer gerçekten de hasta olmasaydı, sargı içinde dolmazdı böyle... Mamafih, bir fikrim var benim. Doktor Wallace, yanında oturuyor... Bay Weyman'ın yaralarını muâyene etsin ve ona istenilen raporu versin... Bu halde bulunan bir kimse, şâhitlik yapmaya zorlanamaz. Ne dersiniz teklifime?»

Dr. Wallace, hâkime baktı. Hâkim, Mason'a

baktı. Sonra Scanlon, Dr. Wallace'a döndü ve «Pekalâ!» dedi. «Teklifi kabul ediyorum. Doktor, bu adamın yaralarına bir bakar mısınız, lûtfen!»

Dr. Wallace, elini kaldırıp ilkin yapışkan bir maddeyi, sonra da sargının ucunu tuttu ve sargıyı çıkarmaya başladı.

Weyman o anda yerinden kalktı ve oturduğu yerin arka tarafına geçti.

Hâkim, «Yakalayın! Şu adamı yakalayın!» diye bağırdı.

Dinleyicilerden biri, kolunu Weyman'ın beline sardı. Edward Bird de yardım ediyordu ona. Bu arada Dr. Wallace sargıyı açmaya devam ediyor, pansuman malzemesi Jackson Weyman'ın boynuna doğru yuvarlanıyordu. Dr. Wallace, şaşkın bir halde geriledi ve titremekte olan parmağıyla yaralayıcı gösterdi. Sonra da: «Aman Allahım!» diye bağırdı. «Bu, ölmüş olan adamın ta kendisi!»

Salonun içinde bir hayret nidâsıdır duyuldu. Perry Mason, Rodney Cuff'a doğru dönüp dostça bir selâm verdi. Sonra: «İşte sizin cinâyet dâvası, aziz meslektaşım!» diye seslendi.

Weyman, salonun iç tarafında kendisini tutan kimselerin ellerinden kurtulmaya çalışıyordu. Dinleyiciler, onun bulunduğu tarafa gitmek için birbirlerini çığnediler âdeta, Jüriyi teşkil eden kimseler de yerlerinden kalkmışlardı. Perry Mason saatine baktıktan sonra, Emil Scanlon'a gülümsedi ve: «Yardımanız için, çok teşekkür ederim size, Reis Bey!» dedi. «Önümde tam eliyedi dakika var... Yazıhâneme gidip pasaportumu alacağım, sonra da beni Honolulu'ya, Uzak Doğuya, Baliye, Singapur'a ve şimdi adlarını sayamayacağım yerlere götürecek olan gemiye bineceğim!»

ONALTI

Perry Mason'un arabası, Wilmington yolu üzerinde ilerliyordu.

Mason, «Biliyor musun, Della,» dedi, «yazık oldu şu senin yepyeni bagajlara!»

Genç kız, «İçiniz rahat etsin, Patron!» diye mırıldandı. «Bagajlar gemide bulunuyor şimdi!»

Mason, «Nasıl?» diyerek başını çevirdi. «yoksa...»

— «Anlatırım, anlatırım... Siz önünüze dikkat edin. lûtfen! Bakın nasıl oldu: Bavullarla valizlerin içine şunu bunu koyacağım yerde, bana seyahat sırasında lâzım olacak eşyâları yerleştirdim... Rita Swaine'nin oturduğu yerden ayrıldığım sırada, komisyoncuya bagajları Trader Nakliyat Şirketinin anbarına değil, gemiye götürmesini söyledim. Pek tabii, yapılması gereken şey, Holcomb'un kafasına bunların anbara götürüldüğü zannını yerleştirmekti. Sizinkilere gelince; Paul'le anlaştım ve lûzumlu eşyalarınızın bavullarınızla valizlere konulup gemiye naklini temin ettim. Çünkü biliyordum, bunlarla uğraşacak vaktiniz yoktu.»

Perry Mason, «Vallahi olur şey değilsin, Della!» dedi. «Demek bizim Holcomb, Trader'in anbarına gitti, öyle mi? Peki, sonra ne oldu?»

— «Holcomb, nefes nefese Trader Nakliyet Şirketinin anbarına koştu... Akli sıra D.M. markalı bagajları ne pahasına olursa olsun bulmayı düşünüyordu. Trader ona bagajların bana âit olmadığını söyleyince, çavuş, küplere bindi. Onun sizinle işbirliği yaptığını sandı. Orada ne kadar bagaj varsa, hepsinin kilidini zorladı. Bagajlarda, kundakçılar çetesi tarafından yakılan binâlardaki yarı yanmış eşyâ bulunuyordu. Holcomb ilkin bir şey anlamadı... Ama kürk mantoları görünce, süphelendi. Bu işten anlayan ehil kimseler getirtti. Adamlar, mallar hakkında ona bilgi verdiler. Ama Holcomb ne yaptı etti, beni içeri attırdı. Bereket versin, Reis Summerwaite'e... Trader sorgu suâle çekildiği zaman, adam beni serbest bıraktırdı.»

— «Trader, Weyman'ı ele verdi mi?»

— «Ben dışarı çıkıncaya kadar böyle bir şey duymadım. Prescott'la şu Diana Morgan'ı da ele vermemişti henüz... Ricâ ederim, Patron, benim gibi zavalı bir sekretere acıyın da, gözlerinizi yoldan ayırmayın! Dünyâ turu yapmadan, ölmek istemiyorum zirâ! Sonra

ben büyük bir merâk içinde bulunuyorum, hem araba sürün, hem de beni bu meraktan kurtarın!»

— «Her şey, ben psikolojik bakımdan bu meseleyi ele aldığım zaman başladı. Walter Prescott'ta, bir katilde aranacak her kabiliyet mevcuttu. O öldürülmez, fakat öldürebilirdi. Düşüncem belki saçmanın saçması bir şeydi ama, ben yine de onun kurbanının kim olabileceğini kendi kendime sordum. Aklıma Carl Packard'ın ortadan kaybolması geliverdi. Bir ışıkla karşılaşır gibi oldum. Kendi kendime, (George Wray'ın yardımıyla, Walter Prescott bir kundakçılar şebekesinin fitili olamaz mı acaba?) diye düşündüm... Hoş bu ilk defâ rastlanan bir şey değil... Bir sürü örnekleri vardır. Packard'a gelince; bu adam pekalâ da Prescott'un izi üzerinde bulunabilir. Prescott da adamın vücudunu ortadan kaldırmak isteyebilirdi.

«Gel gör ki, muhtemel kurban olan Carl Packard kolay kolay öldürülemezdi. Orada, geçirdiği kazâ neticesinde hastahâneye gittiği zaman, bir pencerenin arkasında insanı şaşırtan bir şey gördüğünü söylemişti. Durumu biraz daha yokladım ve meseledeki sırrı çözmeye muvaffak oldum. Packard, kundakçılar için bir belâydı. Çeteye mensup kimseler onu öldürmeye karar ver diler. Ama bu iş gayet ustaca yapılmalıydı. Öyle ki, onların bu cinâyete alâkaları olduğu meydana çıkmamalıydı. Bu cinâyeti işlemekle suçlanmamalıydılar... Plânı kuranlardan biri, yâni Weyman, işin içinden bir otomobil kazâsıyla kurtulabileceklerini düşündü. Tâkip etmekte oldukları Packard, Walter Prescott'u ziyârete gittiği zaman, Harry Trader kocaman kamyonuyla onun peşine düştü. Öyle bir manevra çevirdi ki, tam istenilen anda kamyonunu Packard'ın arabasına doğru sürdü. Yâni Packard'ı yayakaldırımında sıkıştırdı. Sonra kurbanını sür'atle kamyona aldı. Onu bir hastahâneye götürdü. Pek tabîî, ölülerin değiştirilmesi de bu kısa yolculuk sırasında yapıldı. Düşündükçe, gerçekten karşılaşacağıma inanıyordum. Jason Braun, diğer adıyla Carl Packard, Trader ve suç ortaklığı yaptığını bilmeyen Jimmy Driscoll tarafından kamyona alındığı sırada, kendinde değildi... Belki de ölmüştü... Belki de üstü ör-

tülü kamyona alındığı zaman ölmüştü... Yüzü tanınmayacak bir haldeydi. Kamyon hastahâneye varınca, Weyman, Braun'un yerine geçti. Hâfızasını kaybetmiş gibi görünerek Bon Samaritain Hastahânesine giren kimse, ondan başkası değildi.

«Kundakçıların ne yaman insanlar olduklarını, bundan sonraki işleriyle takdir edeceğiz. Jason Braun, arkasında en küçük bir şüphe uyandırmadan kaybolmalıydı. Weyman, amnezi travmatik oyununu oynadı. Doktor efendi de zokayı yuttu! Weyman'ın yüzündeki yara ve bereleri pansıman etti. Sonra Weyman bir yere gidip içti, üzerine viski döktü. Şurada burada çingar çıkardı. Kabadayılık tasladı.

«Evine döndüğünde, karısı konukomşudan duyduklarını ona söyledi. Bilhassa Bayan Merâkî'nin sözlerini nakletti. İşte güzel bir fırsat çıkmıştı Weyman'ın karşısına. Kimse tarafından görülmeden, adam, Walter Prescott'u öldürebilirdi pekâlâ da. Çünkü Prescott, kundakçıların ayağına batan bir dikendi. Zâten Jason Braun, onun kundakçılar çetesine mensup olduğundan şüphe ediyordu. Şüphelendiği tek kimse oydu. Şâyet Jason Braun, Prescott'un kundakçılarla birlikte çalıştığını öğrenirse, diğerlerinin işi de tamam demektir... Çünkü Prescott tevkif edildiği zaman, suç ortaklarını ele verecekti muhakkak.

«Weyman'ın hastahâneye kaldırılmasında, çete idârecileri büyük başarıya ulaşmışlardı. Adının Packard olduğunu söyleyen Weyman, kazâya kendisinin sebep olduğunu söylemiş, buna sebep olarak da evin penceresinde insanı şaşırtan bir şey gördüğünü bildirmişti. Weyman, kazâdan sonra evine dönen Prescott'u Rita Swaine'in gelişinden önce görmeye gitti. Elleri eldivenliydi. Tabancayı saklı olduğu yerden aldı ve Prescott'un odasına çıktı. Walter Prescott neye uğradığını bilemedi, bir şey söylemeye meydan kalmadan tabancanın üç kurşununun vücudunda buldu. Sonra Weyman tabancayı yine aldığı yere koydu ve evden ayrıldı.

«Gerçekten de cinâyet, Driscoll'ün Rosalind Prescott'a bir tabanca vermesinden sonra işlenmeliydi. Pek tabii, bu arada George Wray'in yaptığı şahitlik de

işe yaramalıydı. Prescott, onikiye beş kala hayattaydı. Driscoll bir ara telefonun başından ayrılıp, onu öldürebilirdi ama, bâzı düşüncelerin esiri olarak ben onun suçsuz olduğuna kani olmuşum... Prescott, odasında öldürülmüştü. Ortada her hangi bir mücâdeleye âit iz yoktu. Onun polise telefon açtığı ve civarda birinin gezindiğinden bahsettiği doğrudur. Kim bilir adam kendisini öldürmek istediklerini biliyordu belki de. Yahut gizli gizli tahkikat yapmakta olan Jason Braun'du görmüş olduğu kimse... Ama şurası muhakkak, onu Driscoll öldürmemiştir. Lâkin onun bir dost, kendisine güvendiği bir dost tarafından öldürüleceği kimsenin aklına gelmezdi.

«Rita Swaine de yapabilirdi bu işi. Bayan Weyman da, hattâ Bayan Stella Anderson da yapabilirdi. Diğer taraftan, bu üç şahıstan hiçbiri de bunu yapamazdı. Rita Swaine, evde bulunduğunun Bayan Merâkî tarafından bilindiğinden haberdardı. Sonra Bayan Merâkî olsun, Bayan Weyman olsun, onu niçin öldürsünlerdi? Bir sebep yoktu ki ortada...

«Kala kala tek bir kişi kalıyordu ki, o da tabancanın saklı olduğu yeri bilen Jackson Weyman'dı. Bu noktaya gelince, Prescott'un bankadaki hesabını hatırladım. Daha sonra da esrar perdesi yırtılmaya yüz tuttu. Prescott birçok tüccarın değerli malını sigorta ediyor, sonra malların bulunduğu yeri kundaklıyor, daha sonra da sigorta şirketlerinden hatırı sayılır tazminat koparıyordu.

«Prescott'un yazıhânesindeki kızıl saçlı dilberi, hiç gözüm tutmadı. Kadın bana nâmuslu bir sekreter olarak görünmüyordu. İkili bir hayat sürdüğünü öğrenir öğrenmez, mühim bir meseleye parmak bastığımı anlayıverdim. Diana Morgan olarak sık sık seyahat eden kadın, evine sayısız çanta ve valiz getiriyordu. Bellefontaine'deki apartman dâiresi, malların saklanacağı ve vurgunun paylaşılacağı ideal bir yerdi. Çete mensupları ellerindeki malları başka tarafa nakletmek istediler mi, Diana Morgan seyahate çıkıyor ve yanında da bir sürü bagaj götürüyordu.

Della, «Peki, Jimmiy Driscoll onunla neden randevulaşmıştı?» diye sordu.

— «Driscoll, yahut Rodney Cuff, yahut da ikisi bir şeyden şüpheleniyorlardı her halde. Yemeğe dâvet, Rosa Hendrix'in neler çevirdiğini anlayabilmek için Driscoll tarafından başvurulmuş bir sondajdı. Ben ipuçlarını Cuff'la birlikte didikleyecek vakte sahip değildim maalesef. Ama eminim, bu delikanlı meselenin altını üstüne getirecek ve her şeyi meydana çıkaracaktır.»

Della, «Mesele şimdi anlaşılıyor.» dedi. «Weyman ve Trader, bir araba çalıp Jason Braun'un yüzünü tanınmaz bir hâle getirdikten sonra o mizansenı yapmış olacaklar.»

— «Evet, tamam... Ama yüzün tanınmaz bir hâle getirilmesi, bence Weyman hastahâneye götürüldüğü zaman yapılmıştır. Bu öyle korkunç bir şey ki, insan düşünmek bile istemiyor!»

Hiç konuşmadan üç dört kilometre kadar gittiler.

Della Street, «Peki, siz çavuş Holcomb'u neden bu bagajların peşine düşürttünüz?» diye sordu.

— «Çünkü delillere ihtiyâcımız vardı da ondan. Başımın belâya girmesini istemiyordum. Weyman, eşi nâdir bulunan bir komedyen. Gerçeği kavradığım zaman, onun benimle konuşmak istemeyeceğini biliyordum. Bir kişi hariç, Weyman kimseden korkmuyordu. Korktuğu insan işe, Doktor Wallace'tı. Adamın hâli beni uzun uzun düşündürdü. Ne yaparsın ki, ne kadar mükemmel bir komedyen olursa olsun, Weyman cenapları faka bastı...

«Ben Holcomb'un Trader'le Rosa Hendrix'i bir süre alakoyacağını tahmin ediyordum. Bir ara yanına gidip, şüphelerimi ona bildirmek istedim. Ama bu fikirden vazgeçtim. Mamafih, Scanlon'un kulağını büktüm.»

Della, «Bana kalırsa siz her şeyi Holcomb'a anlatmalıydınız, Patron!»

— «İyi söylüyorsun ama,, Holcomb imkânı yok benimle işbirliği etmeye yanaşmazdı. Meseleyi kendisi halletmek isterdi...»

— «Peki, Patron, sizi Weyman'dan şüphelenmeye sevkeden âmil ne oldu?»

— «O ve Prescott, altı ay önce aynı semte taşınmışlardı. Sonra Doktor Wallace'ın sathî yara ve bere-lerden bahsetmesi, beni Weyman'dan şüphe etmeye sevketti.»

— «Prescott'un öldürülmesi işine Trader de katılmış mıydı?»

— «Hayır. Trader bunu sonradan öğrendi. Çünkü kendisi o sırada Prescott'un garajına yük teslim ediyordu. Cinâyetin işlendiğini öğrenince, malı almak üzere tekrar garaja döndü ve bunu Diana Morgan'ın evine koydu. Biliyorsun, kadın bu malı bavul ve valizlerle götürdü.»

Kaşlarını çatan Della Street, bir süre düşündü. Sonra: «Peki, Weyman, Driscoll'ü telefonun başında gördüğünü söylediği zaman niçin yemin etti?»

— «Bunun sebebini anlayamadın mı, Della? Bu herif şeytânî zekâya sahip biridir! Driscoll'ün başı belâya girecekmiş, bu onun umurunda bile değildi. Driscoll'ü telefon ederken gördüğünü yemin ederek söylemesi, kendisine bir alibi temin etmiştir. Olur a, biri ona kazâ saati hakkında sual sormaya kalkabilirdi. Tuttu bunu karısına nakletti. Karısının da bunu Bayan Merâkî'ye anlatacağını iyi biliyordu. Pek tabii, Driscoll'ün avukatının kadını sorguya çekeceğini tahmin ediyordu...»

Mason, pedala o kadar şiddetle bastı ki, ayak-kabısı arabanın döşemesine deydi.

ONYEDİ

Gemi harekete hazır bir haldeydi. Uğurlayıcıların hepsi güverteden ayrılıp, aşağı indiler. Halatlar alındı. Kaptan, son bir defa düdük çaldı. İş e o sırada da Della Street'le Perry Mason'un bulunduğu araba, geminin dibinde durdu. Avukat ve sekreteri iskeleye yöneldiler. Della Street, bir trafik memuruna seslenerek arabasının bir yere parkedilmesini rica etti.

Biraz sonra iskele de yukarı alınmıştı. Perry Mason, rıhtımdaki uğurlayıcılara baktı. Sonra: «Bak, bak, Della, şuraya, yedi numaralı anbarın önüne bak!» dedi.

Della Street, patronun gösterdiği yere baktı ve Rodney Cuff'ın, Rosalind Prescott'un, Jimmy Driscoll'ün ve Paul Drake'in teşkil ettiği küçük gurubu gördü.

Drake de görmüştü onları. Elini ağzına götürerek: «Hey, Perry!» diye avazı çıktığı kadar bağırdı. «Vaktinde geleceğiz diye neredeyse kendimizi öldürecek! Bir müşterim var, sana bir iş vermek istiyor. Heyecan yaratacak bir işmiş bu...»

— «Nasıl olursa olsun, beni alâkadar etmez.»

— «Kılavuz kaptanın motörüyle gelebilirsin, Perry! Bu işi ancak sen kıvrabilirsin.»

— «Beni alâkadar etmez diyorum, anlasana yahu! Bir hanımla Singapur'da randevum var benim!»

Cuff da elini ağzına götürdü.

— «Sizi tebrik ederim, Mason!» diye bağırdı. «Ne oluyor, ne bitiyor dememe kalmadı, bir de baktım ki salondan çıkmışsınız... Tekrar tekrar tebrik ederim sizi!»

Mason, «Teşekkür ederim, dostum, teşekkür ederim!» diyerek cevap verdi. «Hey, Paul! Müşterine söyle, işini Rodney Cuff'a versin... Allahısmarladık! Waikiki'den bir kart gönderirim sizlere!»

Drake, bu defa iki elini ağzına götürerek bir şeyler söyledi ama, bunu ne Mason, ne de Della anlayabildi.

Perry Mason, «Eee, söyle bakalım, Della,» dedi, «ben verdiğim sözü tuttum, değil mi?»

Della Street, başını Mason'a doğru kaldırdı.

— «Evet, teşekkür ederim!» dedi.

Mason, «Önümüzde çözülmesi gereken bir problem daha var.» diye ağır ağır konuştu. «Şu senin bagajların hepsinde D. M. markası var... Nasıl halledeceğiz bu işi?»

— «İnisyaller silinemez mi acaba?»

— «Silinmesine silinir tabii... Silinir ama, bagajlara yazık olacak. Fakat bir fikrim var benim.»

— «Neymiş bu?»

— «Eğer sen Della Mason olursan, böyle bir zahmetten kurtulursun!»

— «Bu bir evlenme teklifi mi yoksa?»

Perry Mason, başıyla bir evet işâreti yaptı.

Genç kız, nazarlarını sâkin su üzerinde dolaştırdı. Sonra başını kaldırdı ve: «Sizinle evlenecek olursam, yine sekreteriniz olarak mı kalacağım?» diye sordu.

— «Elbette ki hayır. Öyle şey olmaz. Karıma emir veremem ben. Ama Della, çalışmaya ihtiyâcın kalmayacak ki artık. Sen...»

Della,, «İşte tam da düşündüğüm çıkıyor...» diye avukatın sözünü kesti. «Beni evde bırakacak, yeri-me başka bir sekreter alacaksın, ortaya çıkacak tatlı heyecanları da onunla paylaşacaksın... Hayır, Bay Perry Mason, hayır sizinle evlenilmez. Siz her zaman heyecan içinde yaşayan bir insansınız. Bankanızdaki hesabı nasıl paylaşacaksam, meslek hayâtınızı da öyle paylaşmak isterim ben...»

Mason, elini genç kızın beline doğru götürdü.

— «Ama Della, bagajlarını düşün! Yazık olmaz mı bu D. M. inisyallerine?»

Genç kız, Mason'a sökuldu.

— «Sizinle evlenmeyi bütün kalbimle temenni ederdim. Ama ben yine Della Street olarak kalmak istiyorum. Varsın bagajlarımı bozulubersin! Sizin yeriniz de rahat bir âile yuvası değil, binbir heyecanla karşılaştığınız yazihânenizdir. Mamafih, durun bakayım! Biraz düşüneyim... Aynı teklifi bana Waikiki'de yapabilir misiniz? Belli olmaz, sıcak hava fikrimi değiştirebilir!»

8

0

Fiatı

7,50

Liradır.